

«Ֆասթ Բանկ» ՓԲԸ

Ֆինանսական հաշվետվություններ

2025թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

Ֆինանսական հաշվետվություններ

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն 1
 Ֆինանսական արդյունքների և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն 2
 Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն 3
 Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն 4

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1. Հիմնական գործունեության նկարագրություն 5
 2. Պատրաստման հիմունքներ 5
 3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր 6
 4. Կարևոր հաշվապահական դատողություններ և գնահատումներ 17
 5. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ 18
 6. Պահանջներ բանկերի նկատմամբ 19
 7. Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ 19
 8. Ներդրումային արժեթղթեր 19
 9. Հաճախորդներին տրված վարկեր 20
 10. Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ 23
 11. Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ 24
 12. Ոչ նյութական ակտիվներ 25
 13. Հարկում 26
 14. Վարկային կորուստների գծով ծախս 27
 15. Այլ ակտիվներ 28
 16. Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ 28
 17. Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ 29
 18. Թողարկված պարտքային արժեթղթեր 29
 19. Այլ փոխառու միջոցներ 30
 20. Վարձակալության գծով պարտավորություններ 30
 21. Այլ պարտավորություններ 30
 22. Սեփական կապիտալ 31
 23. Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ 31
 24. Չուտ տոկոսային եկամուտ 32
 25. Միջնորդավճարների գծով զուտ եկամուտ 33
 26. Անձնակազմի և այլ գործառնական ծախսեր 33
 27. Ռիսկերի կառավարում 34
 28. Իրական արժեքի չափում 45
 29. Փոխանցված ֆինանսական ակտիվներ և որպես գրավ պահվող կամ գրավադրված ակտիվներ 48
 30. Ֆինանսական գործիքների հաշվանցում 49
 31. Կապակցված կողմերի բացահայտումներ 50
 32. Ֆինանսավորման գործունեության արդյունքում առաջացող պարտավորությունների փոփոխություն 52
 33. Կապիտալի համարժեքություն 52

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

2025 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար

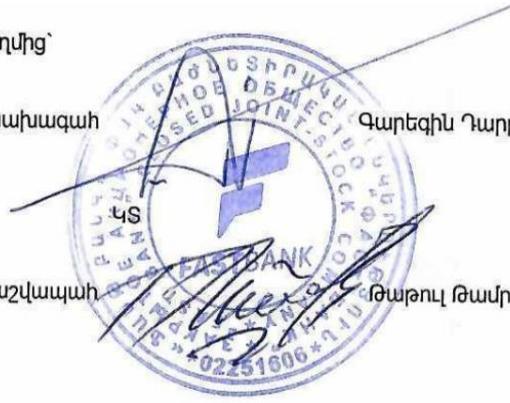
(հազար ՀՀ դրամ)

	Ծան.	31/12/2025	31/12/2024
Ակտիվներ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	5	25,070,201	17,055,836
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	6	10,543,640	2,692,448
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերով ստացվելիք գումարներ	7	5,915,403	6,361,803
Ներդրումային արժեթղթեր	8	28,187,502	13,150,593
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթեր	8	0	8,671,386
Հանախորդներին տրված վարկեր	9	327,306,768	211,265,597
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	10	10,182,108	7,236,002
Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	11	7,336,506	5,676,256
Ոչ նյութական ակտիվներ	12	2,665,865	2,062,421
Այլ ակտիվներ	15	5,681,554	3,178,072
Ընդամենը ակտիվներ		422,889,547	277,350,414
Պարտավորություններ			
Պարտավորություններ հանախորդների նկատմամբ	16	247,968,726	147,776,359
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	17	20,315,548	17,160,007
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	18	28,518,084	13,652,511
Այլ փոխառու միջոցներ	19	19,558,648	14,162,383
Ստորադաս փոխառություններ	19	12,144,529	7,953,206
Պարտավորություններ վարձակալության գծով	20	3,414,670	2,625,463
Ընթացիկ պարտավորություններ շահութահարկի գծով		0	735,693
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	13	3,335,874	1,804,725
Այլ պարտավորություններ	21	3,895,361	2,134,796
Ընդամենը պարտավորություններ		339,151,440	208,005,143
Սեփական կապիտալ			
Բաժնետիրական կապիտալ	22	46,100,221	40,100,200
Զբաղիված շահույթ		37,370,739	29,368,402
Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ	22	267,147	(123,333)
Ընդամենը կապիտալ		83,738,107	69,345,270
Ընդամենը պարտավորություններ և կապիտալ		422,889,547	277,350,413

Ստորագրվել և վավերացվել է Բանկի Տնօրինության կողմից՝

Գործադիր տնօրեն - Տնօրինության նախագահ

Գարեգին Դարբինյան

Գլխավոր հաշվապահ

Թարթուլ Թամրազյան

15 Հունվարի, 2026թ.

Ֆինանսական արդյունքների և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն

2025 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար

(հազար ՀՀ դրամ)

	<i>Ծան.</i>	<i>01/10/2025-31/12/2025</i>	<i>01/01/2025-31/12/2025</i>	<i>01/0/2024-31/12/2024</i>	<i>01/01/2024-31/12/2024</i>
Տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	24	12,967,765	43,342,674	7,709,059	23,909,932
Այլ տոկոսային եկամուտ	24	361,108	1,343,700	260,461	738,257
Տոկոսային ծախս	24	(6,556,274)	(21,476,658)	(3,486,501)	(9,193,071)
Չուտ տոկոսային եկամուտ		6,772,599	23,209,716	4,483,019	15,455,118
Վարկային կորուստների գծով (ծախս)/վերականգնում	14	715,438	(1,831,058)	(286,577)	(433,433)
Չուտ տոկոսային եկամուտ վարկային կորուստների գծով ծախսից հետո		7,488,037	21,378,658	4,196,442	15,021,685
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	25	455,242	1,273,319	164,260	539,631
Միջնորդավճարների գծով ծախս	25	(196,161)	(594,084)	(101,935)	(314,738)
<i>Չուտ օգուտ/(վնաս) փոխարժեքային տարբերություններից</i>		410,568	1,331,771	336,077	889,198
- Առք ու վաճառքի գործարքներից		391,945	1,228,631	440,138	1,179,273
- Արտարժույթի վերագնահատումից		18,623	103,140	(104,061)	(290,075)
Այլ գործառնական եկամուտ		102,400	351,907	115,595	173,409
Ոչ տոկոսային եկամուտ		772,049	2,362,913	522,517	1,271,450
Անձնակազմի գծով ծախսեր		(3,074,307)	(8,739,916)	(1,827,046)	(5,945,751)
Սաշվածության և ամորտիզացիոն մասհանումներ	11,12	(434,239)	(1,583,771)	(374,114)	(1,163,200)
Այլ գործառնական ծախսեր	26	(1,388,589)	(3,662,380)	(1,098,933)	(2,848,083)
Ոչ տոկոսային ծախսեր	26	(4,897,135)	(13,986,067)	(3,300,093)	(9,957,034)
Շահույթ նախքան շահութահարկով հարկումը		3,362,951	9,755,504	1,418,866	6,336,101
Շահութահարկի գծով ծախս	13	(585,460)	(1,753,167)	(409,099)	(1,284,175)
հաշվետու ժամանակաշրջանի շահույթ		2,777,492	8,002,337	1,009,767	5,051,925
Այլ համապարփակ եկամուտ					
<i>Հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս վերադասակարգվող այլ համապարփակ եկամուտ</i>					
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային գործիքների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն		314,588	462,028	(18,906)	427,662
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային գործիքների ակնկալվող վարկային կորուստների գծով պահուստի փոփոխություններ		30,829	29,448	(20,478)	(77,762)
Շահութահարկ՝ այլ համապարփակ եկամտի տարրերի գծով		(62,175)	(88,466)	7,089	(62,982)
Հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես (վնաս)/շահույթ վերադասակարգվող գուտ այլ համապարփակ (վնաս)/շահույթ	13	283,242	403,011	(32,295)	286,918
Այլ համապարփակ օգուտ/(վնաս) հարկումից հետո		283,242	403,011	(32,295)	308,583
Ընդամենը հաշվետու ժամանակաշրջանի համապարփակ եկամուտ		3,060,733	8,405,348	977,473	5,360,508

1-ից 33 ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը:

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն
2025 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար
(հազար ՀՀ դրամ)

	<i>Ծան.</i>	<i>Բաժնետիրական կապիտալ</i>	<i>Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ</i>	<i>Զբաղիված շահույթ</i>	<i>Ընդամենը կապիտալ</i>
Մնացորդն առ 2024թ. հունվարի 1		30,100,000	(431,915)	24,316,477	53,984,562
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ					
հաշվետու ժամանակաշրջանի շահույթ		0	0	5,051,925	5,051,925
հաշվետու ժամանակաշրջանի այլ համապարփակ (վնաս)/օգուտ		0	308,583	0	308,583
Ընդամենը հաշվետու ժամանակաշրջանի համապարփակ եկամուտ		0	308,583	5,051,925	5,360,508
Կանոնադրական կապիտալի համալրում	21	10,000,200	0	0	10,000,200
Բանկի բաժնետերերին վճարված շահաբաժիններ	22	0	0	0	0
Մնացորդն առ 2024թ. Գեկտեմբերի 31		40,100,200	(123,332)	29,368,402	69,345,270
Մնացորդն առ 2025թ. հունվարի 1		40,100,200	(123,332)	29,368,402	69,345,270
հաշվետու ժամանակաշրջանի շահույթ		0	0	8,002,337	8,002,337
հաշվետու ժամանակաշրջանի այլ համապարփակ (վնաս)/օգուտ		0	390,479	0	390,479
Ընդամենը հաշվետու ժամանակաշրջանի համապարփակ եկամուտ		0	390,479	8,002,337	8,392,817
Կանոնադրական կապիտալի համալրում	21	0	0	0	0
Ստորադաս փոխառությունների փոխարկում սեփական կապիտալի	21	6,000,021	0	0	6,000,021
Բանկի բաժնետերերին վճարված շահաբաժիններ	22	0	0	0	0
Մնացորդն առ 2025թ. Գեկտեմբերի 31		46,100,221	267,147	37,370,739	83,738,107

1-ից 33 ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

2025 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար

(հազար ՀՀ դրամ)

	<i>Ծան.</i>	01/01/2025- 31/12/2025	01/01/2024- 31/12/2024
Դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից			
Ստացված տոկոսներ		41,969,565	23,628,896
Վճարված տոկոսներ		(13,662,361)	(6,225,542)
Ստացված միջնորդավճարներ		1,250,327	534,059
Վճարված միջնորդավճարներ		(571,760)	(290,381)
Չուտ մուտքեր/(եքրեր) փոխարժեքային տարբերություններից		1,228,631	1,179,273
Աշխատավարձ և աշխատակազմին վճարված այլ գումարներ		0	5,963
Վճարված այլ գործառնական ծախսեր		(8,069,187)	(5,673,243)
Ստացված այլ գործառնական եկամուտներ		(4,792,681)	(2,313,228)
Գործառնական գործունեությունից ստացված դրամական միջոցների հոսքեր՝ մինչև գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխությունը		17,352,536	11,014,828
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ		480,370	(6,463,696)
Հաճախորդներին տրված վարկեր		(118,294,372)	(122,541,844)
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ		(2,638,386)	(7,074,581)
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ		(7,851,192)	(1,748,761)
Այլ ակտիվներ		(8,885,454)	(1,397,097)
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարման ենթակա գումարներ		(8,350,210)	5,396,961
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ		98,156,628	110,411,684
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ		0	(22,013)
Այլ պարտավորություններ		13,318,151	(12,528)
Չուտ դրամական միջոցների հոսքեր՝ ստացված գործառնական գործունեությունից մինչև շահութահարկը		(16,711,931)	(12,437,047)
Վճարված շահութահարկ		(1,976,148)	(2,068,159)
Չուտ դրամական միջոցների հոսքեր՝ ստացված գործառնական գործունեությունից		(18,688,079)	(14,505,206)
Դրամական միջոցների հոսքեր ներդրումային գործունեությունից			
Ներդրումային արժեթղթերի ձեռքբերում		(20,755,669)	(18,745,272)
Ներդրումային արժեթղթերի վաճառք և մարում		14,175,769	6,307,000
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում		(1,156,584)	(847,794)
Հիմնական միջոցների վաճառքից մուտքեր		24,155	4,377
Ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում		(298,911)	(1,066,555)
Չուտ դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից		(8,011,240)	(14,348,244)
Դրամական միջոցների հոսքեր ֆինանսավորման գործունեությունից			
Բաժնետերերի ներդրումները կանոնադրական կապիտալում		0	10,000,200
Բանկերից ստացված մուտքեր	32	92,281,572	26,301,320
Բանկերից ստացված վարկերի մարում	32	(80,288,382)	(22,498,848)
Թողարկված պարտքային արժեթղթերից մուտքեր	32	15,971,593	8,701,212
Թողարկված պարտքային արժեթղթերի մարում	32	(1,703,140)	(1,083,344)
Այլ փոխառու միջոցներից մուտքեր	32	7,617,381	7,549,195
Այլ փոխառու միջոցների մարում	32	(2,350,692)	(1,378,358)
Ստորադաս փոխառություններից մուտքեր	32	10,500,000	7,892,600
Վարձակալության գծով պարտավորությունների մարում	32	(7,027,678)	0
Չուտ դրամական միջոցների հոսքեր՝ ստացված ֆինանսավորման գործունեությունից		(238,139)	(265,118)
Փոխարժեքային տարբերությունների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		(28,104)	(292,540)
Ակնկալվող վարկային կորուստների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		(20,727)	(1,145)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ/(նվազում)		8,014,365	6,071,724
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ հաշվետու ժամանակաշրջանի սկզբում		17,055,836	10,984,112
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	5	25,070,201	17,055,836

(հազար ՀՀ դրամ)

1. Հիմնական գործունեության նկարագրություն

ա) Կազմակերպչական կառուցվածք և հիմնական գործունեություն

«Ֆասթ Բանկ» ՓԲԸ-ն («Բանկ») նախկին «Ֆասթ Կրեդիտ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ-ն է, որը հիմնադրվել է Հայաստանի Հանրապետությունում որպես փակ բաժնետիրական ընկերություն 2011թ. հոկտեմբերին: Կազմակերպությունը վարկային կազմակերպության լիցենզիա է ստացել 2011թ. հոկտեմբերի 14-ին: Ունենալով ֆինանսական ոլորտում ավելի քան 30 տարվա փորձ և նպատակ ունենալով դառնալ բանկ՝ կազմակերպությունը վերջին տարիներին ակտիվորեն իրականացրել է լայնածավալ տրանսֆորմացիոն միջոցառումներ՝ ֆինանսական, մարդկային ռեսուրսների ինտեգրման, ինչպես նաև ռիսկերի կառավարման ուղղությամբ: ՀՀ Կենտրոնական բանկի 2022 թվականի նոյեմբերի 9-ի որոշմամբ «Ֆասթ Կրեդիտ Կապիտալ» ՈւՎԿ ՓԲԸ-ն ստացել է բանկային գործունեության լիցենզիա և այսուհետ կոչվում է «Ֆասթ Բանկ» ՓԲԸ: Բանկի գործունեությունը վերահսկվում է Հայաստանի Կենտրոնական բանկի կողմից (ԿԲ): Բանկը հանդիսանում է Հայաստանի Հանրապետությունում ավանդների պետական ապահովագրման համակարգի անդամ:

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի մոտավորապես 1,361 աշխատակից (2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 1096 աշխատակից):

Բանկն ընդունում է բնակչությունից ավանդներ և տրամադրում է վարկեր, իրականացնում է փոխանցումներ Հայաստանում և արտերկրում, իրականացնում է արտարժույթի փոխանակման գործարքներ և մատուցում է այլ բանկային ծառայություններ իր կորպորատիվ և ֆիզիկական անձ հաճախորդներին: Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0047, Նորք-Մարաշ, Գ. Հովսեփյան փ. 32/6:

Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի բաժնետերերն են՝

<i>Բաժնետեր</i>	<i>2025</i>	<i>2024</i>
Վահե Բաղայան	50%	50%
Վիգեն Բաղայան	50%	50%
Ընդամենը	100%	100%

բ) Հայաստանի գործարար միջավայրը

Բանկն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետությունում: Հետևաբար, Բանկի գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկան, որոնց բնորոշ են զարգացող շուկայի հատկանիշները: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը, ինչպես նաև ընդհանուր գործարար միջավայրը շարունակում են զարգանալ: Սակայն օրենսդրության տարբեր մեկնաբանությունները և հաճախակի փոփոխությունները, այլ իրավական խոչընդոտների հետ մեկտեղ, լրացուցիչ բարդություններ են ստեղծում Հայաստանում գործող կազմակերպությունների համար: Ի լրումն, 2020թ. սեպտեմբերին Լեռնային Ղարաբաղում զինված հակամարտության բռնկումը, դրան հաջորդած Լեռնային Ղարաբաղի վիճելի տարածքների շուրջ հրադադարի պայմանավորվածությունը, և Հայաստանի Հանրապետության տարածքում հակամարտության սրացումը ավելի են մեծացրել բիզնես միջավայրի անորոշությունը:

2022թ. փետրվարին Ռուսաստանի Դաշնության և Ուկրաինայի միջև բռնկված ռազմական հակամարտության պատճառով մի շարք երկրներ պատժամիջոցներ սահմանեցին Ռուսաստանի Դաշնության դեմ: Հակամարտությունն ազդեցություն ունի ոչ միայն երկու երկրների տնտեսական գործունեության, այլև՝ համաշխարհային տնտեսության վրա: Պատժամիջոցների արդյունքում աշխարհի շատ երկրներում հումքային և պարենային ապրանքների գներն աճել են, խախտվել են ռեսուրսների մատակարարման հաստատված կապերը, դիտվում է գնաճի ազդեցություն գների վրա, և վերլուծաբանները կանխատեսում են նաև տնտեսական հետևանքներ համաշխարհային արդյունաբերության համար:

Ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության վերաբերյալ ղեկավարության գնահատականը: Ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից:

2. Պատրաստման հիմունքներ

ա) Համապատասխանության մասին հայտարարություն

Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համաձայն՝ մշակված և թողարկված Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) կողմից և Մեկնաբանությունների՝ հրապարակված Ֆինանսական Հաշվետվությունների Մեկնաբանությունների Միջազգային Կոմիտեի կողմից (այսուհետ՝ «ՖՀՄՍ»):

բ) Չափման հիմունքներ

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստված են սկզբնական արժեքի հիմունքով՝ բացառությամբ իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի և ածանցյալ ֆինանսական գործիքների, որոնք չափվում են իրական արժեքով:

(հազար ՀՀ դրամ)

2. Պատրաստման հիմունքներ (շարունակություն)

գ) Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Բանկի գործառնական արժույթը Հայաստանի Հանրապետության դրամն է (այսուհետ՝ ՀՀ դրամ): Հանդիսանալով Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթ՝ այն լավագույն կերպով արտացոլում է ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և հանգամանքների տնտեսական բովանդակությունը:

Հայաստանի Հանրապետության դրամը նաև տվյալ ֆինանսական հաշվետվություններին ներկայացման արժույթն է: 2025թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2024 դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ ԿԲ պաշտոնական փոխարժեքն է՝ 1 ԱՄՆ դոլարի համար 381.36 ՀՀ դրամ և 396.56 ՀՀ դրամ, 449.01 ՀՀ դրամ և 413.89 ՀՀ դրամ 1 Եվրոյի համար, 4.87 ՀՀ դրամ և 3.71 ՀՀ դրամ Ռուբլու համար համապատասխանաբար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են հազար ՀՀ դրամով:

դ) Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կամավոր փոփոխություն

Բանկը փոխել է հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը՝ դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը ներկայացնելու նպատակով: 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարեկան ժամանակաշրջանից սկսած՝ Բանկը գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքերը ներկայացնում է ուղղակի մեթոդով, ի տարբերություն նախորդ ժամանակաշրջաններում կիրառվող անուղղակի մեթոդի: Ուղղակի մեթոդով Բանկը բացահայտում է համախառն դրամական մուտքերի և համախառն դրամական վճարումների հիմնական դասերը, որոնք առաջանում են գործառնական գործունեությունից: Բանկը դիտարկում է գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքերի ուղղակի ներկայացման մեթոդը՝ ֆինանսական հաշվետվություններից օգտվողներին ավելի տեղին և հավաստի տեղեկատվություն տրամադրելու համար, քանի որ այն կարող է ավելի օգտակար լինել Բանկի ապագա դրամական հոսքերը գնահատելու համար:

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր

ա) Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունները

Նոր և փոփոխված ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Բանկն առաջին անգամ կիրառել է որոշ ստանդարտներ և փոփոխություններ, որոնք ուժի մեջ են մտնում 2023թ. հունվարի 1-ից կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար (եթե այլ բան նշված չէ): Բանկը վաղաժամկետ չի ընդունել որևէ ստանդարտ, մեկնաբանություն կամ փոփոխություն, որը հրապարակվել է, բայց դեռևս ուժի մեջ չի մտել: Բացառությամբ սույն ծանոթագրության մեջ բացահայտված Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների բացահայտում – Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1 և ՖՀՄՍ Գործնական ցուցումներ 2 ստանդարտների փոփոխությունների, այլ ստանդարտներ կամ փոփոխություններ ազդեցություն չեն ունեցել Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների բացահայտում – Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1-ում և ՖՀՄՍ Գործնական ցուցումներ 2-ում

ՀՀՄՍ 1-ում և ՖՀՄՍ Գործնական ցուցումներ 2-ում («Էականության մասին դատողությունների կիրառում»), փոփոխությունները ներկայացնում են ուղեցույցներ և օրինակներ՝ օգնելու կազմակերպություններին կիրառել հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության բացահայտումների վերաբերյալ էականության դատողությունները: Փոփոխությունների նպատակն է օգնել կազմակերպություններին ներկայացնել հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության առավել օգտակար բացահայտումները՝ փոխարինելով «նշանակալի» հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների բացահայտման պահանջը «էական» հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների բացահայտման պահանջով և ավելացնելով ուղեցույց այն մասին, թե կազմակերպություններն ինչպես պետք է կիրառեն էականության հայեցակարգը հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների բացահայտման վերաբերյալ որոշումներ կայացնելիս:

Այս փոփոխությունները ազդեցություն են ունեցել Բանկի՝ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների բացահայտումների վրա, բայց ոչ Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների ցանկացած միավորի չափման, ճանաչման կամ ներկայացման վրա:

ՖՀՄՍ 17 Ապահովագրության պայմանագրեր

ՖՀՄՍ 17 Ապահովագրության պայմանագրեր ստանդարտը գործում է 2023թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար: ՖՀՄՍ 17-ը կիրառվում է ապահովագրական պայմանագրերի բոլոր տեսակների համար (ներառյալ՝ կյանքի ապահովագրություն, ոչ կյանքի ապահովագրություն, ուղղակի ապահովագրություն և վերաապահովագրություն), անկախ ապահովագրություն տրամադրող կազմակերպության տեսակից, ինչպես նաև կիրառելի է որոշակի երաշխիքների և հայեցողական մասնակցության հատկանիշներով ֆինանսական գործիքների դեպքում: Կիրառելի են որոշ բացառություններ:

Ներքոնշյալ բացառություններից բացի, Բանկը չի բացահայտել այն պայմանագրերը, որոնք հանգեցրել են ապահովագրական նշանակալի ռիսկի փոխանցմանը, և, հետևաբար, Բանկը եզրակացրել է, որ ՖՀՄՍ 17-ը էական ազդեցություն չունի 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

ա) Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունները (շարունակություն)

Տվյալ սահմանման շրջանակներում, Բանկը գնահատում է վարկային քարտերը և համանման պրոդուկտները, որոնք ապահովագրական ծածկույթ են պարունակում: ՖՀՄՄ 17-ը իր շրջանակից բացառում է վարկային քարտերի պայմանագրերը (և այլ նմանատիպ պայմանագրերը, որոնք տրամադրում են կրեդիտային կամ վճարային պայմանավորվածություններ), որոնք համապատասխանում են ապահովագրության պայմանագրի սահմանմանը, միայն և միայն այն դեպքում, եթե կազմակերպությունը հաճախորդի հետ պայմանագրի գինը սահմանելիս չի արտացոլում առանձին հաճախորդի հետ կապված ապահովագրական ռիսկի գնահատումը: Բանկը եզրահանգել է, որ պայմանագրի գինը սահմանելիս առանձին հաճախորդի հետ կապված ապահովագրական ռիսկը չի գնահատվել, քանի որ բոլոր դիմումատուներին տվյալ պրոդուկտները առաջարկվել են նույն գնով, հետևաբար դրանք չեն ներառվում ՖՀՄՄ 17-ում:

Վարկային պայմանագրերը, որոնք համապատասխանում են ապահովագրության պայմանագրի սահմանմանը, բայց ապահովագրական իրադարձությունների փոխհատուցումը սահմանափակում են այն չափով, որն այլապես պահանջվում է ապահովագրի՝ պայմանագրով նախատեսված պարտավորությունը մարելու համար - այդպիսի վարկերի թողարկողները, օրինակ՝ մահվամբ կասեցվող վարկերը, ունեն տարբերակ կիրառելու ՖՀՄՄ 9-ը կամ ՖՀՄՄ 17-ը: Ընտրությունը կատարվում է պրոտֆելի մակարդակով և համարվում է անդադունալի: Բանկը մշտական հիմունքներով նախընտրել է կիրառել ՖՀՄՄ 9-ը տվյալ պրոդուկտների յուրաքանչյուր պրոտֆելի համար:

Այլ փոփոխությունները և մեկնաբանությունները կիրառվել են առաջին անգամ 2023 թվականին, սակայն Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա ազդեցություն չեն ունեցել

Մեկ գործարքից առաջացած ակտիվներին և պարտավորություններին վերաբերող հետաձգված հարկ (<<ՄՄ 12 փոփոխություններ)

<<ՄՄ 12 Ծառայության հարկ ստանդարտի փոփոխությունները ներառում են <<ՄՄ 12-ի համաձայն սկզբնական ճանաչման բացառությունների շրջանակը, այն այլևս չի կիրառվում այն գործարքների մասով, որոնք հանգեցնում են հավասար հարկվող և նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների, ինչպիսիք են՝ վարձակալությունը և ապագործարկման պարտավորությունները: Տվյալ փոփոխությունները ազդեցություն չեն ունեցել Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Միջազգային հարկային բարեփոխումներ - Մոտեցում II մոդելի կանոններ - <<ՄՄ 12 ստանդարտի փոփոխություններ

<<ՄՄ 12-ի փոփոխությունները կատարվել են ի պատասխան ՏՀԶԿ «Հարկման բազայի խեղաթյուրման և շահույթների տեղաշարժ» (BEPS) ծրագրի Մոտեցում II կանոնների և ներառում են՝

- Պարտադիր ժամանակավոր բացառություն հետաձգված հարկերի ճանաչման և բացահայտման համար, որոնք առաջացել են Մոտեցում II մոդելի կանոնների իրավական սկզբունքների կիրառման արդյունքում, և
- Ազդեցության ոլորտում գտնվող կազմակերպությունների բացահայտման պահանջները օգնում են ֆինանսական հաշվետվություններ օգտագործողներին լավագույնս հասկանալ կազմակերպության ենթարկվածությունը Մոտեցում II մոդելի կանոններով պայմանավորված շահույթահարկի գծով ռիսկին, որն առաջանում է տվյալ օրենսդրությունից, մասնավորապես, նախքան այն ուժի մեջ մտնելու ամսաթիվը:

Միջազգային հարկային բարեփոխումներ - Մոտեցում II մոդելի կանոններ - <<ՄՄ 12 ստանդարտի փոփոխություններ (շարունակություն)

Այն ժամանակահատվածներում, երբ Մոտեցում II մոդելի կանոնների մասով օրենսդրությունը (ըստ էության) գործում է, բայց ուժի մեջ չի մտել, փոփոխությունները պահանջում են հայտնի կամ որջամտորեն գնատահելի տեղեկատվության բացահայտում, որը կօգնի ֆինանսական հաշվետվություններ օգտագործողներին հասկանալ կազմակերպության՝ ռիսկին ենթարկվածությունը, որն առաջանում է Մոտեցում II մոդելի կանոններով պայմանավորված շահույթահարկից, ներառյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ Մոտեցում II մոդելի կանոններով պայմանավորված շահույթահարկի ռիսկին կազմակերպության ենթարկվածության մասով որակական և քանակական տեղեկատվությունը: Օրինակ՝

- ա) Որակական տեղեկատվություն այն մասին, թե ինչ ազդեցություն է ունեցել Մոտեցում II մոդելի կանոնների մասով օրենսդրությունը և հիմնական իրավական սկզբունքները կազմակերպության վրա, որոնց մասով կարող են լինել Մոտեցում II մոդելի կանոններով պայմանավորված շահույթահարկի գծով ռիսկեր, և
- բ) Քանակական տեղեկատվություն, ինչպիսիքն են՝
  - կազմակերպության շահույթի մասնաբաժնի հայտանիշ, որը կարող է ենթակա լինել Մոտեցում II մոդելի կանոններով պայմանավորված շահույթահարկով և այդ շահույթի նկատմամբ կիրառվող միջին արդյունավետ հարկային դրույքաչափով հարկման, կամ
  - հայտանիշ առ այն, ինչպես կփոխվեր կազմակերպության ընդհանուր արդյունավետ հարկային դրույքաչափը, եթե Մոտեցում II մոդելի կանոնների մասով օրենսդրությունը ուժի մեջ մտներ:

Օրենսդրության ուժի մեջ մտնելուց հետո լրացուցիչ բացահայտումներ են պահանջվում Մոտեցում II մոդելի կանոններով պայմանավորված շահույթահարկի հետ կապված ընթացիկ հարկային ծախսերի գծով: Այս պահանջները կիրառվում են 2023թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար, բայց ոչ 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին կամ դրանից առաջ ավարտվող միջանկյալ ժամանակաշրջանների համար:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

ա) Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունները (շարունակություն)

Բանկը վերանայել է իր կորպորատիվ կառուցվածքը՝ հաշվի առնելով Մոտեցում II մոդելի կանոնների ներդրումը տարբեր երկրներում, որտեղ Բանկը գործում է: Բանկը որոշել է, որ օրենսդրության ուժի մեջ մտնելուց հետո այն ենթակա չէ Մոտեցում II մոդելի կանոններով պայմանավորված հարկմանը, քանի որ արդյունավետ հարկային դրույքաչափը 15%-ից բարձր է բոլոր այն երկրներում, որտեղ գործում է: Հետևաբար, քանի որ Մոտեցում II մոդելի կանոնների գծով համապատասխան բացահայտումներ չեն պահանջվում, այս փոփոխությունները որևէ ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների սահմանում – Փոփոխություններ ՀՀՄՄ 8 ստանդարտում

ՀՀՄՄ 8 ստանդարտի փոփոխությունները պարզաբանում են հաշվապահական հաշվառման գնահատումների, հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների փոփոխությունների և սխալների ուղղման տարբերությունը: Ինչպես նաև, այդ փոփոխությունները պարզաբանում են, թե ինչպես են կազմակերպությունները օգտագործում չափման հիմունքները և երկարաժամկետ տվյալները՝ հաշվապահական հաշվառման գնահատումներ մշակելու համար:

բ) Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականություն

Համաձայն Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների բացահայտում – Փոփոխություններ ՀՀՄՄ 1 և ՖՀՄՄ Գործնական ցուցումներ 2 ստանդարտների փոփոխությունների, որոնք ուժի մեջ են մտել 2023թ. հունվարի 1-ից, Բանկը վերանայել է հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների իր բացահայտումը: Էական հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների վերաբերյալ վերանայված տեղեկատվությունը կենտրոնանում է այն փաստի վրա, թե ինչպես է Բանկը կիրառել ՖՀՄՄ-ների պահանջները իր հանգամանքների նկատմամբ և ինչպես է ներառում հիմնականում այն հոդվածները, որոնց մասով Բանկը ընտրել է հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն ՖՀՄՄ կողմից թույլատրված մեկ կամ մի քանի տարբերակներից, հոդվածներ, որոնք ենթակա են նշանակալի դատողությունների կամ գնահատումների, և բացառում է այն տեղեկատվությունը, որը միայն կրկնօրինակում կամ ամփոփում է ՖՀՄՄ-ների պահանջները, ինչպես նաև ոչ էական հարցերի վերաբերյալ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունները:

Ստորև ներկայացվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունները հետևողականորեն կիրառվել է Բանկի կողմից այս ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար:

Արտարժույթով գործառնություններ

Արտարժույթով գործառնությունները վերահաշվարկվում են ՀՀ դրամի գործառնության ամսաթվի փոխարժեքով:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերահաշվարկվում են ՀՀ դրամի այդ օրվա փոխարժեքով: Դրամային հոդվածների հետ կապված արտարժույթով գործառնությունների գծով օգուտը կամ վնասն իրենից ներկայացնում է տարբերություն ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված, ժամանակաշրջանի համար արդյունավետ տոկոսադրույթով հաշվարկված տոկոսների ու վճարումների մասով ճշգրտված ամորտիզացված արժեքի և հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործող փոխարժեքով վերահաշվարկված արտարժույթով արտահայտված ամորտիզացված արժեքի միջև:

Իրական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերահաշվարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի իրական արժեքի որոշման ամսաթվի փոխարժեքով: Սկզբնական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործառնության ամսաթվի փոխարժեքով:

Արտարժույթային գործարքների վերագնահատումից առաջացող օգուտը և վնասը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ որպես արտարժույթի վերագնահատման տարբերություններից օգուտ/(վնաս):

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են կանխիկ դրամական միջոցները, թղթակցային հաշիվները այլ բանկերում (նոտարո հաշիվներ) և ՀՀ ԿԲ-ում պահվող միջոցները, ներառյալ ՀՀ դրամով պարտադիր պահուստները՝ գերծ պայմանագրային սահմանափակումներից:

Տոկոսներ

Արդյունավետ տոկոսադրույթ

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդը: Արդյունավետ տոկոսադրույթն այն դրույթն է, որը ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի համար գնահատված ապագա դրամական վճարումները կամ մուտքերը գեղջում է ճիշտ մինչև՝

- ▶ ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեք կամ
- ▶ ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեք:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

բ) Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականություն (շարունակություն)

Ֆինանսական գործիքների, բացառությամբ ձեռք բերված կամ սկզբնավորված վարկային առումով արժեզրկված ակտիվների, արդյունավետ տոկոսադրույքը հաշվարկելիս Բանկը գնահատում է ապագա դրամական հոսքերը՝ դիտարկելով ֆինանսական գործիքի բոլոր պայմանագրային պայմանները, սակայն առանց հաշվի առնելու ակնկալվող վարկային կորուստները: Ձեռք բերված կամ սկզբնավորված վարկային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար հաշվարկվում է վարկային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույք՝ կիրառելով գնահատված ապագա դրամական հոսքերը՝ ներառյալ ակնկալվող վարկային կորուստները:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկը ներառում է գործարքի գծով ծախսումները և վճարված կամ ստացված բոլոր միջնորդավճարները և գումարները, որոնք կազմում են արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մասը: Գործարքի գծով ծախսումները ներառում են այն լրացուցիչ ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Ամորտիզացված արժեք և համախառն հաշվեկշռային արժեք

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքն այն գումարն է, որով ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած մայր գումարի վճարումները, գումարած կամ հանած արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված սկզբնական և մարման ենթակա գումարների միջև տարբերության կուտակային ամորտիզացիան և, ֆինանսական ակտիվների համար՝ ճշգրտված ակնկալվող վարկային կորուստների գծով պահուստով:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքն է նախքան ակնկալվող վարկային կորուստների պահուստի գծով ճշգրտումը:

Տոկոսային եկամտի և ծախսի հաշվարկ

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքը հաշվարկվում է ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության սկզբնական ճանաչման պահին: Տոկոսային եկամուտը և ծախսը հաշվարկելիս արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ (եթե ակտիվը վարկային առումով արժեզրկված չէ) կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Արդյունավետ տոկոսադրույքը վերանայվում է յուրաքանչյուր դրույքով գործիքների դրամական հոսքերի պարբերական վերագնահատման արդյունքում՝ շուկայական դրույքների փոփոխություններն արտացոլելու նպատակով: Արդյունավետ տոկոսադրույքը վերանայվում է նաև իրական արժեքի հեջի ճշգրտումներն արտացոլելու համար այն ամսաթվի դրությամբ, երբ սկսվում է համապատասխան ճշգրտման ամորտիզացիայի հաշվարկը:

Այնուամենայնիվ, սկզբնական ճանաչումից հետո վարկային առումով արժեզրկված դարձած ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքը ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Եթե ակտիվն այլևս չի համարվում վարկային առումով արժեզրկված, տոկոսային եկամտի հաշվարկը կրկին իրականացվում է համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ:

Սկզբնական ճանաչման պահին վարկային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է կիրառելով վարկային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքն ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Տոկոսային եկամտի հաշվարկը չի իրականացվում համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ, նույնիսկ եթե ակտիվի վարկային ռիսկը նվազում է:

Տեղեկատվությունն այն մասին, թե որ դեպքերում են ֆինանսական ակտիվները համարվում պարտքային առումով արժեզրկված, ներկայացված է Ծանոթագրություն 3 (բ) (ii) կետում:

Ներկայացում

Ֆինանսական արդյունքների և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ներկայացված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտը ներառում է՝

- ▶ ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով տոկոսները,
- ▶ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային գործիքների գծով տոկոսները:

Ֆինանսական արդյունքների և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ներկայացված տոկոսային ծախսը ներառում է ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորությունների գծով տոկոսային ծախսը:

Միջնորդավճարներ

Միջնորդավճարների գծով եկամուտը և ծախսը, որոնք կազմում են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մասը, ներառվում են արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկում:

Հանախորդի հետ պայմանագիրը, որի արդյունքում Բանկը ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչվում է ֆինանսական գործիք, կարող է մասնակիորեն գտնվել ՖՀՄՄ 9-ի գործողության ոլորտում և մասնակիորեն՝ ՖՀՄՄ 15-ի գործողության ոլորտում: Նման դեպքերում Բանկը նախ կիրառում է ՖՀՄՄ 9-ը՝ առանձնացնելու և չափելու համար պայմանագրի այն մասը, որը գտնվում է ՖՀՄՄ 9-ի գործողության ոլորտում, այնուհետև կիրառում է ՖՀՄՄ 15-ը՝ պայմանագրի մնացած մասի համար:

Միջնորդավճարների գծով այլ ծախսերը հիմնականում վերաբերում են գործարքների գծով վճարներին և սպասարկման վճարներին, որոնք ծախսագրվում են ծառայությունը ստանալիս:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

բ) Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականություն (շարունակություն)

Ֆինանսական ակտիվներ և ֆինանսական պարտավորություններ

Ֆինանսական ակտիվներ

ի. Դասակարգում

Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական ակտիվը դասակարգվում է որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող, իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող կամ իրական արժեքով՝ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող:

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է ամորտիզացված արժեքով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմանները և նախորդված չէ որպես իրական արժեքով՝ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող.

- ▶ ակտիվը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն է պահել ակտիվը պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքելու համար և
- ▶ ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Այս պայմանների մանրամասները ներկայացվում են ստորև՝

Բանկի՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները ներառում են դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները, հաճախորդներին տրված վարկերը և պահանջները բանկերի նկատմամբ:

Բիզնես մոդելի գնահատում

Բանկը պորտֆելի մակարդակով գնահատում է այն բիզնես մոդելի նպատակը, որի շրջանակում պահվում է ակտիվը, քանի որ այս գնահատումը լավագույնս արտացոլում է գործունեությունը կառավարելու և ղեկավարությանը տեղեկատվություն տրամադրելու եղանակը: Այդ դեպքում դիտարկվում է հետևյալ տեղեկատվությունը.

- ▶ պորտֆելի համար սահմանված քաղաքականությունը և նպատակները և այդ քաղաքականության աշխատանքը գործնականում: Մասնավորապես, արդյոք ղեկավարության ռազմավարության նպատակն է ապահովել պայմանագրով նախատեսված տոկոսային եկամտի ստացումը, ապահովել տոկոսային որոշակի եկամտաբերության մակարդակը, համապատասխանեցնել ֆինանսական ակտիվների ժամկետներն այն պարտավորությունների ժամկետներին, որոնք ֆինանսավորում են այդ ակտիվները, կամ իրացնել դրամական հոսքերն ակտիվների վաճառքի միջոցով:
- ▶ ինչպես է գնահատվում պորտֆելի կատարողականը և ինչպես է այդ տեղեկատվությունը հաղորդվում Բանկի ղեկավարությանը:
- ▶ բիզնես մոդելի (և այդ բիզնես մոդելում պահվող ֆինանսական ակտիվների) վրա ազդող ռիսկերը և այդ ռիսկերի կառավարման եղանակը:
- ▶ ինչպես են վարձատրվում բիզնեսի ղեկավարները (օրինակ՝ արդյոք վարձատրությունը հիմնված է կառավարվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի, թե՛ հավաքված դրամական հոսքերի վրա):
- ▶ նախորդ ժամանակաշրջաններում վաճառքների հաճախականությունը, ծավալը և ժամկետները, այդ վաճառքների պատճառները և ապագա վաճառքների հետ կապված ակնկալիքները: Այնուամենայնիվ, վաճառքների վերաբերյալ տեղեկատվությունը չի դիտարկվում մեկուսի, այն դիտարկվում է որպես մեկ ընդհանուր վերլուծության մաս առ այն, թե ինչպես են իրագործվում ֆինանսական ակտիվների կառավարման համար Բանկի առաջադրված նպատակները և ինչպես են իրացվում դրամական հոսքերը:

Ֆինանսական ակտիվները, որոնք պահվում են առևտրական նպատակով կամ կառավարվում են և որոնց արդյունքը գնահատվում է իրական արժեքի հիմունքով, չափվում են իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով, քանի որ չեն պահվում ոչ պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքելու և ոչ էլ՝ թե՛ պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքելու և թե՛ ֆինանսական ակտիվներ վաճառելու համար:

Գնահատում, արդյոք պայմանագրային դրամական հոսքերը միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ են

Այս գնահատման նպատակների համար «մայր գումարը» սահմանվում է որպես ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը սկզբնական ճանաչման պահին: «Տոկոսը» սահմանվում է որպես փողի ժամանակային արժեքի և որոշակի ժամանակահատվածում չմարված մայր գումարի հետ կապված պարտքային ռիսկի և փոխատվության հետ առնչվող այլ հիմնական ռիսկերի ու ծախսերի (օրինակ՝ իրացվելիության ռիսկի և վարչական ծախսերի) համար հատուցում և ներառում է շահույթի մարժան:

Գնահատելու համար, արդյոք պայմանագրային դրամական հոսքերը միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ են, Բանկը դիտարկում է գործիքի պայմանագրային պայմանները: Այս դիտարկումը ներառում է այն գնահատումը, արդյոք ֆինանսական ակտիվը պարունակում է այնպիսի պայմանագրային պայման, որը կարող է այնպես փոխել պայմանագրային դրամական հոսքերի ժամկետները կամ գումարը, որ ֆինանսական ակտիվը չբավարարի այս պայմանը: Գնահատումն իրականացնելիս Բանկը դիտարկում է հետևյալը.

- ▶ Պայմանական դեպքերը, որոնք կարող են փոխել դրամական հոսքերի գումարը և ժամկետները,
- ▶ Լծակավորման հատկանիշը,
- ▶ Վաղաժամ մարման և ժամկետի երկարաձգման պայմանները,
- ▶ Պայմանները, որոնք սահմանափակում են Բանկի պահանջը որոշակի ակտիվներից առաջացող դրամական հոսքերով (օրինակ՝ առանց ռեզերվի իրավունքի ակտիվների գծով պայմանավորվածությունների), և
- ▶ Հատկանիշները, որոնք փոփոխում են փողի ժամանակային արժեքի համար հատուցումը, օրինակ՝ տոկոսադրույքների պարբերաբար վերասահմանումը:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

բ) Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականություն (շարունակություն)

Պարտքային գործիքը չափվում է իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմանները և նախորդված չէ որպես իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող

- ▶ ֆինանսական գործիքը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն իրագործվում է թե՛ պայմանագրային դրամական հոսքերը հավաքելու և թե՛ ֆինանսական ակտիվները վճարելու միջոցով և
- ▶ ֆինանսական գործիքի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային գործիքները հետագայում չափվում են իրական արժեքով՝ իրական արժեքի փոփոխություններից առաջացող օգուտները և վնասները ճանաչելով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում: Տոկոսային եկամուտը և փոխարժեքային տարբերություններից օգուտը և վնասը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում նույն կերպ, ինչպես ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները: Ապահանջման դեպքում կուտակային օգուտը կամ վնասը, որոնք նախկինում ճանաչվել են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում, այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքից դասակարգվում են շահույթ կամ վնաս:

Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային գործիքների ԱՎԿ-ները չեն նվազեցնում այդ ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, որը մնում է իրական արժեքով: Փոխարենը, գումարը, որը հավասար է այն պահուստին, որը կառաջանար, եթե ակտիվները չափվեին ամորտիզացված արժեքով, ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում որպես կուտակված արժեքի մասն գումար՝ շահույթում կամ վնասում համապատասխան ծախսագրմամբ: Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ճանաչված կուտակված վնասը ակտիվի ապահանջումից հետո վերադասակարգվում է շահույթի և վնասի կազմ:

Առևտրային նպատակով չափվող բաժնային գործիքում ներդրման սկզբնական ճանաչման ժամանակ Բանկը կարող է անըջելի ընտրություն կատարել՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ներկայացնելու իրական արժեքի հետագա փոփոխությունները: Այս ընտրությունը կատարվում է առանձին՝ յուրաքանչյուր ներդրման համար:

Այս բաժնային գործիքների գծով օգուտները և կորուստները երբեք չեն վերադասակարգվում շահույթի կամ վնասի կազմ, և շահույթում կամ վնասում արժեքի կազմում չի ճանաչվում: Ծահարաժինները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ շահարաժինն ակնհայտորեն ներկայացնում է ներդրման ինքնարժեքի մասի վերականգնումը, որի դեպքում ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում: Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում ճանաչված կուտակային օգուտները և կորուստները փոխանցվում են չբաշխված շահույթ՝ ներդրման օտարման պահին:

Մյուս բոլոր ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Բացի այդ, սկզբնական ճանաչման պահին Բանկը կարող է անըջելիորեն նախորդել ֆինանսական ակտիվը, որն այլպես բավարարում է ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պահանջները, որպես իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, եթե դա կվերացնի կամ էականորեն կնվազեցնի հաշվառման անհամապատասխանությունը, որը հակառակ դեպքում կառաջանար:

Վերադասակարգում

Ֆինանսական ակտիվները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Բանկը փոխում է ֆինանսական ակտիվների կառավարման իր բիզնես մոդելը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկն իր ֆինանսական պարտավորությունները, բացառությամբ ֆինանսական երաշխավորությունների և փոխատվության հանձնառությունների, դատում է ամորտիզացված արժեքով չափվող կամ իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական պարտավորությունների դասին:

Վերադասակարգում

Ֆինանսական պարտավորությունները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո:

ii. Ապահանջում

Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը ապահանջվում է (կամ, ֆինանսական ակտիվի մասը կամ համանման ֆինանսական ակտիվների խմբի մասը), երբ՝

- ▶ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքի ժամկետն ավարտված է,
- ▶ Բանկը փոխանցում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը, կամ պահպանում է այդ իրավունքը, սակայն պարտավորվում է ստացված գումարներն ամբողջությամբ և առանց էական ուշացման փոխանցել երրորդ կողմին՝ փոխանցման համաձայնագրով, ինչպես նաև
- ▶ Բանկը (ա) փոխանցել է ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, կամ (բ) չի փոխանցվել և չի պահպանել ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, սակայն փոխանցել է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողության իրավունքը:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

բ) Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականություն (շարունակություն)

Այն դեպքում, երբ Բանկը փոխանցել է ակտիվից դրամական միջոցների հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը, ո՛չ փոխանցել և ո՛չ էլ պահպանում է ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, և չի փոխանցել ակտիվի նկատմամբ վերահսկողության իրավունքը, ակտիվը ճանաչվում է այնքանով, որքանով Բանկը շարունակում է մասնակցություն ունենալ տվյալ ակտիվում: Երբ շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի նկատմամբ երաշխիքի ձև, այդպիսի մասնակցությունը չափվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնով՝ ակտիվի սկզբնական հաշվեկշռային արժեք և փոխհատուցման առավելագույն գումար, որը կարող է պահանջվել Բանկից:

Երբ շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի գծով թողարկված/կամ գնված օպցիոնի ձև (ներառյալ՝ դրամական միջոցներով մարվող օպցիոններ կամ նմանատիպ գործիքներ), Բանկի մասնակցության չափը որոշվում է այն գումարի չափով, որով Բանկը կարող է հետ գնել փոխանցված ակտիվը, բացառությամբ իրական արժեքով գնահատված ակտիվի գծով վաճառված օպցիոնի (ներառյալ՝ դրամական միջոցներով մարվող օպցիոններ կամ նմանատիպ գործիքներ), երբ շարունակվող մասնակցության չափը համարվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնը՝ փոխանցված ակտիվի իրական արժեք և օպցիոնի իրագործման գին:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ֆինանսական պարտավորությունն ապաճանաչվում է, երբ մարվում, չեղյալ է համարվում կամ լրանում է դրա գործողության ժամկետը:

Եթե նույն վարկատուի հանդեպ ունեցած ֆինանսական պարտավորությունը փոխարինվում է այլ ֆինանսական պարտավորությամբ, որի պայմաններն էականորեն փոփոխված են նախորդի համեմատ, նման փոխարինումը կամ փոփոխությունը դիտվում է որպես սկզբնական պարտավորության ապաճանաչում և նոր պարտավորության ճանաչում, իսկ համապատասխան հաշվեկշռային արժեքների տարբերությունը արտացոլվում է շահույթում կամ վնասում:

iii. Հետգնման և հակադարձ հետգնման պայմանագրեր

Հետգնման պայմանով արժեթղթերի վաճառքի գործառնությունները («ռեպո») դիտարկվում են որպես ապահովված ֆինանսավորման գործառնություններ: Հետգնման պայմանով վաճառված արժեթղթերը շարունակում են հաշվառվել հաշվեկշռում, և այն դեպքում, երբ գնորդն ունի նշված արժեթղթերի վաճառքի կամ գրավադրման պայմանագրային իրավունք կամ համաձայնություն, դրանք վերադասակարգվում են որպես «Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր»: Համապատասխան պարտավորությունն արտացոլվում է բանկերի կամ հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունների կազմում:

Հետադարձ վաճառքի պայմանագրով արժեթղթերի ձեռքբերումը (հակադարձ ռեպո) արտացոլվում է բանկերի նկատմամբ պահանջների կամ հաճախորդներին տրված վարկերի կազմում՝ կախված իրավիճակից: Վաճառքի գնի և ձեռք բերման գնի միջև տարբերությունը դիտարկվում է որպես տոկոսային եկամուտ և հաշվեկշռվում ռեպո պայմանագրի ժամկետի ընթացքում՝ արդյունավետ տոկոսադրույքի մեղմողով:

Եթե հետադարձ վաճառքի պայմանագրով ձեռք բերված ակտիվները վաճառվում են երրորդ անձանց, արժեթղթերը վերադարձնելու պարտավորությունն արտացոլվում է որպես առևտրական նպատակով պահվող պարտավորություն և չափվում է իրական արժեքով:

iv. Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները հաշվանցվում են պարտավորություններով և ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում արտացոլվում են գուտ մնացորդով, եթե գոյություն ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք և Բանկը մտադիր է կամ հաշվարկն իրականացնել գուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ: Հաշվանցում կատարելու իրավունքը չպետք է պայմանավորված լինի ապագա ժամանակաշրջանի դեպքերով և պետք է ունենա իրավական ուժ բոլոր ստորև ներկայացված դեպքերում՝

- բնականոն գործունեության ընթացքում,
- պարտականությունների չկատարման դեպքում,
- կազմակերպության կամ դրա որևէ գործընկերոջ վճարունակ չլինելու կամ լուծարման ժամանակ:

Սույն պայմանները, որպես կանոն, չեն տարածվում հաշվանցման գլխավոր համաձայնությունների վրա, և համապատասխան ակտիվներն ու պարտավորությունները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում արտացոլվում են համախառն արժեքով:

v. Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների փոփոխում

Ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները փոփոխվում են, Բանկը գնահատում է, արդյոք փոփոխված ակտիվի դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են: Եթե դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են («նշանակալի փոփոխություն»), ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս դեպքում սկզբնական ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչվում է և ճանաչվում է նոր ֆինանսական ակտիվ իրական արժեքով՝ գումարած պայմաններին համապատասխանող գործարքի գծով ծախսումները: Որպես փոփոխության մաս ստացված վճարները հաշվառվում են հետևյալ կերպ.

- ▶ վճարները, որոնք դիտարկվում են նոր ակտիվի իրական արժեքը որոշելիս, և վճարները, որոնք իրենցից ներկայացվում են պայմաններին համապատասխանող գործարքի գծով ծախսումների հատուցում, ներառվում են ակտիվի սկզբնական չափման մեջ, և
- ▶ մյուս վճարները ներառվում են շահույթում կամ վնասում՝ որպես ապաճանաչումից օգուտի կամ կորուստի մաս:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

բ) Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականություն (շարունակություն)

Գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական պարտավորությունների դրամական հոսքերի փոփոխությունները չեն դիտարկվում որպես փոփոխություն, եթե բխում են գոյություն ունեցող պայմանագրային պայմաններից, օրինակ՝ Բանկի կողմից տոկոսադրույքների փոփոխությունը ՀՀ ԿԲ-ի հիմնական տոկոսադրույքի փոփոխությունների արդյունքում, եթե վարկային պայմանագրով Բանկը իրավունք ունի կատարել նման փոփոխություն:

Բանկն իրականացնում է փոփոխության նշանակալի լինելու քանակական և որակական գնահատում, այսինքն, գնահատում է, արդյոք սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբերվում են փոփոխված կամ փոխարինված ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերից: Բանկը գնահատում է փոփոխության նշանակալի լինելը՝ դիտարկելով քանակական և որակական գործոնները հետևյալ հերթականությամբ՝ որակական գործոններ, քանակական գործոններ, որակական և քանակական գործոնների համատեղ ազդեցություն: Եթե դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են, ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս գնահատումն իրականացնելիս Բանկը կիրառում է ֆինանսական պարտավորությունների ապահանջման համար օգտագործված ուղեցույցին նմանատիպ ուղեցույց:

Բանկը եզրահանգում է, որ փոփոխությունը նշանակալի է հետևյալ որակական գործոնների հիման վրա.

- ▶ ֆինանսական ակտիվի արժույթի փոփոխություն,
- ▶ գրավի կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների փոփոխություն,
- ▶ ֆինանսական ակտիվի պայմանների այնպիսի փոփոխություն, որը հանգեցնում է «միայն մայր գումարի և դրա գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ» չափանիշի հետ անհամապատասխանության:

Եթե դրամական հոսքերի փոփոխությունը պայմանավորված է փոխառուի ֆինանսական դժվարություններով, ապա, որպես կանոն, փոփոխության նպատակն է առավելագույն չափով վերականգնել ակտիվը պայմանագրի սկզբնական պայմաններով, այլ ոչ՝ սկզբնավորել նոր ակտիվ նշանակալիորեն տարբեր պայմաններով: Եթե Բանկը մտադիր է այնպես փոփոխել ֆինանսական ակտիվը, որպեսզի ներվեն դրամական հոսքերը, ապա այն նախ դիտարկում է, արդյոք ակտիվի մի մասը պետք է դուրս գրվի նախքան փոփոխությունը կատարելը (տես՝ ստորև դուրսգրման քաղաքականություն): Այս մոտեցումն ազդում է քանակական գնահատման արդյունքի վրա և նշանակում է, որ ապահանջման չափանիշները միշտ չէ որ բավարարվում են նման դեպքերում: Բանկը իրականացնում է նաև որակական գնահատում, որպեսզի գնահատի փոփոխության նշանակալի լինելը:

Եթե ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվի փոփոխությունը չի հանգեցնում ֆինանսական ակտիվի ապահանջմանը, Բանկը նախ վերահաշվարկում է ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը, կիրառելով ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը, և արդյունքում առաջացող ճշգրտումը ճանաչում է որպես փոփոխումից օգուտ կամ կորուստ շահույթում կամ վնասում: Լողացող տոկոսադրույքով ֆինանսական ակտիվների համար փոփոխումից օգուտը կամ կորուստը հաշվարկելու համար օգտագործված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը ճշգրտվում է արտագոյություն համար ընթացիկ շուկայական պայմանները փոփոխության պահին: Փոփոխման շրջանակում ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար կամ ստացված վճար ճշգրտում է փոփոխված ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը և ամորտիզացվում է փոփոխված ֆինանսական ակտիվի մնացած ժամկետի ընթացքում:

Եթե նման փոփոխությունն իրականացվում է փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով, ապա օգուտը կամ կորուստը ներկայացվում է արժեզրկումից կորուստների հետ միասին: Մյուս դեպքերում այն ներկայացվում է որպես արդյունավետ տոկոսադրույքով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ:

Հաստատուն տոկոսադրույքով վարկերի համար, որոնց դեպքում փոխառու հնարավորություն ունի վաղաժամ մարել վարկն անվանական արժեքով՝ առանց էական տուգանքի, Բանկը հաշվառում է տոկոսադրույքի փոփոխությունը մինչև ընթացիկ շուկայական տոկոսադրույքի մակարդակը՝ կիրառելով լողացող տոկոսադրույքով ֆինանսական գործիքների համար գործող ուղեցույցը: Սա նշանակում է, որ արդյունավետ տոկոսադրույքը ճշգրտվում է առաջընթաց:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկը ապահանջում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ փոփոխվում են վերջինիս պայմանները և երբ փոփոխված պարտավորության դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են:

Այս դեպքում փոփոխված պայմանների հիման վրա ճանաչվում է նոր ֆինանսական պարտավորություն իրական արժեքով: Մարված ֆինանսական պարտավորության և փոփոխված պայմաններով նոր ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքների տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Վճարված հատուցումը ներառում է փոխանցված ոչ ֆինանսական ակտիվները (առկայության դեպքում) և ստանձնած պարտավորությունները, այդ թվում՝ նոր փոփոխված ֆինանսական պարտավորությունը:

Բանկը իրականացնում է փոփոխության՝ նշանակալի լինելու քանակական և որակական գնահատում՝ դիտարկելով որակական գործոնները, քանակական գործոնները և որակական և քանակական գործոնների համատեղ ազդեցությունը: Բանկը եզրահանգում է, որ փոփոխությունը նշանակալի է հետևյալ որակական գործոնների հիման վրա.

- ▶ ֆինանսական պարտավորության արժույթի փոփոխություն,
- ▶ գրավի կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների փոփոխություն,
- ▶ փոխարկման հնարավորության ներառում,
- ▶ ֆինանսական պարտավորության ստորադասության փոփոխություն:

Քանակական գնահատման համար պայմանները նշանակալիորեն տարբեր են, եթե նոր պայմաններով դրամական հոսքերը (ներառյալ վճարվող և ստացվող այլ վճարների գուտ գումարները) սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով գեղչելիս ներկա արժեքը նվազագույնը 10 տոկոսով տարբերվում է սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մնացած դրամական հոսքերի գեղչված ներկա արժեքից:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

բ) Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականություն (շարունակություն)

Եթե ֆինանսական պարտավորության փոփոխությունը չի բավարարում ապահանջման պայմանները, պարտավորության ամորտիզացված արժեքը վերահաշվարկվում է, գեղջեղով փոփոխված դրամական հոսքերը սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով, և արդյունքում առաջացող օգուտը կամ կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Լողացող դրույքով ֆինանսական պարտավորությունների համար փոփոխումից օգուտը կամ կորուստը հաշվարկելու համար օգտագործված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը ճշգրտվում է արտացոլելու համար ընթացիկ շուկայական պայմանները փոփոխության պահին: Ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար ճշգրտում է փոփոխված ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը և ամորտիզացվում է փոփոխված ֆինանսական ակտիվի մնացորդային ժամանակահատվածում: Ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար ճանաչվում է որպես պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտում և ամորտիզացվում է փոփոխված ֆինանսական պարտավորության մնացորդային ժամանակահատվածում գործիքի արդյունավետ տոկոսադրույքի վերահաշվարկի միջոցով:

Դուրսգրումներ

Վարկերը և պարտքային արժեթղթերը դուրս են գրվում (ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն), երբ գոյություն չունի ամբողջությամբ վերցրած ֆինանսական ակտիվը կամ դրա մի մասը վերականգնելու ողջամիտ ակնկալիք: Դուրսգրումը սովորաբար իրականացվում է այն դեպքում, երբ Բանկը որոշում է, որ փոխառուն չունի այնպիսի ակտիվներ կամ եկամտի աղբյուրներ, որոնցից կարող է ստանալ բավարար դրամական հոսքեր դուրսգրման ենթակա գումարները մարելու համար: Այս գնահատումն իրականացվում է առանձին յուրաքանչյուր ակտիվի համար:

Նախկինում դուրսգրված գումարների փոխհատուցումը ներառվում է «Վարկային կորուստների գծով ծախս» հոդվածում ֆինանսական արդյունքների և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Դուրսգրված ֆինանսական ակտիվների գծով կարող են դեռևս կիրառվել հարկադիր միջոցներ/պարտքերի գանձման միջոցներ՝ վճարման ենթակա գումարների վերադարձմանը վերաբերող Բանկի ընթացակարգերի հետ համապատասխանությունն ապահովելու համար:

Հանախորդներին տրված վարկեր

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում «հանախորդներին տրված վարկեր» հոդվածը ներառում է ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկերը, որոնք սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի գծով լրացուցիչ ուղղակի ծախսումները, իսկ հետագայում՝ ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ և ֆինանսական վարձակալության գծով եկամտի ճանաչում

Վարձակալության սկիզբը համարվում է վարձակալության պայմանագրի կնքման ամսաթվի և կողմերի կողմից վարձակալության հիմնական դրույքների մասով պարտավորությունների ստանձման ամսաթվից ամենավաղը: Այս ամսաթվի դրությամբ՝

- ▶ Վարձակալությունը դասակարգվում է որպես ֆինանսական վարձակալություն, և
- ▶ որոշվում են վարձակալության ժամկետի մեկնարկի դրությամբ ճանաչվելիք գումարները:

Վարձակալության սկիզբը է համարվում այն ամսաթիվը, երբ վարձակալի իրավասու է իրագործել վարձակալված ակտիվն օգտագործելու իր իրավունքը: Դա վարձակալության սկզբնական ճանաչման ամսաթիվն է (այսինքն՝ վարձակալությունից բխող ակտիվների, պարտավորությունների, եկամուտների կամ ծախսերի ճանաչումը, ըստ անհրաժեշտության):

Ֆինանսական վարձակալության մեկնարկից հետո Բանկը ճանաչում է վարձակալության մեջ գուտ ներդրումը, որը նվազագույն վարձավճարների գծով ստացվելիք գումարն է վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքով գեղջկած: Համախառն ներդրումների և դրա ներկա արժեքի միջև տարբերությունը գրանցվում է որպես ֆինանսական վարձակալության չվաստակած եկամուտ:

Ֆինանսական եկամտի ճանաչումը հիմնված է այնպիսի գրաֆիկի վրա, որն ապահովում է հատուցման հաստատուն պարբերական դրույք ֆինանսական վարձակալության շրջանակներում վարձատուի գուտ ներդրումների նկատմամբ: Սկզբնական ուղղակի ծախսումները ներառվում են ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների սկզբնական գնահատման մեջ:

Ներդրումային արժեթղթեր

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում «ներդրումային արժեթղթեր» հոդվածը ներառում է իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող Հայաստանի հանրապետության պետական պարտքային արժեթղթերը և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող տեղական ընկերությունների բաժնային արժեթղթերը:

Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցների միավորները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները:

Արժեքը ներառում է գնման գինը՝ ներառյալ ներկրման տուրքերը, չփոխհատուցվող հարկերը և ուղղակիորեն վերագրելի այլ ծախսերը, ինչպես նաև այն բոլոր ծախսերը, որոնք կատարվել են ակտիվները աշխատանքային վիճակի և դրանց նպատակային օգտագործման համար անհրաժեշտ վայր հասցնելու համար: Շահագործման և նախաարտադրության ծախսերը ներառված չեն հիմնական միջոցների արժեքի մեջ:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

բ) Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականություն (շարունակություն)

Երբ հիմնական միջոցի միավորը բաղկացած է օգտակար ծառայության տարբեր ժամկետներ ունեցող նշանակալի մասերից, այդ մասերը հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցների առանձին միավորներ:

Հիմնական միջոցների գծով հետագա ծախսումները կապիտալացվում են, երբ հավանական է, որ հիմնական միջոցի տարրի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները կազմակերպություն կհոսեն սպասվածից ավելի մեծ գումարով: Վերանորոգումը և սպասարկումը ճանաչվում են շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում ոպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին: Ակտիվների մաշվածության գումարը պետք է բաշխվի համակարգված հիմունքներով դրա օգտակար ծառայության ընթացքում:

Մաշվածություն

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում գծային մեթոդով առանձին ակտիվների օգտակար ծառայության ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է հիմնական միջոցի ձեռքբերման ամսաթվից, իսկ սեփական ուժերով կառուցված ակտիվների դեպքում՝ վերջիններիս կառուցումն ավարտելու և շահագործման հանձնելու պահից: Հողատարածքի գծով մաշվածությունը չի հաշվարկվում: Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները հետևյալն են.

- շենքեր 20 տարի
- համակարգիչներ և հաղորդակցության սարքավորումներ 1-8 տարի
- փոխադրամիջոցներ 8 տարի
- տնտեսական գույք և այլ հիմնական միջոցներ 8 տարի

Բռնագանձված ակտիվներ

Բանկը ճանաչում է բռնագանձված ակտիվները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ ունի իրացման ամբողջական և վերջնական իրավունքներ գրավի նկատմամբ:

Բռնագանձված ակտիվները չափվում են հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնով՝ հաշվեկշռային արժեքի և իրական արժեքի՝ հանած վաճառքի հետ կապված ծախսումները: Սկզբնական ճանաչման պահին բռնագանձված ակտիվները չափվում են այն վարկի հաշվեկշռային արժեքով, որի գծով տեղի է ունեցել պարտագանցում՝ ներառյալ գրավի առգրավման ընթացքում կրած ծախսումները: Իրական արժեքը՝ հանած վաճառքի հետ կապված ծախսումները, իրենից ներկայացնում է գրավի գնահատված վաճառքի գինը բնականոն գործունեության ընթացքում՝ հանած համապատասխան վաճառքի ծախսումները: Սկզբնական ճանաչումից հետո բռնագանձված ակտիվները վերանայվում են վաճառքի համար պահվող դասակարգման չափանիշների համապատասխանելու տեսանկյունից և համապատասխանաբար վերադասակարգվում են՝ չափանիշները բավարարելու դեպքում:

Բռնագանձված ակտիվների օտարումից օգուտը և կորուստը ճանաչվում են գուտ հիմունքով «Այլ գործառնական եկամուտ» հոդվածում՝ շահույթում կամ վնասում:

Թանկարժեք մետաղներ

Ոսկու իրական արժեքը որոշելու նպատակով օգտագործվում են Լոնդոնի մետաղների բորսայի գները:

Պահուստներ

Պահուստը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է, երբ Բանկը ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու համար կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Եթե ազդեցությունն էական է, պահուստները որոշվում են՝ զեղչելով ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերը զեղչման՝ մինչև հարկումը դրույթով, որն արտացոլում է փողի ժամանակային արժեքի ընթացիկ շուկայական գնահատումները և, կիրառելիության դեպքում, պարտավորությանը հատուկ ռիսկերը:

Աձանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Բանկը բնականոն գործունեության ընթացքում արժույթային և կապիտալի շուկաներում օգտագործում է տարատեսակ աձանցյալ ֆինանսական գործիքներ: Այդ ֆինանսական գործիքները նախատեսված են առևտրի համար և սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով: Իրական արժեքը որոշվում է շուկայական գնանշման հիման վրա կամ գնորոշման մոդելներով, որոնք հիմնված են բազիսային գործիքների ընթացիկ շուկայական և պայմանագրային արժեքների և այլ գործոնների վրա: Դրական իրական արժեքով աձանցյալ ֆինանսական գործիքները արտացոլվում են ակտիվների կազմում, իսկ բացասական արժեք ունեցողները՝ պարտավորությունների կազմում: Նշված գործիքներից ստացված արդյունքները հաշվառվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ որպես առևտրական նպատակով պահվող ակտիվներից կամ արտարժույթային գործառնություններից գուտ շահույթ/(վնաս)՝ կախված աձանցյալ գործիքների բնույթից:

Ներկառուցված աձանցյալ գործիքը հիբրիդային գործիքի բաղադրիչ է, որը ներառում է նաև ոչ աձանցյալ հիմնական պայմանագիր, որի արդյունքում համակցված գործիքի դրամական հոսքերի մի մասը տատանվում է առանձին աձանցյալ գործիքի նման: Ներկառուցված աձանցյալ գործիքը առաջացնում է փոփոխություններ որոշ կամ բոլոր դրամական միջոցների հոսքերում, որոնք հակառակ դեպքում պահանջվում էին պայմանագրով, կախված սահմանված տոկոսադրույթից, ֆինանսական գործիքի գնից, սպրանքի գնից, արտարժույթի փոխարժեքից, գների ինդեքսից կամ դրույթից, վարկային վարկանշից կամ ինդեքսից կամ այլ փոփոխականից, պայմանով, որ ոչ ֆինանսական փոփոխականի դեպքում այն հատուկ չէ պայմանագրի կողմից համար: Ֆինանսական գործիքին կցված, բայց այդ գործիքից անկախ՝ ըստ պայմանագրի փոխանցելի աձանցյալ գործիքը, կամ գործիքը, որի պայմանագրային կողմը տարբերվում է այդ ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմից, չի հանդիսանում ներկառուցված աձանցյալ գործիք, այլ առանձին աձանցյալ գործիք է:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

բ) Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականություն (շարունակություն)

Պարտավորությունների և ոչ ֆինանսական «հիմնական» պայմանագրերի մեջ ներկառուցված ածանցյալ գործիքները դիտարկվում են որպես առանձին ածանցյալ գործիքներ և հաշվառվում են իրական արժեքով, եթե համապատասխանում են ածանցյալ գործիքի վերոնշյալ սահմանմանը, նրանց տնտեսական հատկանիշները և ռիսկերը սերտորեն կապված չեն «հիմնական» պայմանագրի հետ, և «հիմնական» պայմանագիրը չի համարվում առևտրային նպատակներով կնքված կամ իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով հաշվառվող: Ներկառուցված ածանցյալ գործիքները, որոնք առանձնացվել են «հիմնական»-ից, հաշվառվում են առևտրային պորտֆելում իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում:

Ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են բիզնես մոդելի և SPPI- ի գնահատումների հիման վրա:

Բաժնետիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսեր

Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալ: Սովորական բաժնետոմսերի և բաժնետոմսերի օպցիոնների թողարկմանն ուղղակիորեն վերագրելի լրացուցիչ ծախսումները՝ գտած հարկերի ազդեցությամբ, ճանաչվում են որպես սեփական կապիտալի նվազեցում:

Շահաբաժիններ

Շահաբաժիններ հայտարարելու և վճարելու Բանկի կարողությունը կարգավորվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կանոնակարգերով:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ շահաբաժինները նվազեցվում են սեփական կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն միայն այն դեպքում, երբ դրանք հայտարարվել են մինչև հաշվետու ամսաթիվը ներառյալ: Մինչև հաշվետու ամսաթիվը առաջարկված կամ հաշվետու ամսաթվից հետո մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրատարակման ամսաթիվը առաջարկված կամ հայտարարված շահաբաժինները բացահայտվում են ֆինանսական հաշվետվություններում:

Հարկում

Շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն մասի, որը վերաբերում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի հողվածներին կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված բաժնետերերի հետ գործարքներին, որի դեպքում շահութահարկը ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկ

Ընթացիկ հարկը հարկի այն գումարն է, որն ակնկալվում է վճարել տարվա հարկվող եկամտի գծով՝ կիրառելով այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, և ներառում է նախորդ տարիների համար վճարման ենթակա հարկի գծով ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկ

Հետաձգված հարկը ճանաչվում է ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակների համար օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերությունները ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլվելու նպատակով: Հետաձգված հարկ չի ճանաչվում այն ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք առաջանում են ակտիվների կամ պարտավորությունների սկզբնական ճանաչման ժամանակ բիզնեսի միավորում չհանդիսացող գործարքի արդյունքում, որն ազդեցություն չունի ոչ հաշվապահական և ոչ հարկվող շահույթի կամ վնասի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվներ ճանաչվում են չօգտագործված հարկային վնասների, չօգտագործված հարկային գեղչերի և նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով այն չափով, որով հավանական է, որ ապագայում կստացվի հարկվող շահույթ, որի դիմաց դրանք կարող են օգտագործվել: Ապագա հարկվող շահույթը որոշվում է հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների մարումից առաջացող գումարի հիման վրա: Եթե հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների գումարը բավարար չէ հետաձգված հարկային ակտիվն ամբողջությամբ ճանաչելու համար, դիտարկվում է գոյություն ունեցող ժամանակավոր տարբերությունների մարումներով ճշգրտված ապագա հարկվող շահույթը, որը որոշվում է Բանկի գործարար ծրագրերի հիման վրա: Հետաձգված հարկային ակտիվները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և նվազեցվում են այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ համապատասխան հարկային օգուտը կիրացվի: Այս նվազեցումները վերականգնվում են, եթե մեծանում է ապագա հարկվող շահույթ ստանալու հավանականությունը:

Չճանաչված հետաձգված հարկային ակտիվները վերագնահատվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և ճանաչվում են այն չափով, որով հավանական է, որ Կազմակերպությունն ապագայում կունենա հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող է դրանք օգտագործվել:

Հետաձգված հարկը չափվում է օգտագործելով հարկի այն դրույքները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջիններս հակադարձելիս՝ հիմք ընդունելով այն օրենքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

բ) Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականություն (շարունակություն)

Հետաձգված հարկի չափումն արտացոլում է այն հարկային հետևանքները, որոնք կառաջանան կախված այն եղանակից, որով Կազմակերպություն հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում ակնկալում է փոխհատուցել կամ մարել իր ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները:

Սեզմնետային հաշվետվություններ

Գործառնական սեզմնետը Բանկի բաղադրիչ է, որը ներգրավված է ձեռնարկատիրական գործունեություններում, որոնցից այն կարող է վատասակել հասույթներ և կրել ծախսեր, որի գործառնական արդյունքները կանոնավոր կերպով վերանայվում են գլխավոր գործառնական որոշում կայացնողի կողմից՝ սեզմնետին միջոցների բաշխման վերաբերյալ որոշում կայացնելու և դրա գործունեության արդյունքները գնահատելու նպատակով, և որի գծով առկա է առանձին ֆինանսական տեղեկատվություն: Դեկլարությունը գտնում է, որ Բանկը բաղկացած է մեկ գործառնական սեզմնետից՝ հիմք ընդունելով ՖՀՄՍ հաշվետվությունների արդյունքները: Բանկի եկամտի և ակտիվների մեծ մասը գտնվում է Հայաստանում: 2023 և 2022թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ արտաքին գործընկերոջից կամ հաճախորդից ստացված և Բանկի ընդհանուր հասույթի 10% և ավելի գերազանցող հասույթով որևէ գործարք չի գրանցվել:

գ) Դեռևս չգործող, սակայն հրապարակված ստանդարտներ

Ստորև նկարագրված են հրապարակված նոր և փոփոխված ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները, որոնք Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների թողարկման ժամանակ դեռևս ուժի մեջ չեն եղել: Բանկը պատրաստվում է կիրառելիության դեպքում ընդունել այս նոր և փոփոխված ստանդարտները և մեկնաբանությունները, երբ դրանք ուժի մեջ մտնեն: Ակնկալվում է, որ այս փոփոխությունները Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա էական ազդեցություն չեն ունենա:

- ՖՀՄՍ 16 ստանդարտի փոփոխություններ. Վարձակալության գծով պարտավորություն Վաճառք և հետագարձ վարձակալության գործարքներում,
- Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1-ում. Դարտավորությունների դասակարգումը որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ,
- Մատակարարների ֆինանսավորման պայմանավորվածություններ – փոփոխություններ ՀՀՄՍ 7 և ՖՀՄՍ 7 ստանդարտներում:

4. Կարևոր հաշվապահական դատողություններ և գնահատումներ

ՖՀՄՍ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որ Բանկի ղեկավարությունը կատարի կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ, դատողություններ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն են ունենում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացվող գումարների, ինչպես նաև հաշվետու ժամանակաշրջանի եկամուտների և ծախսերի վրա: Գնահատումները և դրանց հետ կապված ենթադրությունները՝ հիմնված պատմական փորձի և այլ գործոնների վրա, որոնք խելամիտ են համարվում տվյալ պայմաններում, հիմք են հանդիսանում դատողություններ անելու այն ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վերաբերյալ, որոնց արժեքը հնարավոր չէ որոշել այլ վստահելի աղբյուրներից: Ամեն դեպքում, չնայած գնահատումները հիմնվում են ղեկավարության կողմից ընթացիկ իրադարձությունների լավագույն պատկերացումների վրա, փաստացի արդյունքները վերջին հաշվով կարող են տարբերվել կատարված գնահատումներից:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների առումով նշանակալից դատողությունները և գնահատումները ներկայացվում են ստորև:

Իրական արժեքի չափումը

Երբ ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների իրական արժեքները, որոնք արտացոլված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, չեն կարող ստացվել ակտիվ շուկաներից, դրանք որոշվում են գնահատման տարբեր մեթոդների կիրառմամբ, որոնք ներառում են գնահատման մոդելների օգտագործումը: Այս մոդելների ելակետային տվյալները վերցվում են դիտարկելի շուկաներից, հնարավորության դեպքում, բայց անհնարինության դեպքում, իրական արժեքները սահմանելու համար պահանջվում է գնահատում: Դատողությունները և գնահատումները ներառում են իրացվելիության և մոդելային մուտքերի նկատառումներ: Իրական արժեքի որոշման վերաբերյալ լրացուցիչ մանրամասների համար տես Ծան. 28:

Հանձնարարների տրված վարկերի արժեզրկումից կորուստներ

ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկման պահուստի գնահատումը ֆինանսական ակտիվների բոլոր դասերի համար պահանջում է դատողություն, մասնավորապես՝ ապագա դրամական հոսքերի գումարի և ժամանակի և գրավի արժեքի գնահատումը՝ արժեզրկման գծով վնասների որոշման և վարկային ռիսկի գզայի աճի գնահատման ժամանակ: Այս գնահատումները պայմանավորված են մի շարք գործոններով, որոնց փոփոխությունները կարող են հանգեցնել պահուստների տարբեր մակարդակների: Բացի այդ, խոշոր բիզնեսի խափանումները կարող են առաջացնել իրացվելիության խնդիրներ որոշ կազմակերպությունների և սպառողների համար:

(հազար ՀՀ դրամ)

4. Կարևոր հաշվապահական դատողություններ և գնահատումներ (շարունակություն)

Բանկի՝ ակնկալվող վարկային կորուստների հաշվարկները եղում են բարդ մոդելներից, որոնց հիմքում ընկած են մի շարք ենթադրություններ՝ փոփոխական մուտքային տվյալների ընտրության և նրանց փոխկապակցվածության վերաբերյալ (տես Ծան. 27): ԱՎԿ մոդելների տարրերը, որոնք համարվում են հաշվապահական դատողություններ և գնահատումներ, ներառում են՝

- ▶ Վիճակագրական մոդելներ դեֆոլտի հավանականությունը (PD), դեֆոլտի դեպքում գործիքի արժեքը (EAD) և դեֆոլտի դեպքում կորստի չափը (LGD) խմբային հիմունքով գնահատելու համար,
- ▶ Ֆինանսական ակտիվների սեզոնականությունը, երբ դրանց ԱՎԿ-ն հաշվարկված է խմբային հիմունքով,
- ▶ ԱՎԿ մոդելների մշակումը, ներառյալ տարբեր բանաձևերը և մուտքային տվյալների ընտրությունը,
- ▶ Մակրոտնտեսական սցենարների և տնտեսագիտական մուտքային տվյալների միջև կապվածության որոշումը, ինչպիսիք են գործազրկության մակարդակը և գրավի արժեքները, և ազդեցությունը դեֆոլտի հավանականության (PD), դեֆոլտի դեպքում գործիքի իրական արժեքի (EAD) և դեֆոլտի դեպքում կորստի չափի (LGD) վրա,
- ▶ Հեռանկարային մակրոտնտեսական սցենարների ընտրությունը և դրանց հավանականության կշիռը՝ տնտեսական տվյալները ԱՎԿ մոդելների մեջ արտացոլելու համար:

2025 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված հաճախորդներին տրված վարկերի գծով արժեզրկված պահուստների գումարը կազմել է 3,819,017 հազ. ՀՀ դրամ (2024թ.՝ 2,197,198 հազար ՀՀ դրամ): Մանրամասները ներկայացված են Ծան. 9-ում:

Կլիմային առնչվող հարցեր

Բանկն իր գնահատումներում և ենթադրություններում ըստ անհրաժեշտության դիտարկում է կլիմային առնչվող հարցերը: Այս գնահատումը ներառում է Բանկի վրա հնարավոր ազդեցությունների լայն շրջանակ՝ պայմանավորված ֆիզիկական և անցումային ռիսկերով: Բանկը կարծում է, որ իր բիզնես մոդելը և պորտուֆոլները մրցունակ կլիմային ցածր ածխածնային տնտեսության անցման դեպքում, և հետաքրքիր է, որ կլիմային առնչվող հարցերը չեն հանգեցնում ֆինանսական հաշվետվությունների յուրաքանչյուր հոդվածի հիմքում ընկած գնահատումների և ենթադրությունների էական անորոշության: Չնայած այն փաստին, որ կլիմային առնչվող ռիսկերը ներկայումս կարող են նշանակալի ազդեցություն չունենալ չափման վրա, Բանկը ուշադիր հետևում է համապատասխան փոփոխություններին և զարգացումներին, ինչպիսին է կլիմայի վերաբերյալ նոր օրենսդրությունը:

5. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են՝

	31/12/2025	31/12/2024
Ընթացիկ հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում՝ ներառյալ պարտադիր պահուստները (չսահմանափակված մաս, տես Ծան. 6)	15,979,470	10,069,137
Կանխիկ դրամական միջոցներ	8,647,750	6,074,607
Ընթացիկ հաշիվներ այլ բանկերում	471,244	919,628
Ժամկետային ավանդներ ՀՀ ԿԲ-ում	0	-
Արժեզրկում	(28,263)	(7,536)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	25,070,201	17,055,836

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ՀՀ ԿԲ-ում թղթակցային հաշիվների մնացորդները ներառում են պարտադիր պահուստներ 15,979,470 հազար ՀՀ դրամի չափով (2024թ.՝ 10,069,137 հազար ՀՀ դրամ):

Բանկերը պարտավոր են ունենալ դեպոզիտային դրամական միջոցներ (պարտադիր պահուստ) ԿԲ-ում՝ ՀՀ դրամով ներգրավված գումարների 4%-ի (2024թ.՝ 4%) և արտարժույթով ներգրավված գումարների 18%-ի չափով (2024թ.՝ 18%):

Բանկերը պարտավոր են արտարժույթով ներգրավված գումարների 6%-ը (2024թ.՝ 6%) պահել ՀՀ ԿԲ-ում որպես դրամով դեպոզիտային միջոցներ և 12%-ը (2024թ.՝ 12%)՝ արտարժույթով:

Ավելին, բանկերի՝ արտարժույթով պահուստավորված միջոցներ երթադրման հնարավորությունը սահմանափակված է: Հետևաբար, Բանկը արտարժույթով պահուստավորված միջոցները դասակարգում է որպես «Պահանջներ բանկերի նկատմամբ» (Ծան. 6):

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքներն ամբողջությամբ վերագրված են փուլ 1-ին: ԱՎԿ պահուստի փոփոխությունը տարվա ընթացքում հետևյալն է՝

	31/12/2025	31/12/2024
ԱՎԿ պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	7,536	6,391
ԱՎԿ փոփոխություններ	20,727	1,145
Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	28,263	7,536

Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վարկային որակի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 27-ում՝ «Ռիսկերի կառավարում»:

(հազար ՀՀ դրամ)

6. Պահանջներ բանկերի նկատմամբ

Բանկերի նկատմամբ պահանջները ներառում են՝

	31/12/25	31/12/24
Պարտադիր պահուստ ՀՀ ԿԲ-ում (արտարժույթով) (Ծան. 5)	7,973,849	2,458,944
ՀՀ ԿԲ-ում սառեցված միջոցներ	2,575,000	235,000
Բանկերի նկատմամբ այլ պահանջներ	-	-
Արժեզրկում	(5,209)	(1,496)
	10,543,640	2,692,448

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ՀՀ ԿԲ-ում պարտադիր պահուստները ներառում են արտարժույթով պահուստներ՝ 7,973,849 հազար ՀՀ դրամի չափով (2024թ.՝ 2,458,944 հազար ՀՀ դրամ) (Ծանոթագրություն 5):

Բանկերի նկատմամբ պահանջները ամբողջությամբ վերագրված են փուլ 1-ին: ԱՎԿ պահուստի փոփոխությունը տարվա ընթացքում հետևյալն է՝

	31/12/25	31/12/2024
ԱՎԿ պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	507	507
ԱՎԿ փոփոխություններ	4,702	989
Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	5,209	1,496

Բանկերի նկատմամբ պահանջների վարկային որակի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 27-ում՝ «Ռիսկերի կառավարում»:

7. Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

	31/12/2025		31/12/2024	
	<i>Պայմանական գումար</i>	<i>Իրական արժեք</i>	<i>Պայմանական գումար</i>	<i>Իրական արժեք</i>
Ակտիվներ				
Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ				
Ֆորվարդ և սվոփեր - ՀՀ	-	-	-	-
	-	-	-	-
Պարտավորություններ				
Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ				
Ֆորվարդ և սվոփեր - ՀՀ	-	-	-	-
	-	-	-	-

8. Ներդրումային արժեթղթեր

2025 դեկտեմբերի 31-ի և 2024թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ներդրումային արժեթղթերը ներառում են՝

	31/12/25	31/12/2024
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր		
ՀՀ պետական արժեթղթեր	26,840,031	11,868,905
Կորպորատիվ պարտատոմսեր	1,087,395	1,021,611
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող հետգնամն պայմանագրերով գրավադրված պարտքային արժեթղթեր		
ՀՀ պետական արժեթղթեր		
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	0	8,671,386
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող բաժնային արժեթղթեր		
Զգնաշված բաժնային արժեթղթեր – տեղական ընկերություններ	260,077	260,077
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային բաժնային արժեթղթեր	260,077	260,077
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	28,187,502	21,821,979

(հազար ՀՀ դրամ)

8. Ներդրումային արժեթղթեր (շարունակություն)

Պարտքային գործիքների վարկային որակի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 27-ում՝ «Ռիսկերի կառավարում»:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերի համախառն հաշվեկշռային արժեքների և համապատասխան ԱՎԿ-ների փոփոխությունները հետևյալն են՝

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	31/12/25	31/12/2024
Իրական արժեքը հունվարի 1-ի դրությամբ	21,588,323	8,368,773
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	23,034,258	20,200,378
Մարված ակտիվներ	(17,115,740)	(7,315,832)
Իրական արժեքի գուտ փոփոխություն	462,028	308,583
Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	27,968,869	21,561,902

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	31/12/25	31/12/2024
ԱՎԿ հունվարի 1-ի դրությամբ	24,630	102,392
ԱՎԿ փոփոխություն	29,448	(77,762)
Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	54,078	24,630

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր

	31/12/25	31/12/24
Ոսկու գրավով ապահովված վարկեր	118,854,886	75,648,641
Կորպորատիվ վարկեր	100,972,495	65,430,666
Հիփոթեքային վարկեր և անշարժ գույքով ապահովված այլ վարկեր	83,947,598	61,571,880
Ֆիզիկական անձանց տրված այլ վարկեր	27,350,807	10,811,608
Հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր	331,125,786	213,462,795
Արժեզրկման պահուստ	(3,819,017)	(2,197,198)
Հաճախորդներին տրված գուտ վարկեր ամորտիզացված արժեքով	327,306,768	211,365,514

Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով վարկերի գծով արժեզրկման պահուստ

2023 թվականից սկսած Բանկը վերանայել է իր՝ հաճախորդներին տրված վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի փոփոխությունների և համապատասխան ԱՎԿ վերաբերյալ տեղեկատվության ներկայացումը և 2023 թվականի փոփոխությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացրել առանձին իրավաբանական և ֆիզիկական անձ հաճախորդների համար: Այս փոփոխությունները կատարվել են օգտվողներին տրամադրվող ֆինանսական տեղեկատվության պարզությունն ու արդիականությունը բարձրացնելու համար: 2022 թվականի համեմատական ֆինանսական տեղեկատվության ներկայացումը չի փոխվել:

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաճախորդներին տրված վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքների և դրանց գծով ԱՎԿ-ների փոփոխությունների վերլուծությունը տարվա ընթացքում հետևյալն է՝

Հաճախորդներին տրված վարկեր՝	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեք 2025թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	185,857,013	23,824,628	3,781,154	213,462,795
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	192,911,630	0	0	192,911,630
Մարված ակտիվներ	(92,919,707)	(18,678,380)	(2,142,013)	(113,740,099)
Տեղափոխում փուլ 1	231,442	(231,442)	0	0
Տեղափոխում փուլ 2	(31,909,262)	32,042,428	(133,166)	0
Տեղափոխում փուլ 3	(3,150,075)	(311,799)	3,461,875	0
Վերականգնումներ	0	0	1,292,566	1,292,566
Դուրս գրված գումարներ	0	0	(2,655,471)	(2,655,471)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(1,587,370)	(59,130)	(8,933)	(1,655,434)
2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	249,433,671	36,586,304	3,596,012	289,615,987

(հազար ՀՀ դրամ)

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր (շարունակություն)

Հաճախորդներին տրված վարկեր՝	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2025թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	627,945	978,680	590,573	2,197,198
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	2,020,542	0	0	2,020,542
Մարված ակտիվներ	(501,607)	(872,845)	2,594,087	1,219,635
Տեղափոխում փուլ 1	1,162	(1,162)	0	0
Տեղափոխում փուլ 2	(1,420,793)	1,424,971	(4,179)	0
Տեղափոխում փուլ 3	(304,217)	(62,396)	366,614	0
Մոդելների, երկեստային տվյալների փոփոխություն և այլ շարժեր	424,407	217,925	(1,979,255)	(1,336,923)
Չեղչի ամորտիզացիա	0	0	176,550	176,550
Վերականգնումներ	0	0	1,292,566	1,292,566
Դուրս գրված գումարներ	0	0	(2,655,471)	(2,655,471)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	2,903	4,532	2,602	10,036
2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	850,341	1,689,706	384,087	2,924,134

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաճախորդներին տրված վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքների և դրանց գծով ԱՎԿ-ների փոփոխությունների վերլուծությունը տարվա ընթացքում հետևյալն է՝

Հաճախորդներին տրված վարկեր՝	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեք 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	71,107,658	14,439,360	5,457,164	91,004,183
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	201,639,755	–	–	201,639,755
Մարված ակտիվներ	(62,206,035)	(12,058,861)	(4,287,122)	(78,552,018)
Տեղափոխում փուլ 1	173,203	(173,203)	–	–
Տեղափոխում փուլ 2	(22,289,847)	22,379,574	(89,727)	–
Տեղափոխում փուլ 3	(2,552,178)	(229,037)	2,781,215	–
Վերականգնումներ	–	–	176,281	176,281
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(687,582)	(687,582)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(15,544)	(54,874)	(47,406)	(117,824)
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	185,857,013	24,302,960	3,302,822	213,462,795

Հաճախորդներին տրված վարկեր՝	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	341,438	521,831	1,368,823	2,232,091
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	1,718,167	–	–	1,718,167
Մարված ակտիվներ	(408,147)	(486,509)	(759,752)	(1,654,409)
Տեղափոխում փուլ 1	465	(465)	–	–
Տեղափոխում փուլ 2	(952,698)	954,059	(1,361)	–
Տեղափոխում փուլ 3	(298,151)	(34,388)	332,538	–
Մոդելների, երկեստային տվյալների փոփոխություն և այլ շարժեր	226,756	73,846	(17,166)	283,436
Չեղչի ամորտիզացիա	–	–	18,272	18,272
Վերականգնումներ	–	–	176,281	176,281
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(687,582)	(687,582)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	114	1,016	9,894	11,023
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	627,945	1,029,390	439,946	2,097,280

Գրավ և վարկային ռիսկի բարելավման այլ միջոցներ

Պահանջվող գրավի տեսակն ու չափը կախված է վարկառուի վարկային ռիսկի գնահատականից: Բանկի կողմից սահմանված են ապահովման միջոցների թույլատրելիության և գնահատման չափորոշիչներ:

Գրավի հիմնական տեսակներն են՝

- ▶ Ոսկի և թանկարժեք մետաղներ,
- ▶ Անշարժ գույք

Ղեկավարությունը հետևում է գրավի շուկայական արժեքին և պահանջում է լրացուցիչ գրավ՝ դրա հիմքում ընկած պայմանագրի համաձայն՝ վարկի արժեզրկման պահուստի բավարարության ստուգման ընթացքում:

Ստորև աղյուսակը ներկայացնում է գրավի ընթացիկ իրական արժեքների և արժեզրկված ակտիվների (փուլ 3) վարկային ռիսկը զսպող այլ գործիքների վերլուծությունը՝

(հազար ՀՀ դրամ)

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր (շարունակություն)

	Վարկային ռիսկի առավելագույն ենթարկվածությունը			Բազային սցենարով պահվող գրավի առարկայի իրական արժեքը					
	Կանխիկ/ավանդներ	Անշարժ գույք		Ոսկի	Այլ	Ավելցուկ գրավ	Ընդամենը գրավ	Չուտ ենթարկվածություն	Համապատասխան ԱՎԿ
2025թ. դեկտեմբերի 31									
Ոսկու գրավով ապահովված վարկեր	4,208,404	0	0	6,989,521	0	(2,784,752)	4,204,769	3,635	248,477
Հիփոթեքային վարկեր	332,221	0	585,527	0	0	(281,941)	303,586	28,635	90,981
Այլ կորպորատիվ վարկեր	2,595,681	0	3,455,992	0	0	(863,906)	2,592,086	3,595	497,490
Ֆիզիկական անձանց տրված այլ վարկեր	103,973	2,746	64,120	0	0	(11,227)	55,639	48,334	59,531
	7,240,279	2,746	4,105,639	6,989,521	0	(3,941,826)	7,156,080	84,199	896,479

	Վարկային ռիսկի առավելագույն ենթարկվածությունը			Բազային սցենարով պահվող գրավի առարկայի իրական արժեքը					
	Կանխիկ/ավանդներ	Անշարժ գույք		Ոսկի	Այլ	Ավելցուկ գրավ	Ընդամենը գրավ	Չուտ ենթարկվածություն	Համապատասխան ԱՎԿ
2024թ. դեկտեմբերի 31									
Ոսկու գրավով ապահովված վարկեր	2,927,032	–	–	3,323,924	–	(454,432)	2,869,492	57,540	331,401
Հիփոթեքային վարկեր	354,290	–	532,400	–	–	(181,208)	351,192	3,098	97,189
Այլ կորպորատիվ վարկեր	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Ֆիզիկական անձանց տրված այլ վարկեր	21,500	1,046	24,400	–	–	(17,097)	8,349	13,151	11,355
	3,302,822	1,046	556,800	3,323,924	–	(652,737)	3,229,033	73,789	439,946

Գրավադրված ակտիվներ

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 17,052,316 հազար ՀՀ դրամ համախառն արժեքով հաճախորդներին տրված ակտիվները (2024թ.՝ 14,462,485 հազար ՀՀ դրամ) հանդիսանում են գրավ այլ փոխառու միջոցների համար (տես Ծան. 19):

Հաճախորդներին տրված վարկերի համակենտրոնացում

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ երրորդ կողմ հանդիսացող տասը խոշորագույն վարկառուներին տրամադրված վարկերի գումարը կազմել է 65,285,597 հազար ՀՀ դրամ (2024թ.՝ 47,810,320 հազար ՀՀ դրամ):

Այդ վարկերի գծով ստեղծվել է պահուստ՝ 652,856 հազար ՀՀ դրամի չափով (2024թ.՝ 117,346 հազար ՀՀ դրամ):

Հաճախորդներին տրված վարկերի համակենտրոնացում (շարունակություն)

Վարկերը տրամադրվել են հետևյալ հաճախորդներին՝

	31/12/25	31/12/24
Անհատներ	230,151,739	148,026,462
Մասնավոր ընկերություններ	93,719,442	64,705,829
Ֆինանսական հաստատություններ	7,254,605	730,504
Հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր	331,125,789	213,462,795
Նվազեցում՝ արժեզրկման պահուստ	(3,819,017)	(2,097,280)
Հաճախորդներին տրված վարկեր	327,306,768	211,365,514

Վարկերը հիմնականում տրամադրվում են ՀՀ հաճախորդներին՝ տնտեսության հետևյալ ոլորտներում գործող.

(հազար ՀՀ դրամ)

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր (շարունակություն)

	31/12/25	31/12/24
Անհատներ	230,151,739	148,026,462
Շինարարություն	34,676,433	22,898,409
Գյուղատնտեսություն և սննդի մշակում	16,099,333	17,556,730
Առևտրային ընկերություններ	19,452,818	13,837,718
Արտադրություն	19,664,582	6,259,391
Ծառայությունների ոլորտ	3,630,353	4,046,330
Ֆինանսական հատված	7,254,605	730,505
Այլ	195,924	107,249
Հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր	331,125,786	213,462,794
Նվազեցում՝ արժեզրկման պահուստ	(3,819,017)	(2,097,280)
Հաճախորդներին տրված վարկեր	327,306,768	211,365,514

10. Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ

Ֆինանսական վարձակալությունները տրամադրվել են հետևյալ հաճախորդներին՝

	31/12/25	31/12/24
Մասնավոր ընկերություններ	10,274,242	7,258,632
Համախառն ֆինանսական վարձակալություն	10,274,242	7,258,632
Նվազեցում՝ արժեզրկման պահուստ	(92,134)	(22,631)
Զուտ ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	10,182,108	7,236,002

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաճախորդներին տրված վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքների և դրանց գծով ԱՎԿ-ների փոփոխությունների վերլուծությունը տարվա ընթացքում հետևյալն է՝

	31/12/25	31/12/24
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը հունվարի 1-ի դրությամբ	7,258,632	255,096
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	4,432,868	8,107,536
Մարված ակտիվներ	(2,656,392)	(1,033,330)
Արտարժույթի փոխարկումների գծով ճշգրտումներ	69,655	(70,670)
2025 դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	9,104,763	7,258,632

	31/12/25	31/12/24
ԱՎԿ հունվարի 1-ի դրությամբ	22,631	468
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	11,503	23,011
Մարված ակտիվներ	(7,167)	(5,016)
Փոփոխություններ մոդելների և մուտքերի	13,123	4,636
Արտարժույթի փոխարկումների գծով ճշգրտումներ	3,326	(468)
դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	43,417	22,631

Ֆինանսական վարձակալության պայմանագրերը առավելապես կնքվել են ՀՀ հաճախորդների հետ, որոնք իրենց գործունեությունը իրականացնում են տնտեսության հետևյալ ոլորտներում.

	31/12/25	31/12/24
Գյուղատնտեսություն և սննդի մշակում	1,552,867	1,183,482
Շինարարություն	497,480	217,470
Անհատներ	2,415,485	3,120,883
Առևտրային ձեռնարկություններ	535,729	0
Արդյունաբերություն	5,272,680	176,407
Ֆինանսական հատված	0	2,560,391
Համախառն ֆինանսական վարձակալություն	10,274,242	7,258,632
Նվազեցում՝ արժեզրկման պահուստ	(92,134)	(22,631)
Զուտ ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	10,182,108	7,236,002

(հազար ՀՀ դրամ)

10. Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ (շարունակություն)

Ստորև ներկայացված է դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների վերլուծությունը:

Համախառն ներդրում ֆինանսական վարձակալությունում

	31/12/25	31/12/24
Մինչև 1 տարի	3,014,818	1,582,649
1-ից 2 տարի	3,314,614	1,953,054
2-ից 3 տարի	2,978,463	1,936,597
3-ից 4 տարի	2,347,955	1,566,964
4-ից 5 տարի	2,126,236	1,680,720
Ավելի քան 5 տարի	439,943	1,985,582
	14,222,028	10,705,565
Զվաստակված ապագա եկամուտ ֆինանսական վարձակալությունից	(3,947,786)	(3,446,933)
Ֆինանսական վարձակալության գծով գուտ ներդրման գումարը՝ նախքան արժեզրկման պահուստը	10,274,242	7,258,632
Արժեզրկման պահուստ	(92,134)	(22,631)
	10,182,108	7,236,002
Զուտ ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	10,182,108	7,236,002

11. Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

Հիմնական միջոցների և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների շարժը հետևյալն է՝

	Հող և շենքեր	Վարձակալված գույքի բարեգիծում	Համակարգիչներ և հաղորդակցության սարքավորումներ	Փոխադրամիջոցներ	Տնտեսական գույք և այլ հիմնական միջոցներ	Ընդամենը հիմնական միջոցներ	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք								
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	136,054	1,565,059	1,036,692	58,603	1,681,299	4,477,708	3,650,764	8,128,471
Փոփոխություններ	0	0	0	0	0	0	0	0
Ավելացումներ	0	411,477	537,272	9,500	172,896	1,131,144	1,103,087	2,234,231
Օտարումներ և դուրսգրումներ	0	(1,980)	0	0	(5,320)	(7,300)	407,919	400,619
2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	136,054	1,974,556	1,573,963	68,103	1,848,875	5,601,552	5,161,770	10,763,322
Կուտակված մաշվածություն և արժեզրկում								
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	59,498	87,529	674,715	22,747	489,896	1,334,384	1,117,831	2,452,215
Մաշվածության ծախս	7,033	97,619	160,849	7,204	249,761	522,466	452,135	974,601
Օտարումներ և դուրսգրումներ	0	0	0	0	0	0	0	0
Տեղաբաշխում	-	-	-	-	-	-	-	-
2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	66,530	185,148	835,564	29,952	739,656	1,856,850	1,569,966	3,426,816
Զուտ հաշվեկշռային արժեք								
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	76,556	1,477,530	361,977	35,856	1,191,404	3,143,323	2,532,933	5,676,256
2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	69,524	1,789,408	738,400	38,152	1,109,219	3,744,703	3,591,804	7,336,507

(հազար ՀՀ դրամ)

11. Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ (շարունակություն)

	Հող և շենքեր	Վարձա- կալված գույքի բարեկա- լիում	Համակար- գիչներ և հաղորդակ- ցության սարքա- վորումներ	Փոխադրա- միջոցներ	Տնտեսա- կան գույք և այլ հիմնա- կան միջոցներ	Ընդա- մենը հիմնա- կան միջոց- ներ	Օգտա- գործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք								
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	136,054	581,800	985,576	58,407	1,469,057	3,230,894	2,462,874	5,693,768
Ավելացումներ	0	993,639	147,418	10,577	322,297	1,473,931	570,541	2,044,472
Օտարումներ և դուրսգրումներ	0	(10,379)	(77,844)	(10,381)	(128,514)	(227,117)	0	(227,117)
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	136,054	1,565,059	1,036,692	58,603	1,681,299	4,477,708	3,650,764	8,128,471
Կուտակված մաշվածություն և արժեզրկում								
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	52,465	52,546	494,541	26,305	369,958	995,815	868,498	1,864,313
Մաշվածության ծախս	7,033	37,254	261,883	6,567	194,821	507,558	249,333	756,890
Օտարումներ և դուրսգրումներ	0	(2,271)	(77,010)	(10,125)	(79,583)	(168,988)	0	(168,988)
Տեղաբաշխում	0	0	(4,699)	0	4,699	0	0	0
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	59,497	87,529	674,715	22,748	489,896	1,334,384	1,117,831	2,452,215
Չուտ հաշվեկշռային արժեք								
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	83,589	529,254	491,035	32,102	1,099,098	2,235,079	1,594,376	3,829,455
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	76,557	1,477,530	361,977	35,856	1,191,403	3,143,323	2,532,933	5,676,256

Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները ներառում են միայն շենքեր:

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հիմնական միջոցների կազմում ներառված ամբողջությամբ մաշված ակտիվները կազմում են 896,984 հազար ՀՀ դրամ (2024թ.՝ 790,757 հազար ՀՀ դրամ):

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հիմնական միջոցների կազմում ներառված տեղադրման փուլում գտնվող ակտիվները կազմում են 516,578 հազար ՀՀ դրամ (2024թ.՝ 710,920 հազար ՀՀ դրամ):

12. Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվների շարժը հետևյալն է՝

	Արտոնագրեր	Համակարգչային ծրագրեր	Մշակման ծախսեր	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք				
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	599,840	2,033,515	—	2,633,356
Ավելացումներ	490,056	722,234	0	1,212,290
Օտարումներ և դուրսգրումներ	(7,328)	0	0	(7,328)
Տեղափոխումներ	0	0	0	0
2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,082,568	2,755,750	0	3,838,317
Կուտակված ամորտիզացիա և արժեզրկում				
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	330,158	240,777	0	570,934
Ամորտիզացիայի գծով ծախս	335,317	273,529	0	608,846
Օտարումներ և դուրսգրումներ	(7,328)	0	0	(7,328)
2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	658,147	514,305	0	1,172,452
Չուտ հաշվեկշռային արժեք				
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	269,683	1,792,738	0	2,062,421
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	424,421	2,241,444	0	2,665,865
2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ				

(հազար ՀՀ դրամ)

12. Ոչ նյութական ակտիվներ (շարունակություն)

	Արտոնագրեր	Համակարգչային ծրագրեր	Մշակման ծախսեր	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք				
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	355,926	1,029,711	189,534	1,575,171
Ավելացումներ	260,915	777,582	28,058	1,066,554
Օտարումներ և դուրսգրումներ	(8,369)	–	–	(8,369)
Տեղափոխումներ	(8,631)	226,223	(217,592)	–
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	599,840	2,033,515	–	2,633,356
Կուտակված ամորտիզացիա և արժեզրկում				
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	88,091	84,577	–	172,668
Ամորտիզացիայի գծով ծախս	250,110	156,200	–	406,310
Օտարումներ և դուրսգրումներ	(8,043)	–	–	(8,043)
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	330,158	240,777	–	570,934
Չուտ հաշվեկշռային արժեք				
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	267,835	945,134	189,534	1,402,503
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	269,683	1,792,738	–	2,062,421

13. Հարկում

Շահութահարկի գծով ծախսը բաղկացած է հետևյալ հոդվածներից՝

	31/12/25	31/12/24
Ընթացիկ շահութահարկի գծով ծախս	291,186	1,183,304
Նախորդ ժամանակաշրջանում պակաս ներկայացված գումար	–	–
Հետաձգված հարկային ծախս՝ ժամանակավոր տարբերությունների առաջացում և հակադարձում	1,461,981	92,537
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	1,753,167	1,275,841

2025 թվականի համար ընթացիկ շահութահարկի և հետաձգված հարկի դրույքաչափը կազմում է 18% (2024թ.՝ 18%):

Շահութահարկի արդյունավետ դրույքաչափը տարբերվում է օրենքով սահմանված շահութահարկի դրույքաչափերից: Օրենքով սահմանված դրույքաչափերի վրա հիմնված շահութահարկի ծախսերի համադրումը փաստացի ծախսերի հետ հետևյալն է.

	31/12/25	31/12/24
Շահույթ նախքան հարկումը	9,755,504:	6,336,101
Օրենքով սահմանված հարկի դրույքաչափ	18%	18%
Շահութահարկի գծով տեսական ծախս՝ օրենքով սահմանված դրույքաչափով	1,755,991	1,140,498
Զնվազեցվող ծախսեր	(2,823)	143,677
Հարկերից ազատված եկամուտ	–	–
Նախորդ ժամանակաշրջանում պակաս ներկայացված գումար	–	–
Հետագա ժամանակաշրջաններ տեղափոխված օգտագործված հարկային վնասներ, որոնք նախկինում չեն նանաչվել	–	–
Շահութահարկի գծով ծախս	1,753,167	1,284,175

(հազար ՀՀ դրամ)

13. Հարկում (շարունակություն)

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները 2025 դեկտեմբերի 31-ի և 2024 դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և դրանց շարժը համապատասխան տարիների համար ներկայացված է ստորև՝

	Ժամանակավոր տարբերությունների առաջացում և հակադարձում			Ժամանակավոր տարբերությունների առաջացում և հակադարձում		
	Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում	Այլ համապարփակ եկամտի կազմում	2024թ. դեկտեմբերի 31	Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում	Այլ համապարփակ եկամտի կազմում	2025 թ. դեկտեմբերի 31
Հետաձգված հարկային ակտիվներ/ (պարտավորություններ)						
Ներդրումային արժեթղթեր	113,535	(12,151)	(67,822)	33,563	0	(69,168)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	901	384	–	1,285	4,399	0
Հաճախորդներին տրված վարկեր	(1,828,716)	(96,712)	–	(1,925,428)	(1,446,157)	0
Հակադարձ հետզնման համաձայնագրերով ստացվելիք գումարներ	–	5,997	–	5,997	(5,123)	0
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	84	(14,383)	–	(14,299)	(5,957)	0
Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	(319,350)	(71,813)	–	(391,163)	5,783	0
Այլ ակտիվներ	(17,677)	1,715	–	(15,962)	(4,730)	0
Այլ փոխառու միջոցներ	6,737	(169)	–	6,568	0	0
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ	203	–	–	203	0	0
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	(3,013)	(15,556)	–	(18,569)	0	0
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	316,540	73,401	–	389,941	0	0
Այլ պարտավորություններ	94,723	28,416	–	123,139	(10,195)	0
Հետագա ժամանակաշրջաններ տեղափոխված հարկային վնաս	–	–	–	–	0	0
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ, գուտ	(1,636,032)	(100,871)	(67,822)	(1,804,725)	(1,461,981)	(69,168)
						(3,335,874)

14. Վարկային կորուստների գծով ծախս

Ստորև աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական գործիքների գծով ԱՎԿ ծախսերը՝ գրանցված ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում 2025թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար.

	Ծան.	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	5	(20,727)	0	0	(20,727)
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	6	(3,713)	0	0	(3,713)
Հաճախորդներին տրված վարկեր ամորտիզացված արժեքով	9	(219,493)	(706,494)	(311,937)	(1,237,924)
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	10	(13,803)	(3,657)	0	(17,460)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	8	(29,448)	0	0	(29,448)
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերով ստացվելիք գումարներ	7	28,463	0	0	28,463
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	15	3,398	0	(557,028)	(553,630)
Ֆինանսական երաշխիքներ	23	3,382	0	0	3,382
Ընդամենը վարկային կորստի գծով ծախս		(251,942)	(710,151)	(868,965)	(1,831,058)

(հազար ՀՀ դրամ)

14. Վարկային կորուստների գծով ծախս (չարունակություն)

Ստորև աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական գործիքների գծով ԱՎԿ ծախսերը՝ գրանցված ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար:

	Ծան.	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	5	(1,145)	–	–	(1,145)
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	6	(989)	–	–	(989)
Հանախորդներին տրված վարկեր ամորտիզացված արժեքով	9	(286,393)	(506,544)	445,742	(347,195)
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	10	(22,631)	–	–	(22,631)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	8	77,762	–	–	77,762
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերով ստացվելիք գումարներ	7	(33,314)	–	–	(33,314)
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	15	(4,081)	–	–	(4,081)
Ֆինանսական երաշխիքներ	23	(1,922)	–	–	(1,922)
Ընդամենը վարկային կորստի գծով ծախս		(272,713)	(506,544)	445,742	(333,515)

15. Այլ ակտիվներ

Այլ ակտիվները բաղկացած են հետևյալ հոդվածներից.

	31/12/25	31/12/24
Այլ դեբիտորական պարտք	1,560,269	888,517
Նվազեցում՝ այլ ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման պահուստ	(1,410)	(4,808)
Ընդամենը այլ ֆինանսական ակտիվներ	1,558,859	883,709
Կանխավճարներ վարձակալած գույքի մատակարարներին	860,186	831,326
Կանխավճարներ	860,460	257,630
Բռնագանձված ակտիվներ	8,584	36,606
Հարկերի կանխավճարներ, բացառությամբ շահութահարկի	1,364,007	899,952
Արագամաշ առարկաներ	180,157	112,955
Այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ	849,301	155,894
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ	4,122,695	2,294,363
Ընդամենը այլ ակտիվներ	5,681,554	3,178,072

2025թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար այլ ֆինանսական ակտիվների գծով ԱՎԿ-ի փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է՝

	31/12/25	31/12/2024
ԱՎԿ հունվարի 1-ի դրությամբ	4,808	4,808
ԱՎԿ փոփոխություններ	(3,398)	(3,398)
դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,410	1,410

16. Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվները և ավանդները հետևյալն են՝

	31/12/25	31/12/2024
Ընթացիկ հաշիվներ և ցպահանջ ավանդներ		
Մանրաձախ	10,600,441	4,730,943
Կորպորատիվ	58,905,189	35,965,139
Ժամկետային ավանդներ		
Մանրաձախ	141,834,848	84,758,412
Կորպորատիվ	36,628,248	22,321,865
Ընդամենը	247,968,726	147,776,359

(հազար ՀՀ դրամ)

16. Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ (շարունակություն)

Հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունները ներառում են հաշիվներ և ավանդներ հետևյալ հաճախորդների գծով՝

	31/12/25	31/12/2024
Անհատներ	149,750,141	82,483,957
Ֆինանսական հաստատություններ	20,522,546	6,718,219
Այլ կազմակերպություններ	0	-
Աշխատակիցներ	2,621,451	7,005,398
Մասնավոր ընկերություններ	75,074,588	51,568,785
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	247,968,726	147,776,359

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 59,103,122 հազար ՀՀ դրամի (23,92%) ընթացիկ հաշիվները և ավանդները ներգրավված են Բանկի ամենամեծ տասը հաճախորդներից (2024թ.՝ 54,148,123 հազար ՀՀ դրամի, 36.72%):

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը ունի 3 հաճախորդ, որոնց մնացորդը կազմում է 31,328,992 հազար ՀՀ դրամ և գերազանցում է սեփական կապիտալի 10%-ը (2024թ.՝ 7,016,596):

ՀՀ օրենսդրության համաձայն, Բանկը պարտավոր է վճարել ավանդները ավանդատուի պահանջով: Այն դեպքում, երբ ժամկետային ավանդը Բանկը վճարում է ավանդատուի պահանջով մինչև մարման ժամկետը, դրա մասով տոկոսը վճարվում է ցպահանջ ավանդների տոկոսադրույթի հիման վրա, եթե պայմանագրում այլ տոկոսադրույթ նշված չէ:

17. Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ

Բանկերի նկատմամբ պարտավորությունները ներառում են՝

	31/12/25	31/12/24
Վարկեր բանկերից	20,315,548	8,776,660
Հակադարձ ռեպո համաձայնագրեր	0	8,383,347
Այլ պարտավորություններին բանկերին	0	-
Ընդամենը	20,315,548	17,160,007

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը ունի վարկեր 5 (հինգ) ՀՀ ամետրային բանկերից (2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 6 բանկեր):

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բանկերի նկատմամբ պարտավորությունները ներառում են ԱՄՆ դոլարով արտահայտված վարկեր 12,243,113 հազար ՀՀ դրամ (6-9%), ՀՀ Դրամով 7,010,310 հազար ՀՀ դրամ (0-7.1%) ընդհանուր արժողությամբ՝

Վարկերի մարման ժամկետներն են 2026-2028թթ.:

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը 3 բանկերի հետ կնքել է հետգնման պայմանագիր (2024թ. դեկտեմբերի 31-ին՝ 3 բանկի հետ):

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բանկի հետ կնքված հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարները ապահովվել են ՀՀ պետական պարտատոմսերով՝ 7,104,255 հազար ՀՀ դրամ իրական արժեքով (2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 8,671,386):

18. Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

Թողարկված պարտքային արժեթղթերը ներառում են՝

	31/12/25	31/12/24
ՀՀ-ում թողարկված պարտատոմսեր՝ ՀՀ դրամով	20,358,419	8,276,346
ՀՀ-ում թողարկված պարտատոմսեր՝ ԱՄՆ դոլարով	7,501,233	5,089,205
ՀՀ-ում թողարկված պարտատոմսեր՝ ԵՎԲ դրամով	658,432	286,960
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	28,518,084	13,652,511

2025 թվականի ընթացքում բանկը ՀՀ Կենտրոնական բանկում գրանցել է համապատասխանաբար 25,000,000,000 ՀՀ դրամ, 15,000,000 ԱՄՆ դոլար և 3,000,000 Եվրո անվանական արժեքով ՀՀ դրամով, ԱՄՆ դոլարով և Եվրոյով պարտատոմսերի թողարկման ազդագիրը, որոնք հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ամբողջությամբ չեն տեղաբաշխվել: 2025 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամով և ԱՄՆ դոլարով, Եվրոյով նոր տեղաբաշխված պարտատոմսերի հաշվեկշռային արժեքը կազմում է համապատասխանաբար 12,614,200 հազար ՀՀ դրամ, 8,672 հազար ԱՄՆ դոլար և 759 հազար Եվրո:

ՀՀ դրամով արտահայտված պարտատոմսերն ունեն 10.25% և 11.25% տարեկան տոկոսադրույթ, իսկ ԱՄՆ դոլարով արտահայտված պարտատոմսերը՝ 6.0% և 6.25% տարեկան տոկոսադրույթ, իսկ Եվրոյով արտահայտված պարտատոմսերը՝ 5.25% տարեկան տոկոսադրույթ: ՀՀ դրամով և ԱՄՆ դոլարով, Եվրոյով պարտատոմսերի մարման ժամկետներն են՝ 2026-2028թթ.:

Բանկի կողմից թողարկված պարտատոմսերը ցուցակված են ՀՀ ֆոնդային բորսայում:

(հազար ՀՀ դրամ)

19. Այլ փոխառու միջոցներ

Այլ փոխառու միջոցները ներառում են՝

	31/12/25	31/12/24
Վարկեր վերաֆինանսավորող վարկային կազմակերպություններից	13,437,241	10,012,263
Ստորադաս փոխառություններ	12,144,508	7,953,206
Վարկեր ՀՀ ԿԲ-ից	5,910,354	4,067,482
Փոխառություններ ամևտրային կազմակերպություններից	205,734	75,964
Փոխառություններ պետական ոչ ամևտրային կազմակերպություններից	5,340	6,674
Փոխառություններ կապակցված կողմերից	-	-
Այլ փոխառու միջոցներ	31,703,177	22,115,589

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը ունի մեկ վարկատու այլ փոխառու միջոցներ վարկատուներից, որի մնացորդը գերազանցում է սեփական կապիտալի 10%-ը, կազմելով՝ 8,737,483 հազար ՀՀ դրամ (2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 7,449,515 հազար ՀՀ դրամ) :

Այլ փոխառու միջոցների շրջանակներում չկան պարտքային պարտադիր պայմաններ, որոնց Բանկը պարտավոր է բավարարել:

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հանախորդներին տրված վարկերը՝ 17,052,316 հազար ՀՀ դրամ համախառն արժեքով (2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 13,537,292 հազար ՀՀ դրամ) հանդիսանում են որպես գրավ վերաֆինանսավորող վարկային կազմակերպություններից ներգրավված փոխառությունների դիմաց, որոնց հաշվեկշռային արժեքը 2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում է 18,854,624 հազար ՀՀ դրամ (2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 14,462,485 հազար ՀՀ դրամ) (տես Ծան. 9):

20. Վարձակալության գծով պարտավորություններ

Ստորև ներկայացվում է վարձակալության գծով պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները և շարժը ժամանակաշրջանի ընթացքում՝

	31/12/25	31/12/24
Հունվարի 1-ի դրությամբ	2,625,463	1,754,993
Փոփոխություններ	0	544,254
Ավելացումներ	1,103,087	570,541
Տոկոսի հաշվեգրում	416,721	211,330
Վճարումներ	(654,860)	(455,655)
Անկանխիկ գործարքներ	(75,741)	-
Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ	3,414,670	2,625,463

2025 թվականի ընթացքում Բանկի՝ վարձակալությունների գծով դրամական միջոցների ընդհանրը արտահոսքը կազմել է 1,071,581 հազար ՀՀ դրամ (2024թ.՝ 665,117 հազար ՀՀ դրամ):

2025 թվականին Բանկի օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների և վարձակալության գծով պարտավորությունների՝ ընդամենը ոչ դրամական միջոցներով ավելացումները կազմել են 2,100,648 հազար ՀՀ դրամ (2024թ.՝ 765,803 հազար ՀՀ դրամ):

21. Այլ պարտավորություններ

	31/12/25	21/12/24
Կրեդիտորական պարտք	1,566,766	916,426
Կրեդիտորական պարտքեր աշխատակիցների նկատմամբ	1,371,180	799,910
Պահուստ երաշխիքների գծով	89,694	93,075
Չհաշվանցված գումարներ	-	-
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ	3,027,640	1,809,411
Շահութահարկից բացի այլ հարկային պարտավորություններ	680,034	250,813
Պարտքեր ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամին	117,501	60,682
Կանխավճարներ վարձակալներից	70,187	13,890
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	867,721	325,385
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	3,895,361	2,134,796

(հազար ՀՀ դրամ)

22. Մեփական կապիտալ

Թողարկված կապիտալ

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի բաժնետիրական կապիտալը կազմում է 46,100,221 հազար ՀՀ դրամ (2024թ.՝ 40,100,000 հազար ՀՀ դրամ): Հայտարարված, թողարկված և շրջանառվող բաժնետիրական կապիտալը բաղկացած է 1,609,476 սովորական բաժնետոմսից (2024թ.՝ 1,400,000 սովորական բաժնետոմս), որոնց յուրաքանչյուրի անվանական արժեքը կազմում է 28,643 դրամ (2024թ.՝ 28,643 դրամ):

Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն ժամանակ առ ժամանակ ստանալ հայտարարված շահաբաժինները և քվեարկել Բանկի բաժնետերերի տարեկան և ընդհանուր ժողովներում՝ մեկ բաժնետոմս՝ մեկ ձայն սկզբունքով:

Պահուստների բնույթը և նպատակը

Ներդրումային արժեթղթերի գծով վերագնահատման պահուստ

Ներդրումային արժեթղթերի գծով վերագնահատման պահուստը բաղկացած է իրական արժեքի գույտ փոփոխությունից՝ մինչև ակտիվների ապահովմանը կամ արժեզրկումը:

Ճահաբաժիններ

Վճարման ենթակա շահաբաժինները սահմանափակվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված՝ Բանկի չբաշխված շահույթի առավելագույն չափով:

2025 թվականի ինը ամիսների ընթացքում 2024 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար և 2024 թվականի ընթացքում 2023 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար շահաբաժիններ չեն հայտարարվել և չեն վճարվել:

23. Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ

Գործառնական միջավայր

Հայաստանի Հանրապետությունը շարունակում է տնտեսական քարեփոխումները և իրավական, հարկային ու օրենսդրական համակարգերի զարգացումը՝ շուկայական տնտեսության պահանջներին համապատասխան: Հայաստանի տնտեսության ապագա կայունությունը առավելապես կախված է այս քարեփոխումներից և զարգացումներից, ինչպես նաև կառավարության կողմից իրականացվող տնտեսական, ֆինանսական և դրամավարկային քաղաքականությունների արդյունավետությունից:

Գատական վարույթներ

Բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկը կարող է հանդես գալ որպես դատական վարույթների և հայցերի կողմ: Դեկլարությունը գտնում է, որ նման վարույթների կամ հայցերի արդյունքում առաջացող պարտավորությունների վերջնական գումարը, եթե այդպիսիք լինեն, նշանակալի բացասական ազդեցություն չի ունենա ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործունեության արդյունքների վրա:

Հարկում

Հայաստանի հարկային համակարգը, լինելով համեմատաբար նոր, բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական պարզաբանումների և դատական որոշումների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք երբեմն հստակ չեն, հակասական են և ենթակա տարբերությունների տարբեր հարկային մարմինների կողմից: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության մի շարք մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են կիրառել տույժեր, տուգանքներ և տոկոսային վճարներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն առաջադրել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ տուգանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել այլ երկրների ռիսկերի համեմատ շատ ավելի մեծ ռիսկեր: Դեկլարությունը գտնում է, որ համապատասխանաբար է ճանաչել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի կիրառելի հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատական որոշումների իր մեկնաբանությունների հիման վրա: Սակայն, համապատասխան մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբեր լինել, և ֆինանսական վիճակի վրա ազդեցությունը կարող է էական լինել, եթե տվյալ մարմինները կարողանան պարտադրել իրենց մեկնաբանությունները:

Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ

Բանկի պայմանական և պայմանագրային պարտավորությունները հետևյալն են՝

	31/12/25	31/12/24
Վարկերին առնչվող պարտավորություններ		
Ֆինանսական երաշխիքներ	4,985,848	2,990,092
Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ	4,985,848	2,990,092

(հազար ՀՀ դրամ)

23. Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ (շարունակություն)

Ժամանակաշրջանի համար ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է՝

Ֆինանսական երաշխիքներ	31/12/25	31/12/24
ԱՎԿ հունվարի 1-ի դրությամբ	93,075	91,153
Նոր երաշխիքներ	91,114	69,845
Վճարված գումարներ	(95,308)	(70,440)
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	812	2,518
դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	89,694	93,075

24. Չուտ տոկոսային եկամուտ

1. Չուտ տոկոսային եկամուտը ներառում է՝

	01/10/2025- 31/12/2025	01/01/2025- 31/12/2025	01/10/2024- 31/12/2024	01/01/2024- 31/12/2024
Անորոշացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ				
Հաճախորդներին տրված վարկեր	12,273,781	40,768,529	6,941,632	21,826,141
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	80,488	280,045	295,215	394,267
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	6,957	15,511	8,988	17,263
	12,361,226	41,064,085	7,245,835	22,237,671
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ				
Ներդրումային արժեթղթեր	606,539	2,278,589	463,224	1,672,261
Տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքով	12,967,765	43,342,674	7,709,059	23,909,932
Այլ տոկոսային եկամուտներ				
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	361,108	1,343,700	259,916	725,286
Աձանցյալ գործիքներ	0	0	545	12,971
	361,108	1,343,700	260,461	738,257
Տոկոսային ծախս				
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	4,724,218	15,117,576	2,567,378	6,288,379
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	578,558	1,669,217	251,021	902,548
Այլ փոխառու միջոցներ	345,536	1,221,730	274,520	821,722
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	391,745	1,518,016	216,871	563,559
Հետզնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	3,425	87,494	105,291	408,135
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	121,491	398,781	71,420	186,798
Ստորադաս փոխառություններ բաժնետերերից	391,301	1,463,844	0	21,930
Աձանցյալ ֆինանսական գործիքներ	0	0	0	0
Տոկոսային ծախս	6,556,274	21,476,658	3,486,501	9,193,071
Չուտ տոկոսային եկամուտ	6,772,599	23,209,716	4,483,019	15,455,118

(հազար ՀՀ դրամ)

25. Միջնորդավճարների գծով զուտ եկամուտ

Միջնորդավճարների գծով զուտ եկամուտ ներառում է՝	01/10/2025- 31/12/2025	01/01/2025- 31/12/2025	01/10/2024- 31/12/2024	01/01/2024- 31/12/2024
Դրամային գործառնություններ	203,650	574,246	93,080	377,862
Երաշխիքներ	18,290	94,085	18,075	72,767
Վճարային քարտերի սպասարկման վճար	214,803	511,277	34,799	37,938
Ապահովագրություն	7,103	19,944	2,299	13,155
Հաշվի սպասարկման վճար	2,105	9,306	1,989	12,077
Դրամական փոխանցումներ	16,052	39,243	5,187	6,942
Այլ	(6,761)	25,218	8,832	18,891
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	455,242	1,273,319	164,260	539,632
Հաշվարկային գործառնություններ	121,414	386,403	74,102	196,871
Արժեթղթերի գծով գործառնություններ	2,291	25,946	13,581	64,762
Դրամային գործառնություններ	29,088	74,631	8,263	45,774
Դրամական փոխանցումներ	232	1,333	506	506
Հաշիվների սպասարկման վճար	0	0	170	923
Արտարժույթի փոխարկման գործարքներ	0	0	0	0
Վճարային քարտերի սպասարկման վճար	42,115	100,798	5,051	5,641
Այլ	1,021	4,974	260	260
Միջնորդավճարների գծով ծախս	196,161	594,084	101,934	314,738
Միջնորդավճարների գծով զուտ եկամուտ	259,081	679,235	62,326	224,893

26. Անձնակազմի և այլ գործառնական ծախսեր

Անձնակազմի և այլ գործառնական ծախսերը ներառում են՝

	01/10/2025- 31/12/2025	01/01/2025- 31/12/2025	01/10/2024- 31/12/2024	01/01/2024- 31/12/2024
Աշխատավարձ և պարգևավճարներ	2,874,239	8,151,204	1,734,890	5,550,071
Պարտադիր կենսաթոշակային վճարումներ	170,097	428,802	80,302	305,360
Անձնակազմի ապահովագրություն	29,971	159,910	11,854	90,320
Անձնակազմի գծով ծախսեր	3,074,307	8,739,916	1,827,046	5,945,751

Այլ գործառնական ծախսեր

	01/10/2025- 31/12/2025	01/01/2025- 31/12/2025	01/10/2024- 31/12/2024	01/01/2024- 31/12/2024
Մարքեթինգ և գովազդ	360,691	903,975	263,404	746,964
Մասնագիտական ծախսեր	295,611	489,545	185,031	289,552
Վերանորոգում և սպասարկում	62,989	212,917	70,132	274,964
Գրասենյակային ծախսեր	63,320	215,038	66,194	231,555
Անվտանգություն	42,934	135,007	36,989	159,756
Բարեգործություն	51,088	185,791	47,414	145,491
Ավանդների ապահովագրման ծախսեր	117,539	363,522	61,683	142,947
Զփոխհատուցվող հարկեր և տուրքեր, բացառությամբ շահութահարկի	24,091	80,208	17,113	90,881
Ժամանց	12,486	83,957	82,210	72,298
Հաղորդակցություն	15,884	51,613	11,735	44,912
Գործուղման և համանման ծախսեր	12,253	42,961	8,958	43,497
Անդամավճարներ	8,501	41,555	7,156	34,859
Ներկայացուցչական ծախսեր	8,857	19,891	52,362	23,803
Անձնակազմի վերապատրաստում	7,776	50,818	3,000	15,618
Գործառնական վարձակալության գծով ծախսեր	3,207	15,278	3,675	15,371
Ֆինանսական հաշտարարի գծով ծախսեր	6,679	26,717	2,683	10,733
Վճարված տուգանքներ	0	1,628	313	4,366
Այլ	294,683	741,958	178,881	500,516
Այլ գործառնական ծախսեր	1,388,589	3,662,380	1,098,933	2,848,083

(հազար ՀՀ դրամ)

27. Ռիսկերի կառավարում

Ներածություն

Բանկի գործունեությանը բնորոշ են բազմազան ֆինանսական ռիսկեր, որոնց կառավարման համար Բանկը մշակում և ներդնում է ռիսկերի կառավարման մեխանիզմներ և ներքին վերահսկողության համակարգ: Բանկի գործունեությանը բնորոշ հիմնական ռիսկերն են վարկային, իրացվելիության և շուկայական ռիսկերը: Ծուկայական ռիսկն իր հերթին ներառում է արտարժույթի, տոկոսադրույթի և գնային ռիսկերը: Բանկի գործունեությանը բնորոշ է նաև գործառնական ռիսկը: Ռիսկերի կառավարումը ներառում է ռիսկերի հայտնաբերման, չափման և մոնիտորինգի շարունակական գործընթաց ռիսկերի սահմանաչափերի և ներքին վերահսկողության համակարգի շրջանակներում: Ռիսկերի կառավարման գործընթացը վճարող նշանակություն ունի Բանկի շահութաբերության մշտական մակարդակի պահպանման համար, և Բանկի յուրաքանչյուր աշխատակից պատասխանատվություն է կրում իր պարտականությունների շրջանակներում առաջացող ռիսկերի համար:

Ռիսկերի կառավարման գործառույթը ներառում է նաև բիզնես ռիսկերը, ինչպիսիք են շրջակա միջավայրի, տեխնոլոգիաների և տնտեսական ոլորտների փոփոխությունները՝ դրանց հետ կապված տարբեր ստորաբաժանումների ներգրավմամբ:

Ռիսկերի կառավարման համակարգ

Ռիսկերի բացահայտման և վերահսկման վերջնական պատասխանատվությունը կրում է Բանկի խորհուրդը, սակայն ռիսկերի կառավարման և մոնիտորինգի համար պատասխանատու են առանձին ստորաբաժանումներ:

Բանկի խորհուրդ

Խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման ընդհանուր վերահսկողության, ռազմավարության և ռիսկերի կառավարման քաղաքականության համար:

Բանկի ղեկավարություն/գլխավոր գործադիր տնօրեն

Բանկի ղեկավարությունը/գլխավոր գործադիր տնօրենը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման գործընթացի վերահսկողության համար:

Ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանում

Ռիսկերի կառավարման վարչությունը պատասխանատու է Խորհրդի կողմից հաստատված ռազմավարության և ռիսկերի կառավարման քաղաքականության ներքո ռիսկերի կառավարման ընթացակարգերի մշակման և իրականացման համար, այդ ընթացակարգերի համաձայն ռիսկերի հայտնաբերման, գնահատման և շարունակական մոնիտորինգի համար, ներառյալ սահմանված կարգով համապատասխանության վերահսկումը ռիսկերի սահմանաչափերի նկատմամբ ինչպես նաև նոր գործընթացների և պրոդուկտների ռիսկերի գնահատման համար:

Հետևյալ բաժինը ևս ապահովում է ռիսկերի հաշվետվությունների ներկայացումը իրավասու կառավարման մարմիններին, Բանկի խորհրդին և ղեկավարությանը:

Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման հանձնաժողով

Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման հանձնաժողովը պատասխանատու է Բանկի ակտիվների կառավարման և պարտավորությունների ու ընդհանուր ֆինանսական կառուցվածքի կառավարման համար: Այն նաև պատասխանատու է ֆինանսավորման և իրացվելիության ռիսկերի համար:

Ներքին աուդիտ

Բանկի կողմից իրականացվող ռիսկի կառավարման գործընթացը յուրաքանչյուր տարի աուդիտի է ենթարկվում ներքին աուդիտի բաժնի կողմից, որը ստուգում է ինչպես ընթացակարգերի ամբողջականությունը և արդյունավետությունը, այնպես էլ Բանկի գործունեության համապատասխանությունը ընթացակարգերին: Ներքին աուդիտի բաժինը անցկացված ստուգումների արդյունքները քննարկում է ղեկավարության հետ և իր եզրակացություններն ու առաջարկները ներկայացնում է Բանկի խորհրդին:

Ռիսկերի չափման և հաշվետվությունների համակարգ

Տարատեսակ ռիսկերի վերլուծության և գնահատման ժամանակ Բանկը կիրառում է վիճակագրական մոդելներ, զգայունության վերլուծություններ, վերլուծում ռիսկի տարբեր ցուցանիշների դինամիկան և անհրաժեշտության դեպքում ձեռնարկում համապատասխան միջոցներ: Մոդելները հետազայում ստուգվում են վավերականության նպատակներով: Բանկը նաև կիրառում է վատագույն դեպքերի սցենարները, որոնք տեղի կունենան, երբ ծայրահեղ իրադարձությունները, որոնք քիչ հավանական են, իրականում տեղի կունենան:

Ռիսկերի մոնիտորինգը և վերահսկումը հիմնականում իրականացվում է Բանկի կողմից հաստատված սահմանաչափերի հիման վրա: Այս սահմանները արտացոլում են Բանկի ռազմավարությունը և շուկայական միջավայրը, ինչպես նաև ռիսկի մակարդակը, որը Բանկը պատրաստ է ընդունել՝ տնտեսության ընտրված հատվածների վրա լրացուցիչ շեշտադրումով: Բացի այդ, Բանկը դիտարկում և գնահատում է ռիսկերի կլանման կարողությունները և ռիսկերի ընդհանուր մակարդակը բոլոր տեսակի ռիսկերի և գործունեության ուղղությունների համար:

(հազար ՀՀ դրամ)

27. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Վարկային ռիսկի մասին տեղեկատվությունը, որը վերաբերում է բիզնեսի բոլոր ուղղություններին, վերլուծվում և մշակվում է ռիսկերը վաղաժամ վերլուծելու, վերահսկելու և հայտնաբերելու համար: Այս տեղեկատվությունը ներկայացվում է Բանկի ղեկավարությանը: Ներկայացված հաշվետվությունը ներառում է ընդհանուր վարկային ռիսկի ենթարկվածության վերլուծություն, վարկերի համակենտրոնացման սահմանաչափերի մոնիտորինգի արդյունքներ, GAP վերլուծություն, VaR գնահատում, իրացվելիության գործակիցներ, սթրես-թեստ վերլուծություն, ընդհանուր ռիսկի «ախորժակի» վերահսկում և ռիսկի պորտֆելի փոփոխություններ: Եռամսյակային կտրվածքով Խորհրդին առընթեր Ռիսկերի կառավարման և համապատասխանության կոմիտեին է ներկայացվում հաճախորդների ռիսկերի, տնտեսության և բիզնես ուղղությունների վերաբերյալ մանրամասն հաշվետվություն:

Ռիսկերի մեղմացում

Որպես ռիսկերի մեղմացման ուղղված միջոցառումների մաս, Բանկն օգտագործում է ամանցյալ և այլ գործիքներ արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունից առաջացող ռիսկերի կառավարման նպատակով:

Բանկը լայնորեն կիրառում է գրավը վարկային ռիսկի նվազեցման նպատակով:

Ռիսկի կենտրոնացումներ

Ռիսկի կենտրոնացումները առաջանում են, երբ մի շարք գործընկերներ իրականացնում են նմանատիպ գործունեություն, կամ գործունեությունը կատարվում է միևնույն աշխարհագրական շրջանում, կամ նրանք ունեն համանման տնտեսական հատկանիշներ, որի հետևանքով տնտեսական, քաղաքական կամ այլ պայմաններում փոփոխությունները պայմանագրային պարտավորությունների կատարման նրանց ունակության վրա նույն կերպ են ազդում: Ռիսկի կենտրոնացումները արտացոլում են Բանկի գործունեության արդյունքների հարաբերական զգայունությունը պայմանների փոփոխություններին, որոնք ազդեցություն են ունենում կոնկրետ բնագավառի կամ աշխարհագրական շրջանի վրա:

Ռիսկի չափազանց կենտրոնացումներից խուսափելու համար Բանկի քաղաքականությունը և գործընթացները ներառում են հատուկ սկզբունքներ՝ ուղղված բազմաբնույթ ակտիվների տեսակների, վարկային և արժեթղթերի պորտֆելիների պահպանմանը:

Վարկային ռիսկ

Վարկային ռիսկն այն ռիսկն է, որի պատճառով Բանկը կարող է կրել վնասներ՝ հաճախորդների կամ գործընկերների կողմից պարտավորությունների չկատարման դեպքում: Բանկը իրականացնում է վարկային ռիսկի վերահսկում և կառավարում՝ սահմանելով ռիսկի այն սահմանաչափը, որը պատրաստ է ընդունել անհատական գործընկերների և աշխարհագրական ու տնտեսական համակենտրոնացումների համար, ինչպես նաև դիտարկելով զգայունությունը նման սահմանաչափերի նկատմամբ:

Բանկը հաստատել է վարկային որակի ստուգման գործընթաց՝ ապահովելու գործընկերների վարկունակության հնարավոր փոփոխությունների վաղ բացահայտումը, ներառյալ գրավների պարբերաբար վերանայումը:

Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների համար հաշվեկշռային արժեքը արտացոլում է ընթացիկ վարկային ռիսկը, բայց ոչ առավելագույն ռիսկը, որը կարող է առաջանալ ապագայում արժեքի փոփոխությունից:

Արժեքի մասնական գնահատում

Բանկը ԱՎԿ-ն հաշվարկում է հավանականությամբ կշռված երեք սցենարներով՝ գնահատելու ակնկալվող դրամական միջոցների պակասորդները, զեղչված արդյունավետ տոկոսադրույքի մոտարկմամբ: Դրամական միջոցների պակասորդը կազմակերպությանը պայմանագրով վճարման ենթակա դրամական միջոցների հոսքերի և կազմակերպության ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի միջև տարբերությունն է: ԱՎԿ հաշվարկի մեխանիզմները ներկայացված են ստորև, և դրանց հիմնական տարրերը հետևյալն են՝

- PD   Դեֆոլտի հավանականությունը որոշակի ժամանակային հորիզոնի ընթացքում դեֆոլտի հավանական լինելու գնահատումն է: Դեֆոլտը միայն կարող է տեղի ունենալ գնահատված ժամանակահատվածում որոշակի պահի, եթե գործիքը նախկինում չի ապաճանաչվել և դեռևս պորտֆելում է:
- EAD   Դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը դա ապագա դեֆոլտի ամսաթվի դրությամբ գործիքի գնահատված արժեքն է՝ հաշվի առնելով հաշվետու ամսաթվից հետո ակնկալվող փոփոխությունների ազդեցությունը, ներառյալ մայր գումարի և տոկոսների վճարումները՝ պայմանագրով նախատեսված կամ այլ կերպ, բաց թողնված վճարումների վրա հաշվեգրված տոկոսները և այլն:
- LGD   Դեֆոլտի դեպքում կորստի չափը դա դրամական միջոցների կորստի գնահատումն է, որն առաջանում է, երբ որոշակի պահի տեղի է ունենում դեֆոլտ: Դա պայմանագրով սահմանված դրամական միջոցների հոսքերի և այն դրամական միջոցների հոսքերի տարբերությունն է, որոնք վարկատուն ակնկալում է ստանալ՝ ներառյալ գրավների իրացումից միջոցները: Այն սովորաբար արտահայտվում է որպես դեֆոլտի դեպքում գործիքի արժեքից (EAD) տոկոս:

ԱՎԿ պահուստը հիմնվում է վարկային վնասների վրա, որոնք ակնկալվում է, որ կառաջանան ակտիվի կյանքի ընթացքում (ակտիվի կյանքի ընթացքում ակնկալվող վարկային վնաս կամ ԱԿ(ԱՎԿ)), եթե ամեն ինչ վարկային ռիսկի զգալի աճ սկզբնական ճանաչումից հետո, որի դեպքում պահուստը հիմնվում է 12 ամսվա ընթացքում ակնկալվող վարկային վնասի վրա (12ամսվա ԱՎԿ): 12ամսվա ԱՎԿ-ն ԱԿԱՎԿ-ի այն մասն է, որը ներկայացնում է ֆինանսական գործիքի գծով պարտավորությունների չկատարման դեպքերի արդյունք հանդիսացող ԱՎԿ-ները, որոնք հնարավոր են հաշվետու ամսվան հաջորդող 12 ամիսների ընթացքում: Ինչպես ԱԿԱՎԿ-ն, այնպես էլ 12ամսվա ԱՎԿ-ն հաշվարկվում են անհատական կամ խմբային հիմունքով՝ ելնելով ֆինանսական գործիքների համապատասխան պորտֆելի բնույթից:

(հազար ՀՀ դրամ)

27. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Բանկը քաղաքականություն է սահմանել՝ յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտին իրականացնել գնահատում և արդյոք ֆինանսական գործիքի վարկային ռիսկը զգալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչումից հետո, հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի գործողության մնացած ժամկետի ընթացքում դեֆոլտ տեղի ունենալու ռիսկի փոփոխությունը: Վերոնշյալ գործընթացի հիման վրա, Բանկը խմբավորում է իր վարկերը՝ ըստ փուլերի, ինչպես նկարագրված է ստորև.

- Փուլ 1: Սկզբնական ճանաչման ժամանակ Բանկը պահուստ է ճանաչում 12 ամսվա ԱՎԿ-ի հիման վրա: 1-ին փուլի վարկերը ընդգրկում են նաև գործիքներ, որոնց դեպքում վարկային ռիսկը բարելավվել է, և վարկը վերադասակարգվել է 2-րդ փուլից:
- Փուլ 2: Երբ գործիքի վարկային ռիսկը զգալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչումից հետո, Բանկը պահուստը ճանաչում է վարկի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող վարկային կորուստների (ԱԿԱՎԿ) համար: 2-րդ փուլի վարկերը ընդգրկում են նաև գործիքներ, որոնց դեպքում վարկային ռիսկը բարելավվել է, և վարկը վերադասակարգվել է 3-րդ փուլից:
- Փուլ 3: Ակտիվը համարվում է արժեզրկված:
- POCI: Ձեռք բերված կամ ստեղծված՝ արժեզրկված (POCI) ակտիվները ֆինանսական ակտիվներ են, որոնք արժեզրկված են սկզբնական ճանաչման ժամանակ: Տվյալ ակտիվները սկզբնական ճանաչման ժամանակ հաշվառվում են իրական արժեքով, և տոկոսային եկամուտը հետագայում ճանաչվում է վարկային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքի հիման վրա: ԱՎԿ-ն միայն ճանաչվում կամ ապաճանաչվում է այնքանով, որքանով որ հետագայում փոխվում է ակտիվի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող վարկային կորուստների գնահատականը:

Դեֆոլտի սահմանումը

Բանկը համարում է, որ ֆինանսական գործիքի գծով առկա է դեֆոլտ և, հետևաբար այն դասում է որպես Փուլ 3-ին պատկանող ֆինանսական գործիք (այսինքն՝ վարկային տեսանկյունից արժեզրկված) ԱՎԿ հաշվարկի նպատակով, բոլոր այն դեպքերում, երբ փոխառուն 91 օրով ուշացնում է պայմանագրային վճարումների կատարումը:

Ֆինանսական գործիքը նաև համարվում է արժեզրկված՝ հիմք ընդունելով սահմանված այլ քանակական և որակական գործոններ, ինչպիսիք են, վերանայման կարգավիճակը և ֆինանսական մոնիտորինգի արդյունքները:

Որպես որակական գնահատման մի մաս՝ առ այն՝ արդյոք հաճախորդը վճարունակ է, Բանկը նաև դիտարկում է տարբեր դեպքեր, որոնք կարող են մատնացույց անել «քիչ հավանական վճարման» կարգավիճակը: Նման դեպքերում Բանկը մանրամասն դիտարկում է, թե արդյոք այդ իրադարձությունը կարող է հանգեցնել հաճախորդի՝ դեֆոլտի ենթարկված լինելուն, և, հետևաբար, գնահատվում է՝ արդյոք պետք է վարկը դասակարգվել Փուլ 3-ում՝ ակնկալվող վարկային կորուստների հաշվարկների համար, թե արդյոք Փուլ 2- ում դասակարգումը բավարարում է:

Ըստ Բանկի քաղաքականության՝ ֆինանսական գործիքը համարվում է «վերականգնված», և հետևաբար վերադասակարգվում Փուլ 3-ից, եթե առնվազն վեց անընդմեջ ամիսների ընթացքում դեֆոլտի սահմանված չափանիշներից ոչ մեկը առկա չի եղել: Ակտիվի՝ վերականգնվելուց հետո Փուլ 2-ում կամ Փուլ 1-ում դասակարգելու որոշումը կախված է վերականգնման պահին ճշգրտված ռիսկի մակարդակից, և արդյոք սա նշանակում է, որ սկզբնական ճանաչման համեմատ եղել է վարկային ռիսկի զգալի աճ:

Դեֆոլտի հավանականության գնահատման գործընթացը

Հաճախորդներին տրված վարկեր

Խոչընդոտում

Հաճախորդներին տրված վարկերի, որոնք պատկանում են Փուլ 1-ին և Փուլ 2-ին, ինչպես նաև անհատապես ոչ էական Փուլ 3-ին պատկանող վարկերի համար, Բանկը հաշվարկում է ԱՎԿ պորտֆելի մակարդակով: Բանկն առանձնացնում է պորտֆելների հետևյալ տեսակները.

- ▶ Ոսկու գրավով ապահովված վարկեր,
- ▶ Հիփոթեքային վարկեր,
- ▶ Սպառողական վարկեր,
- ▶ Կորպորատիվ վարկեր:

Հաճախորդներին տրված վարկերի գծով դեֆոլտի հավանականությունը հիմնվում է անցյալ ժամանակաշրջանների տեղեկությունների վրա և հաշվարկվում է հավանականության փոփոխության մատրիցներով՝ հիմք ընդունելով վարկային պորտֆելների ժամկետայնության վերաբերյալ առկա տեղեկությունները: Հավանականությունները հաշվարկվում են որպես 12 ամիս ժամանակաշրջանի ընթացքում դեֆոլտ կատեգորիաների միջև փոխանցվող վարկերի մասնաբաժինը ընդհանուր վարկերի նկատմամբ ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ: Դեֆոլտի հավանականությունը հաշվարկելիս Բանկը դիտարկում է կանխատեսվող մակրոտնտեսական ցուցանիշները, որոնք ունեն էական ազդեցություն դեֆոլտի հավանականության վրա՝ հաշվարկված ըստ ժամանակային շաբլոնի ռեգրեսիայի վերլուծության:

(հազար ՀՀ դրամ)

27. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը

Դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը (EAD) իրենից ներկայացնում է արժեզրկման գնահատման ենթակա ֆինանսական գործիքների համախառն հաշվեկշռային արժեքը, որը հաշվի է առնում ինչպես հաճախորդի ունակությունը՝ մեծացնելու իր վարկի գումարը դեֆոլտին մոտենալու դեպքում, այնպես էլ հնարավոր վաղաժամկետ մարումները: Փուլ 1-ում գտնվող ակտիվների համար Բանկը գնահատում է 12 ամսվա ընթացքում հնարավոր դեֆոլտի հավանականությունը 12ամսվա հաշվարկելու նպատակով: Փուլ 2, Փուլ 3 և ձեռք բերված կամ ստեղծված՝ արժեզրկված (POCI) դասին պատկանող ֆինանսական ակտիվների համար դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը դիտարկվում է գործիքների ողջ կյանքի տևողության ընթացքում տեղի ունեցող դեպքերի համար:

Դեֆոլտի ժամանակ կորստի չափը

Բանկը դեֆոլտի ժամանակ կորստի չափը հաշվարկելու նպատակով օգտագործում է դեֆոլտի ամսաթվից հետո վերականգնումների վերաբերյալ պատմական տվյալները բոլոր դեֆոլտի ենթարկված վարկերի կտրվածքով: Ժամանակային կտրվածքով վերջին ժամկետանց վարկերի համար հնարավոր վերադարձի հավանականությունը գնահատվում է նախկինում ժամկետանց վարկերի պոպուլյացիայի զարգացման գործակցով: Տվյալ շրջանակներում հաշվի են առնվում հավաքագրման քաղաքականության ցանկացած փոփոխություն: Հավաքագրվում է դեֆոլտի ամսաթվից հետո դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ ողջ տեղեկատվությունը և գեղջվում է դեֆոլտի ամսաթվի դրությամբ՝ միջին արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդի օգտագործմամբ, յուրաքանչյուր LGD խմբի գծով : Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներառում է բոլոր տեսակի դրամական ներհոսքերը ժամկետանց վարկերի գծով (վարկերի մարումից ստացված միջոցներ, երաշխավորից ստացված միջոցներ, գրավի առարկայի վաճառքից ստացված միջոցներ և այլն):

Վարկային ռիսկի զգալի աճ

Բանկը սահմանել է քաղաքականություն՝ գնահատելու յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ֆինանսական գործիքի վարկային ռիսկի զգալի աճի հայտանիշները՝ սկզբնական ճանաչման պահից ի վեր՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի մնացորդային կյանքի ընթացքում դեֆոլտի ռիսկի փոփոխությունը: Բանկը որպես հիմնական հայտանիշ է օգտագործում վարկերի ժամկետանց օրերի քանակի վերաբերյալ տեղեկատվությունը: Բանկը համարում է, որ վարկային ռիսկը զգալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչման պահից հետո, եթե պայմանագրային վճարումները ուշացվել են ավելի քան 30 օրով:

Վարկային ռիսկի աճը գնահատելիս Բանկի ղեկավարությունը նաև առաջնորդվում է հետևյալ գործոններով՝

- ▶ ՀՀ այլ ֆինանսական հաստատություններում տվյալ վարկառուի ժամկետանց օրերի քանակը,
- ▶ Վարկառուի ֆինանսական վիճակի զգալի վատթարացումը,
- ▶ Վարկային պայմանների վերանայում վարկառուի ֆինանսական վիճակի զգալի վատթարացման արդյունքում,
- ▶ Վարկառուի գործունեության ֆինանսական մոնիտորինգի արդյունքները:

Կանխատեսվող տեղեկատվություն և բազմակի տնտեսական սցենարներ

ԱՎԿ մոդելներում Բանկը հիմնվում է կանխատեսվող տեղեկատվության լայն շրջանակի վրա, մասնավորապես այնպիսի տնտեսական ելակետային տվյալների, ինչպիսիք են՝

- ▶ Ոսկու համաշխարհային գներ,
- ▶ Տնտեսության ոլորտների տնտեսական ակտիվության ցուցանիշ, %
- ▶ Միջին ամսական անվանական աշխատավարձ,
- ▶ Գնաճ, %
- ▶ ՀՀ բանկերի միջոցով ֆիզիկական անձանց անունով փոխանցումների գուտ ներհոսք
- ▶ ՀՀ-ում անշարժ գույքի գների 1 քմ.-ի հաշվով միջին արժեք:

Կանխատեսվող տեղեկատվությունը Բանկը ստանում է արտաքին աղբյուրներից (Տնտեսական վերլուծական ստորաբաժանում, Համաշխարհային բանկի տվյալների բազա, ինչպես նաև ՀՀ Կառավարության կողմից կատարված կանխատեսումներ): Մույն աղյուսակը ներկայացնում է հիմնական կանխատեսվող տնտեսական փոփոխականների/ենթադրությունների արժեքները ԱՎԿ հաշվարկների համար յուրաքանչյուր տնտեսական սցենարի համար:

Հիմնական գործոնները	ԱՎԿ սցենար	Որոշված հավանականություններ,	
		%	2024թ.
Գնաճ, %	Բազիսային	100%	3.1%
Ամսական տնտեսական ակտիվություն, %	Բազիսային	100%	10.0%
Միջին աշխատավարձ, ՀՀ դրամ	Բազիսային	100%	285,810
Դրամական փոխանցումներ, մլն ԱՄՆ դոլար	Բազիսային	100%	723
Անշարժ գույք, ՀՀ դրամ	Բազիսային	100%	323,096

Ֆինանսական ակտիվների դասերի վարկային որակական վերլուծություն

Բանկը չունի ներքին վարկանիշային համակարգ հաճախորդներին տրված վարկերի վարկային որակի գնահատման նպատակով և կառավարում է վարկային ռիսկը ըստ ժամկետանց օրերի:

(հազար ՀՀ դրամ)

27. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Ստորև աղյուսակը տրամադրում է տեղեկատվություն իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված համախառն վարկերի վարկային ռիսկի վերաբերյալ 2024 և 2025թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.

31 դեկտեմբերի 2025

	Փուլ 1 Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 2 Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 3 Հազ. ՀՀ դրամ	Ընդամենը Հազ. ՀՀ դրամ
Ոսկու գրավով ապահովված վարկեր				
ոչ ժամկետանց	77,220,714	27,112,649	574,763	104,908,127
մինչև 30 օր ժամկետանց	2,285,211	3,449,109	232,196	5,966,516
30-89 օր ժամկետանց	0	4,578,799	3,021,232	7,600,031
90-179 օր ժամկետանց	0	0	329,732	329,732
180-270 օր ժամկետանց	0	0	26,576	26,576
ավելի քան 270 օր ժամկետանց	0	0	23,905	23,905
Ընդամենը համախառն ոսկու գրավով ապահովված վարկեր	79,505,926	35,140,558	4,208,403	118,854,886
Վարկային կորստի պահուստ	(212,972)	(818,854)	(248,477)	(1,280,303)
Ընդամենը զուտ ոսկու գրավով ապահովված վարկեր	79,292,954	34,321,704	3,959,926	117,574,583
Հիփոթեքային և անշարժ գույքի գրավով ապահովված այլ վարկեր				
ոչ ժամկետանց	79,519,441	3,878,695	246,276	83,644,412
մինչև 30 օր ժամկետանց	57,551	73,915	0	131,467
30-89 օր ժամկետանց	0	85,775	0	85,775
90-179 օր ժամկետանց	0	0	6,698	6,698
180-270 օր ժամկետանց	0	0	0	0
ավելի քան 270 օր ժամկետանց	0	0	79,246	79,246
Ընդամենը համախառն հիփոթեքային և անշարժ գույքի գրավով ապահովված այլ վարկեր	79,576,992	4,038,385	332,221	83,947,598
Վարկային կորստի պահուստ	(131,351)	(484,692)	(90,981)	(707,024)
Ընդամենը զուտ հիփոթեքային և անշարժ գույքի գրավով ապահովված այլ վարկեր	79,445,641	3,553,693	241,240	83,240,574
Այլ կորպորատիվ վարկեր				
ոչ ժամկետանց	97,867,914	292,503	299,723	98,460,139
մինչև 30 օր ժամկետանց	24,043	2,532	0	26,574
30-89 օր ժամկետանց	0	189,823	1,069,900	1,259,722
90-179 օր ժամկետանց	0	0	52,187	52,187
180-270 օր ժամկետանց	0	0	669,633	669,633
ավելի քան 270 օր ժամկետանց	0	0	504,239	504,239
Ընդամենը համախառն առևտրային վարկեր	97,891,957	484,857	2,595,681	100,972,495
Վարկային կորստի պահուստ	(432,318)	(120,633)	(497,490)	(1,050,441)
Ընդամենը զուտ առևտրային վարկեր	97,459,639	364,224	2,098,191	99,922,054
Ֆիզիկական անձանց տրված այլ վարկեր				
ոչ ժամկետանց	25,568,785	1,458,703	9,484	27,036,971
մինչև 30 օր ժամկետանց	104,763	26,210	5,053	136,026
30-89 օր ժամկետանց	0	88,372	14,636	103,008
90-179 օր ժամկետանց	0	0	136	136
180-270 օր ժամկետանց	0	0	5,968	5,968
ավելի քան 270 օր ժամկետանց	0	0	68,698	68,698
Ընդամենը համախառն ֆիզիկական անձանց տրված այլ վարկեր	25,673,548	1,573,285	103,973	27,350,807
Վարկային կորստի պահուստ	(244,799)	(476,919)	(59,531)	(781,249)
Ընդամենը զուտ ֆիզիկական անձանց տրված այլ վարկեր	25,428,749	1,096,366	44,442	26,569,557
Ընդամենը հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր	282,648,422	41,237,085	7,240,278	331,125,786
Վարկային կորստի պահուստ	(1,021,439)	(1,901,098)	(896,480)	(3,819,017)
Ընդամենը հաճախորդներին տրված զուտ վարկեր	281,626,983	39,335,987	6,343,798	327,306,768
Ընդամենը հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր	0	363,970	1,084,535	1,448,505
Վարկային կորստի պահուստ	(808,467)	(1,082,244)	(648,003)	(2,538,714)
Ընդամենը հաճախորդներին տրված զուտ վարկեր	(808,467)	(718,275)	436,532	(1,090,209)

(հազար ՀՀ դրամ)

27. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

31 դեկտեմբեր 2024

Ռսկու գրավով ապահովված վարկեր

	Փուլ 1 Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 2 Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 3 Հազ. ՀՀ դրամ	Ընդամենը Հազ. ՀՀ դրամ
նշ ժամկետանց	50,486,583	15,019,980	355,715	65,862,278
մինչև 30 օր ժամկետանց	1,468,603	2,965,065	316,765	4,750,432
30-89 օր ժամկետանց	–	2,781,379	1,601,902	4,383,282
90-179 օր ժամկետանց	–	–	477,812	477,812
180-270 օր ժամկետանց	–	–	54,801	54,801
ավելի քան 270 օր ժամկետանց	–	–	120,037	120,037
Ընդամենը համախառն ռսկու գրավով ապահովված վարկեր	51,955,186	20,766,423	2,927,032	75,648,641
Վարկային կորստի պահուստ	(359,231)	(696,404)	(331,401)	(1,387,037)
Ընդամենը զուտ ռսկու գրավով ապահովված վարկեր	51,595,954	20,070,019	2,595,631	74,261,604
Հիփոթեքային և անշարժ գույքի գրավով ապահովված այլ վարկեր				
նշ ժամկետանց	58,917,728	2,294,934	26,690	61,239,352
մինչև 30 օր ժամկետանց	–	–	–	–
30-89 օր ժամկետանց	–	4,928	327,600	332,528
90-179 օր ժամկետանց	–	–	–	–
180-270 օր ժամկետանց	–	–	–	–
ավելի քան 270 օր ժամկետանց	–	–	–	–
Ընդամենը համախառն հիփոթեքային և անշարժ գույքի գրավով ապահովված այլ վարկեր	58,917,728	2,299,862	354,290	61,571,880
Վարկային կորստի պահուստ	(91,456)	(201,377)	(97,189)	(390,022)
Ընդամենը զուտ հիփոթեքային և անշարժ գույքի գրավով ապահովված այլ վարկեր	58,826,271	2,098,485	257,101	61,181,858
Այլ կորպորատիվ վարկեր				
նշ ժամկետանց	64,856,877	27,179	–	64,884,055
մինչև 30 օր ժամկետանց	12,677	482,837	–	495,514
30-89 օր ժամկետանց	–	51,097	–	51,097
90-179 օր ժամկետանց	–	–	–	–
180-270 օր ժամկետանց	–	–	–	–
ավելի քան 270 օր ժամկետանց	–	–	–	–
Ընդամենը համախառն առևտրային վարկեր	64,869,553	561,113	–	65,430,666
Վարկային կորստի պահուստ	(145,671)	(60,079)	–	(205,749)
Ընդամենը զուտ առևտրային վարկեր	64,723,883	501,034	–	65,224,917
Ֆիզիկական անձանց տրված այլ վարկեր				
նշ ժամկետանց	10,066,515	617,517	10,167	10,694,199
մինչև 30 օր ժամկետանց	48,030	20,258	4,136	72,423
30-89 օր ժամկետանց	–	37,788	5,904	43,691
90-179 օր ժամկետանց	–	–	1,295	1,295
180-270 օր ժամկետանց	–	–	–	–
ավելի քան 270 օր ժամկետանց	–	–	–	–
Ընդամենը համախառն ֆիզիկական անձանց տրված այլ վարկեր	10,114,546	675,562	21,500	10,811,608
Վարկային կորստի պահուստ	(31,586)	(71,530)	(11,355)	(114,472)
Ընդամենը զուտ ֆիզիկական անձանց տրված այլ վարկեր	10,082,959	604,032	10,145	10,697,136
Ընդամենը հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր	185,857,013	24,302,960	3,302,822	213,462,795
Վարկային կորստի պահուստ	(627,945)	(1,029,390)	(439,946)	(2,097,280)
Ընդամենը հաճախորդներին տրված զուտ վարկեր	185,229,068	23,273,570	2,862,877	211,365,514
Ընդամենը հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր` առանց ռսկու գրավադրմամբ վարկերի	133,901,827	3,536,536	375,790	137,814,154
Վարկային կորստի պահուստ	(268,713)	(332,986)	(108,544)	(710,243)
Ընդամենը հաճախորդներին տրված զուտ վարկեր առանց ռսկու գրավադրմամբ վարկերի	133,633,113	3,203,551	267,246	137,103,910

(հազար ՀՀ դրամ)

27. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Ֆինանսական ակտիվների դասերի վարկային ռիսկական վերլուծություն

2025թ. դեկտեմբերի 31

	Ծան.	Բարձր դաս	Ստանդարտ դաս	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ (առանց կանխիկ միջոցների)	5	Փուլ 1	0	16,450,714
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	6	Փուլ 1	0	10,548,849
Ներդրումային արժեթղթեր	8	Փուլ 1	0	28,187,502
Ընդամենը			0	55,187,065

2024թ. դեկտեմբերի 31

	Ծան.	Բարձր դաս	Ստանդարտ դաս	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ (առանց կանխիկ միջոցների)	5	Փուլ 1	518,921	10,234,844
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	6	Փուլ 1	–	2,693,944
Ներդրումային արժեթղթեր	8	Փուլ 1	–	13,150,593
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթեր	8	Փուլ 1	–	8,671,386
Ընդամենը			518,921	34,750,767

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է Բանկի վարկանիշային համակարգի և գործընկերների արտաքին վարկանիշների վերլուծությունը՝ ըստ դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների, բանկերի նկատմամբ պահանջների և ներդրումային արժեթղթերի, հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթերի 2025թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

2025թ.

Միջազգային վարկանիշային գործակալության (Moody's) վարկանիշ	Նկարագրություն	PD
Aaa-ից A3	Բարձր դաս	0-0.06%
Baa1-ից B3	Ստանդարտ դաս	0.09-4.23%
Caa1-ից Ca	Ստանդարտից ցածր դաս	3.78%-29.67%
C	Արժեզրկված	100%

2024թ.

Միջազգային վարկանիշային գործակալության (Moody's) վարկանիշ	Նկարագրություն	PD
Aaa-ից A3	Բարձր դաս	0-0.09%
Baa1-ից B3	Ստանդարտ դաս	0.1-4.3%
Caa1-ից Ca	Ստանդարտից ցածր դաս	16.3%
C	Արժեզրկված	100%

Իրացվելիության ռիսկ և ֆինանսավորման կառավարում

Իրացվելիության ռիսկն այն ռիսկն է, որ Բանկը սովորական կամ չկանխատեսված իրավիճակում չի կարողանա կատարել իր պարտավորությունները վերջիններիս մարման ժամանակ: Այդ ռիսկի զսպման նպատակով ղեկավարությունն ապահովել է ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրներ՝ ի լրումն արդեն իսկ գոյություն ունեցող բանկային ավանդների հիմնական բազայի: Դեկավարությունն իրականացնում է նաև ակտիվների կառավարում՝ հաշվի առնելով իրացվելիությունը, և ապագա դրամական հոսքերի և իրացվելիության օրական վերահսկողություն: Այդ գործընթացը ներառում է ակնկալվող դրամական միջոցների գնահատում և առաջնակարգ ապահովման միջոցի առկայություն, որն անհրաժեշտության դեպքում կարող է օգտագործվել լրացուցիչ ֆինանսավորման ստացման համար:

(հազար ՀՀ դրամ)

27. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Իրացվելիության ռիսկ և ֆինանսավորման կառավարում (շարունակություն)

Բանկը հաշվարկում է իրացվելիության ցուցանիշները << կենտրոնական բանկի պահանջներին համապատասխան: ղեկավարների 31-ի դրությամբ այդ հարաբերակցությունները կազմել են՝

	<i>Սահմանա- յին սորմեր</i>	<i>2025 %</i>	<i>2024 %</i>
Ն2.1 – Ընդհանուր իրացվելիություն (բարձր իրացվելի ակտիվներ/ Ընդհանուր ակտիվներ)	նվ. 15%	16.7 %	18.7%
Ն2.2 – Ընթացիկ իրացվելիություն (բարձր իրացվելի ակտիվներ/ ցպահանջ պարտավորություններ)	նվ. 60%	96.4%	140.5%

Ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունը՝ ըստ միջևև մարումը մնացած ժամկետների

Ստորև ներկայացվում է ղեկավարների 33-ի դրությամբ Բանկի ֆինանսական պարտավորությունների բաշխումը՝ ըստ միջևև մարումը մնացած ժամկետների՝ պայմանագրային չգեղչված պարտավորությունների հիման վրա: Պարտավորությունները, որոնք ենթակա են ցպահանջ մարման, դասակարգվում են այնպես, ինչպես եթե մարման պահանջը ներկայացված լիներ ամենավաղ հնարավոր ամսաթվով: Այնուամենայնիվ, Բանկը գտնում է, որ շատ հաճախորդներ չեն պահանջի վճարումը այն ամենավաղ հնարավոր ամսաթվի դրությամբ, որով Բանկը պարտավորված կլինի կատարել վճարումը, և աղյուսակը չի արտացոլում ակնկալվող դրամական հոսքերը՝ հաշվարկված Բանկի կողմից՝ անցյալ ժամանակաշրջանների ներդրումների պահանջների տեղեկատվության հիման վրա:

<i>2025թ. Դեկտեմբերի 31</i>	<i>Մինչև 3 ամիս</i>	<i>3-12 ամիս</i>	<i>1-5 տարի</i>	<i>Ավելի քան 5 տարի</i>	<i>Ընդամենը</i>
Ֆինանսական պարտավորություններ					
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	10,186,102	4,674,434	7,006,430	0	21,866,966
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	124,086,869	113,125,072	19,555,470	0	256,767,410
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	2,468,780	8,773,389	21,063,552	0	32,305,721
Այլ փոխառու միջոցներ	523,859	3,597,906	14,262,507	6,641,124	25,025,395
Ստորադաս փոխառություններ	0	931,304	3,721,823	13,100,051	17,753,178
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	0	0	0	0	0
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	2,947,574	40,375	60,339	0	3,048,288
Ընդամենը չգեղչված ֆինանսական պարտավորություններ	140,213,185	131,142,479	65,670,120	19,741,175	356,766,958

<i>2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ</i>	<i>Մինչև 3 ամիս</i>	<i>3-12 ամիս</i>	<i>1-5 տարի</i>	<i>Ավելի քան 5 տարի</i>	<i>Ընդամենը</i>
Ֆինանսական պարտավորություններ					
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	8,863,956	3,249,167	7,905,488	–	20,018,611
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	61,333,573	75,063,000	17,726,719	–	154,123,292
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	309,829	2,639,970	12,770,003	–	15,719,801
Այլ փոխառու միջոցներ	362,512	2,343,155	10,189,386	5,458,838	18,353,891
Ստորադաս փոխառություններ	–	481,593	1,899,587	8,880,344	11,261,524
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	63,274	501,997	2,141,763	1,915,166	4,622,200
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	1,724,444	36,142	48,825	–	1,809,411
Ընդամենը չգեղչված ֆինանսական պարտավորություններ	72,657,588	84,315,024	52,681,771	16,254,348	225,908,731

Հաճախորդների ներգրավված միջոցների մեջ մեջ ներառված են ֆիզիկական անձանց կողմից ներդրված ժամկետային ավանդները: ՀՀ օրենսդրության համաձայն ֆիզիկական անձի կարող են ցանկացած պահի ետ պահանջել իրենց ժամկետային ավանդները: Այս ավանդները դասակարգված են վերոնշյալ աղյուսակում իրենց մարման ժամկետների համաձայն:

(հազար ՀՀ դրամ)

27. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության վերլուծություն

Ստորև աղյուսակը ներկայացնում է ակտիվների և պարտավորությունների վերլուծությունը՝ ըստ դրանց ակնկալվող վերականգնումների կամ մարման:

	31/12/25			31/12/24		
	Մեկ տարվա ընթացքում	Ավելի քան մեկ տարի	Ընդամենը	Մեկ տարվա ընթացքում	Ավելի քան մեկ տարի	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	25,070,201	0	25,070,201	17,055,836	0	17,055,836
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	10,543,640	0	10,543,640	2,692,448	0	2,692,448
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	0	0	0	0	0	0
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքեր	5,915,403	0	5,915,403	6,361,803	0	6,361,803
Ներդրումային արժեթղթեր	21,457,425	6,730,077	28,187,502	6,991,516	6,159,077	13,150,593
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթեր	0	0	0	8,671,386	0	8,671,386
Հանախորդներին տրված վարկեր	49,859,466	277,447,303	327,306,768	27,732,382	183,533,214	211,265,597
Լիզինգի գծով դեբիտորական պարտքեր	2,330,263	7,851,845	10,182,108	1,035,780	6,200,222	7,236,002
Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	0	7,336,506	7,336,506	0	5,676,256	5,676,256
Ոչ նյութական ակտիվներ	0	2,665,865	2,665,865	0	2,062,421	2,062,421
Այլ ակտիվներ	1,558,859	4,122,695	5,681,554	883,709	2,294,363	3,178,072
Ընդամենը	116,735,257	306,154,290	422,889,547	71,424,860	205,925,552	277,350,412
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	0	0	0	0	0	0
Պարտավորություններ հանախորդների նկատմամբ	229,840,603	18,128,123	247,968,726	131,986,564	15,789,795	147,776,359
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	13,775,787	6,539,761	20,315,548	10,418,487	6,741,520	17,160,007
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	9,157,090	19,360,994	28,518,084	1,914,897	11,737,614	13,652,511
Այլ փոխառու միջոցներ	2,769,967	16,788,681	19,558,648	1,825,006	12,337,377	14,162,383
Ստորադաս փոխառություններ	2,869	12,141,660	12,144,529	22,006	7,931,200	7,953,206
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	416,211	2,998,459	3,414,670	321,080	2,304,383	2,625,463
Ընթացիկ շահութահարկի գծով պարտավորություններ	0	0	0	735,693	0	735,693
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	0	3,335,874	3,335,874	0	1,804,725	1,804,725
Այլ պարտավորություններ	3,895,361	0	3,895,361	2,134,796	0	2,134,796
Ընդամենը	259,857,888	79,293,552	339,151,440	149,358,529	58,646,614	208,005,143
Չուտ	(143,122,631)	226,860,738	83,738,107	(77,933,668)	147,278,938	69,345,270

Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը Բանկի ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերի կամ դրանց իրական արժեքի փոփոխության ռիսկն է՝ շուկայական պայմանների՝ ներառյալ արտաթուրքի փոխարժեքի և տոկոսադրույքների, սեփական կապիտալի արժեքի փոփոխության արդյունքում:

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը Բանկի ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերի կամ դրանց իրական արժեքի հնարավոր փոփոխության ռիսկն է տոկոսադրույքների փոփոխման արդյունքում: Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս Բանկի ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զգայունությունը տոկոսադրույքների հնարավոր փոփոխությունների նկատմամբ՝ այլ փոփոխականները հաստատուն մնալու պայմանով:

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զգայունությունը տոկոսադրույքներում ենթադրվող փոփոխությունների ազդեցությունն է ժամանակաշրջանի գուտ տոկոսային եկամտի վրա՝ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաշվեկշռում հաշվառվող լողացող տոկոսադրույքով ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների հիման վրա, և գուտ առևտրային եկամտի վրա՝ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաշվեկշռում հաշվառվող առևտրային գործիքների հիման վրա:

Կապիտալի զգայունությունը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ամկա տոկոսադրույքների թույլատրելի փոփոխությունների հանդեպ հաշվարկվում է՝ վերագնահատելով իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվները՝ հիմնվելով այն ենթադրության վրա, որ ամկա են եկամտաբերության կորի գույքահեռ տեղաշարժեր:

(հազար ՀՀ դրամ)

27. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Շուկայական ռիսկ (շարունակություն)

<i>Արժույթ</i>	<i>Բազիսային կետերի ավելացում 31/12/2025թ.</i>	<i>Չուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն 31/12/2025թ.</i>	<i>Կապիտալի զգայունություն 31/12/2025թ.</i>
ՀՀ դրամ	1.00%	–	(497,515)
<i>Արժույթ</i>	<i>Բազիսային կետերի նվազում 30/09/2025թ.</i>	<i>Չուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն 30/09/2025թ.</i>	<i>Կապիտալի զգայունություն 30/09/2025թ.</i>
ՀՀ դրամ	1.00%	–	654,604
<i>Արժույթ</i>	<i>Բազիսային կետերի ավելացում 31/12/2024թ.</i>	<i>Չուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն 31/12/2024թ.</i>	<i>Կապիտալի զգայունություն 31/12/2024թ.</i>
ՀՀ դրամ	1.00%	–	(1,601,344)
<i>Արժույթ</i>	<i>Բազիսային կետերի նվազում 31/12/2024թ.</i>	<i>Չուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն 31/12/2024թ.</i>	<i>Կապիտալի զգայունություն 31/12/2024թ.</i>
ՀՀ դրամ	1.00%	–	2,321,289

Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժույթի ռիսկը արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքով ֆինանսական գործիքների արժեքի տատանման ռիսկն է: Ղեկավարությունը սահմանել է սահմանաչափեր արտարժույթային դիրքերի համար՝ հիմնված ՀՀ ԿԲ կարգավորումների վրա: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով:

Ստորև բերված աղյուսակներում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արտարժույթների 2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	ԱՄՆ դոլար հազար ՀՀ դրամ	Եվրո հազար ՀՀ դրամ	Այլ արժույթ հազար ՀՀ դրամ	Ընդամենը հազար ՀՀ դրամ
Ակտիվներ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	4,205,649	2,102,321	692,507	7,000,477
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	6,919,832	1,048,808	0	7,968,640
Հակադարձ ռեպո համաձայնագրերով ստացված գումարները	1,907,009	0	0	1,907,009
Վարկեր հաճախորդներին	53,662,622	788,912	0	54,451,534
Լիզինգի գծով ստացվելիք գումարներ	1,481,970	1,713,605	0	3,195,575
Ներդրումային արժեթղթեր	0	0	0	0
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթեր	0	0	0	0
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	120,146	33,726	4,324	158,196
Ընդամենը ակտիվներ	68,297,228	5,687,373	696,831	74,681,432
Ածանցյալ - սվոպ պետական արժույթով	0	0	0	0
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	12,233,517	0	0	12,233,517
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	39,453,201	5,314,144	1,064,084	45,831,429
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	7,501,233	658,432	0	8,159,665
Այլ փոխառու միջոցներ	0	0	0	0
Ստորադաս փոխառություններ	7,642,253	0	0	7,642,253
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	0	0	0	0
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	116,780	36,152	411	153,343
Ընդամենը պարտավորություններ	66,946,984	6,008,728	1,064,495	74,020,207
Չուտ դիրք	1,350,244	(321,355)	(367,664)	661,224

(հազար ՀՀ դրամ)

27. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Շուկայական ռիսկ (շարունակություն)

Ստորև բերված աղյուսակներում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արտարժույթների 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	ԱՄՆ դոլար հազար ՀՀ դրամ	Եվրո հազար ՀՀ դրամ	Այլ արժույթ հազար ՀՀ դրամ	Ընդամենը հազար ՀՀ դրամ
Ակտիվներ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	3,752,509	1,670,429	1,141,388	6,564,326
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	2,310,444	147,004	–	2,457,448
Վարկեր հաճախորդներին	41,490,152	376,055	–	41,866,206
Ֆինանսական վարձակալության դեբիտորական պարտքեր	1,298,628	1,419,530	–	2,718,158
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	32,221	16,702	405	49,328
Ընդամենը ակտիվներ	48,883,954	3,629,719	1,141,793	53,655,466
Պարտավորություններ				
Բանկերի վճարման ենթակա գումարներ	15,915,893	1,241,942	–	17,157,835
Հաճախորդների հաշվին հասանելի գումարներ	19,863,797	1,928,317	54,057	21,846,171
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	5,089,402	286,962	–	5,376,364
Այլ փոխառու միջոցներ	–	–	–	–
Ստորադաս փոխառություններ	7,953,204	–	–	7,953,204
Վարձակալության պարտավորություն	–	–	–	–
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	39,934	51,117	21,132	112,183
Ընդամենը պարտավորություններ	48,862,230	3,508,338	75,189	52,445,757
Չուտ դիրք	21,723	121,381	1,066,604	1,209,709

Ստորև բերված աղյուսակներում ներկայացված են այն արժույթները, որոնցով 2024 և 2025թթ. Ժամանակահատվածի դրությամբ Բանկն ունի էական արժույթային դիրքեր՝ դրամական ակտիվների և պարտավորությունների գծով: Կատարված վերլուծությունը արտահայտում է ՀՀ դրամի նկատմամբ՝ արտարժույթի փոխարժեքի հնարավոր տատանումների ազդեցությունը ֆինանսական արդյունքների վրա (կախված արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության նկատմամբ զգայուն ոչ առևտրային դրամային ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխությունից), երբ բոլոր այլ փոփոխականները մնում են կայուն: Բացասական գումարները արտացոլում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում կամ կապիտալում պոտենցիալ գուտ նվազումը, դրական գումարները՝ պոտենցիալ գուտ աճը:

Ղեկավարությունը սահմանել է ռիսկի սահմանաչափեր արտարժույթային և տոկոսադրույքների ռիսկերի համար:

Արժույթ	Արտարժույթի փոփոխության %	Ազդեցություն մինչև հարկումը շահույթի վրա	Արտարժույթի փոփոխության %	Ազդեցություն մինչև հարկումը շահույթի վրա
	30/09/2025թ.	30/09/2025թ.	2024թ.	2024թ.
ԱՄՆ դոլար	3.40%	(20,008)	3.40%	(3,106)
ԱՄՆ դոլար	(3.84%)	22,598	(3.84%)	3,505
Եվրո	6.60%	(41,120)	6.60%	14,398
Եվրո	(3.17%)	19,750	(3.17%)	(6,924)

Գործառնական ռիսկ

Գործառնական ռիսկը համակարգի խափանման, ոչ բավարար կամ ձախողված գործընթացների, աշխատակազմի կողմից թույլ տրված սխալների, խարդախությունների կամ արտաքին գործոնների հետևանքով հնարավոր կորուստի ռիսկն է: Երբ ներքին վերահսկողության համակարգը դադարում է գործել, գործառնական ռիսկերը կարող են վնաս հասցնել համբավին, ունենալ իրավական հետևանքներ կամ հանգեցնել ֆինանսական վնասների: Բանկը չի ենթադրում, որ բոլոր գործառնական ռիսկերը վերացված են, սակայն ներքին վերահսկողության համակարգը, հնարավոր ռիսկերի որոշումը և դրանց արձագանքելը կարող են լինել արդյունավետ գործիքներ ռիսկերի կառավարման գործում:

Գործառնական ռիսկի կառավարման շրջանակներում Բանկը որդեգրել է պաշտպանության երեք ուղղություններ՝ պաշտպանության առաջին ուղղությունը ապահովվում է հաճախորդներին սպասարկող անձնակազմի և գործառնական ղեկավարության կողմից, պաշտպանության երկրորդ ուղղությունը ապահովվում է ռիսկերի կառավարման և համապատասխանության գործառնական ռիսկերի կողմից և երրորդ պաշտպանության ուղղությունը ապահովվում է ներքին աուդիտի գործառնական ռիսկերի կողմից:

Գործառնական ռիսկերի կառավարման համակարգը ներառում է հետևյալ հիմնական տարրերը՝ ռիսկերի քարտեզագրում, միջադեպերի վերլուծություն և մշտական վերահսկողության գործառնական ռիսկերի վերահսկողությունները ներառում են պարտականությունների արդյունավետ տարանջատում, հասանելիության, թույլտվության և համադրման ընթացակարգեր, անձնակազմի վերապատրաստում և գնահատման

(հազար ՀՀ դրամ)

գործընթացներ:

28. Իրական արժեքի չափում

Իրական արժեքի չափման գործընթաց

Իրական արժեքի գնահատումները նպատակ ունեն մոտավոր սահմանել այն գինը, որը կստացվեր ակտիվը վաճառելու համար կամ կվճարվեր պարտավորությունը փոխանցելու համար շուկայի մասնակիցների միջև կանոնավոր գործարքի ժամանակ չափման ամսաթվի դրությամբ: Այնուամենայնիվ, հաշվի առնելով անորոշությունները և սուբյեկտիվ դատողությունների կիրառումը, իրական արժեքը չպետք է մեկնաբանվի որպես իրացվելի ակտիվների անհապաղ վաճառքի կամ պարտավորությունների փոխանցման ժամանակ:

Բանկի ղեկավարությունը սահմանում է Բանկի ակտիվների (ներառյալ ածանցյալ գործիքների) իրական արժեքի չափման քաղաքականությունն ու ընթացակարգերը: Բոլոր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գնահատված իրական արժեքները հաշվարկվում են զեղչված դրամական հոսքերի մեթոդների հիման վրա, որոնք հիմնված են հաշվետու ամսաթվի դրությամբ նմանատիպ գործիքների գնահատված ապագա դրամական հոսքերի և զեղչման դրույքների վրա:

2025 և 2024թթ. ժամանակահատվածի դրությամբ Բանկն ունի ֆինանսական գործիքներ, ինչպիսիք են՝ հաճախորդներին տրված վարկերը, պահանջներ բանկերի նկատմամբ, ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարները, այլ ֆինանսական ակտիվները, հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունները, բանկերի նկատմամբ պարտավորություններ, այլ փոխառու միջոցները, վարձակալության գծով պարտավորությունները և այլ ֆինանսական պարտավորությունները, որոնց իրական արժեքը հիմնված է գնահատման մեթոդների վրա՝ կիրառելով ոչ շուկայական նշանակալի դիտարկելի երկետային տվյալներ:

Իրական արժեքի հիերարխիա

Բանկն օգտագործում է հետևյալ հիերարխիան՝ ըստ գնահատման մեթոդների ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը որոշելու և բացահայտելու նպատակով՝

- Մակարդակ 1 – նույն ակտիվների և պարտավորությունների գծով ակտիվ շուկաներում գնանշվող գները (չճշգրտված):
- Մակարդակ 2 – մակարդակ 1-ում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ երկետային տվյալներ, որոնք ակտիվի և պարտավորության համար դիտարկելի են ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ) կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող):
- Մակարդակ 3 – ակտիվի կամ պարտավորության գծով երկետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի երկետային տվյալներ):

Իրական արժեքի բացահայտման նպատակով Բանկը սահմանել է ակտիվների և պարտավորությունների դասեր՝ հինգ ընդունելով ակտիվի կամ պարտավորության բնույթը, բնութագրերը, ժխտելը և իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակը, ինչպես նկարագրված է վերևում:

	<i>Իրական արժեքի չափում</i>			<i>Ընդամենը</i>
	<i>Ակտիվ շուկաներում գնանշվող գներ (Մակարդակ 1)</i>	<i>Նշանակալի դիտարկելի երկետային տվյալներ (Մակարդակ 2)</i>	<i>Նշանակալի ոչ դիտարկելի երկետային տվյալներ (Մակարդակ 3)</i>	
2025թ. ղեկունքների 31				
Իրական արժեքով չափվող ակտիվներ և պարտավորություններ				
Ծախույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ				
- Ներդրումային արժեթղթեր	–	21,975,943	0	21,975,943
- հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթեր	–	7,104,255	0	7,104,255
Ակտիվներ, որոնց համար իրական արժեքը բացահայտված է				
- Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	43,499	31,483,520	0	31,527,018
- Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	0	0	5,666,555	5,666,555
- Այլ ֆինանսական ակտիվներ	0	0	2,299,185	2,299,185
- Հաճախորդներին տրված վարկեր	0	0	287,309,518	287,309,518
- Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	0	0	9,435,171	9,435,171
- Հակադարձ հետգնման պայմանագրերով դերիտորական պարտքեր	0	0	1,902,692	1,902,692
Պարտավորություններ, որոնց համար իրական արժեքը բացահայտված է				
- Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	–	218,523,865	0	218,523,865
- Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	–	21,769,465	0	21,769,465
- Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	–	0	19,478,406	19,478,406
- Այլ փոխառու միջոցներ	–	0	17,348,206	17,348,206
- ստորադաս փոխառություններ	–	0	19,237,979	19,237,979
- Վարձակալության գծով պարտավորություններ	–	0	3,451,634	3,451,634
- Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	–	0	2,207,091	2,207,091

(հազար ՀՀ դրամ)

28. Իրական արժեքի չափում (շարունակություն)

Իրական արժեքի հիերարխիա (շարունակություն)

	<i>Իրական արժեքի չափում</i>			<i>Ընդամենը</i>
	<i>Ակտիվ շուկաներում գնանշվող գներ (Մակարդակ 1)</i>	<i>Նշանակալի դիտարկելի երակետային տվյալներ (Մակարդակ 2)</i>	<i>Նշանակալի ոչ դիտարկելի երակետային տվյալներ (Մակարդակ 3)</i>	
2024թ. դեկտեմբերի 31				
Իրական արժեքով չափվող ակտիվներ և պարտավորություններ				
Ծախույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ				
- Ներդրումային արժեթղթեր	-	13,150,593	-	13,150,593
- հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթեր	-	8,671,386	-	8,671,386
Ակտիվներ, որոնց համար իրական արժեքը բացահայտված է				
- Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	17,055,836	-	-	17,055,836
- Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	-	-	2,692,448	2,692,448
- Այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	-	883,709	883,709
- Հաճախորդներին տրված վարկեր	-	-	208,077,064	208,077,064
- Ֆինանսական վարձակալության գծով սատցվելիք գումարներ	-	-	7,236,002	7,236,002
- Հակադարձ հետգնման պայմանագրերով դերիտորական պարտքեր	-	-	6,361,803	6,361,803
Պարտավորություններ, որոնց համար իրական արժեքը բացահայտված է				
- Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	-	147,861,565	-	147,861,565
- Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	13,707,814	-	13,707,814
- Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	-	-	17,144,438	17,144,438
- Այլ փոխառու միջոցներ	-	-	13,927,770	13,927,770
- ստորադաս փոխառություններ	-	-	7,953,206	7,953,206
- Վարձակալության գծով պարտավորություններ	-	-	2,625,463	2,625,463
- Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	-	1,809,411	1,809,411

(հազար ՀՀ դրամ)

28. Իրական արժեքի չափում (շարունակություն)

Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը

Ստորև ներկայացվում է Բանկի ֆինանսական գործիքների հաշվեկշռային արժեքների և իրական արժեքների համեմատությունն ըստ դասերի, որոնք ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չեն հաշվառվում իրական արժեքով: Աղյուսակը չի ներառում ոչ ֆինանսական ակտիվների և ոչ ֆինանսական պարտավորությունների իրական արժեքները:

	Հաշվեկշռային արժեք 2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Իրական արժեքը 2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Զճանաչված օգուտ/(վնաս) 2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Հաշվեկշռային արժեք 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Իրական արժեքը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Զճանաչված օգուտ/(վնաս) 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ֆինանսական ակտիվներ						
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	31,527,018	31,527,018	—	17,055,836	17,055,836	—
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	5,666,555	5,666,555	—	2,692,448	2,692,448	—
Հանախորդներին տրված վարկեր	286,691,854	287,309,518	617,664	211,265,597	208,077,064	(3,188,533)
Լիզինգի գծով ստացվելիք գումարներ	9,061,346	9,435,171	373,825	7,236,002	7,236,002	—
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքեր	1,902,692	1,902,692	—	6,361,803	6,361,803	—
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	2,299,185	2,299,185	—	883,709	883,709	—
Ֆինանսական պարտավորություններ	—	—	—	—	—	—
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	—	—	—	—	—	—
Պարտավորություններ հանախորդներին նկատմամբ	217,808,865	218,951,145	(1,142,280)	147,776,359	147,861,565	(85,206)
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	19,397,827	19,397,827	—	17,160,007	17,144,438	15,569
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	21,769,465	21,769,465	—	13,652,511	13,707,814	(55,303)
Այլ փոխառու միջոցներ	17,414,811	17,414,811	—	14,162,383	13,927,770	234,613
Ստորադաս փոխառություններ	19,237,979	19,237,979	—	7,953,206	7,953,206	—
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	3,451,634	3,451,634	—	2,625,463	2,625,463	—
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	2,207,091	2,207,091	—	1,809,411	1,809,411	—
Ընդամենը իրական արժեքի չճանաչված փոփոխություն	638,436,321	640,570,090	(150,791)	450,634,734	447,336,528	(3,078,859)

Գնահատման մեթոդներ և ենթադրություններ

Հետևյալը նկարագրում է այն մեթոդները և ենթադրությունները, որոնք օգտագործվում են ֆինանսական հաշվետվություններում իրական արժեքով չափվող ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքները որոշելու նպատակով և այն հոդվածները, որոնք ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չեն չափվում իրական արժեքով, բայց որոնց իրական արժեքը բացահայտվում է:

Ակտիվներ, որոնց իրական արժեքը մոտ է իրենց հաշվեկշռային արժեքին

Այն ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, որոնք իրացվելի են կամ ունեն կարճ ժամկետայնություն (երեք ամսից պակաս), ենթադրվում է, որ դրանց հաշվեկշռային արժեքները մոտ են իրական արժեքին: Այս ենթադրությունը կիրառվում է նաև առանց որոշակի մարման ժամկետ ունեցող ցպահանջ ավանդների և խնայողական հաշիվների նկատմամբ:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ

Հանախորդներին տրված վարկերի, այլ փոխառու միջոցների, բանկերի նկատմամբ պարտավորությունների, հանախորդների նկատմամբ պարտավորությունների և վարձակալության գծով պարտավորությունների իրական արժեքը գնահատվում է ապագա դրամական միջոցների հոսքերի գեղչմամբ՝ հիմնվելով գործող տոկոսադրույքների վրա՝ կիրառելի պարտքի համար նմանատիպ պայմաններով, վարկային ռիսկով և մարման ժամկետով:

Ածանցյալ գործիքներ

Ածանցյալ գործիքները, որոնք գնահատվում են շուկայի դիտարկելի երկեստային տվյալների միջոցով գնահատման մեթոդի կիրառմամբ, հիմնականում տոկոսադրույքի, արտարժույթային սվոփ և ֆորվարդային պայմանագրեր են: Գնահատման առավել հաճախ կիրառվող մեթոդները ներառում են ֆորվարդային գնագոյացման և սվոփ մոդելներ՝ օգտագործելով ներկա արժեքի հաշվարկները: Մոդելները ներառում են տարբեր երկեստային տվյալներ, ներառյալ պայմանագրային կողմի վարկային որակը, արտարժույթի սփոթ փոխարժեքները, ֆորվարդային տոկոսադրույքները և տոկոսադրույքների կորերը:

(հազար ՀՀ դրամ)

28. Իրական արժեքի չափում (շարունակություն)

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

ներդրումային արժեթղթերը չափվում են գնահատման մեթոդի կամ գնագոյացման մոդելների կիրառմամբ և բաղկացած են հիմնականում ՀՀ պետական պարտքային արժեթղթերից: Այս արժեթղթերը գնահատվում են եկամտաբերության կորերի միջոցով, որոնք ներառում են շուկայում դիտարկելի և Կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակված տվյալները:

29. Փոխանցված ֆինանսական ակտիվներ և որպես գրավ պահվող կամ գրավադրված ակտիվներ

Փոխանցված ֆինանսական ակտիվներ, որոնք ամբողջությամբ չեն ապահանջվել

<Ետզման պայմանագրեր

<Ետզման պայմանագրերով վաճառված արժեթղթերը փոխանցվում են երրորդ կողմին, և Բանկը դրա դիմաց ստանում է կանխիկ գումար կամ այլ ֆինանսական ակտիվներ: Եթե արժեթղթերի արժեքը մեծանում կամ նվազում է, որոշակի հանգամանքներում Բանկը կարող է պահանջել կամ Բանկից կարող են պահանջել լրացուցիչ դրամական ապահովություն: Բանկը որոշել է, որ պահպանում է այդ արժեթղթերի հետ կապված գրեթե բոլոր ռիսկերն ու օգուտները, ներառյալ վարկային ռիսկը, շուկայական ռիսկը, երկրի ռիսկը և գործառնական ռիսկը, և, հետևաբար, չի դադարեցրել դրանց ճանաչումը: Բացի այդ, բանկը ճանաչել է ստացված դրամական միջոցների գծով ֆինանսական պարտավորությունը:

Նմանապես, Բանկը կարող է վաճառել կամ վերագրավադրել վերավաճառքի պայմանագրերով փոխառված կամ ձեռք բերված արժեթղթերը, բայց պարտավոր է վերադարձնել արժեթղթերը, իսկ կոնտրագենտը պահպանում է դրանց տիրապետման հետ կապված գրեթե բոլոր ռիսկերն ու օգուտները: Հետևաբար, արժեթղթերը չեն ճանաչվում Բանկի կողմից, որը փոխարենը հաշվի է առնում թողարկված ցանկացած կանխիկ գումար որպես առանձին ակտիվ:

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունեցել է հետզման պայմանագրերով վաճառված 0 հազար ՀՀ դրամ արժողությամբ արժեթղթեր (2024թ. դեկտեմբերի 31-ին՝ 8,671,386 հազար ՀՀ դրամ), որոնք դասակարգվել են որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող:

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ համապատասխան պարտավորությունները, որոնք գրանցվել են նմանատիպ գործարքների համար ստացված դրամական միջոցների դիմաց, ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված են որպես հետզման պայմանագրերով վճարման ենթակա գումարներ, որոնց հաշվեկշռային արժեքը կազմում է 0 հազար ՀՀ դրամ (2024թ. դեկտեմբերի 31-ին՝ 8,383,347 հազար ՀՀ դրամ), ներկայացված են «պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ» հոդվածում:

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Կապակցված կողմերի բացահայտումներ

ՀՀՄՍ 24 «Կապակցված կողմերի բացահայտումներ» ստանդարտի համաձայն կողմերը համարվում են կապակցված, եթե կողմերից մեկը հնարավորություն ունի վերահսկել կամ նշանակալի ձևով ազդել մյուս կողմի գործառնական և ֆինանսական որոշումների վրա: Յուրաքանչյուր կապակցված կողմի առումով ուշադրություն է դարձվում կապակցվածության էության և ոչ պարզապես իրավաբանական ձևի վրա:

Կապակցված կողմերը կարող են իրականացնել այնպիսի գործարքներ, որոնք չկապակցված կողմերի միջև կարող են չկատարվել, և կապակցված կողմերի միջև իրականացվող գործարքների գներն ու պայմանները կարող են տարբերվել ոչ կապակցված կողմերի հետ գործարքների գներից և պայմաններից:

Կապակցված կողմերի միջև գործարքների մնացորդները հետևյալն են.

	01/01/2025-31/12/2025			01/01/2024-31/12/2024		
	Բաժնետերեր	Առանցքային դեբիտորան ձևակազմ և երանց ընտանիքի անդամներ	Այլ կապակցված կողմեր	Բաժնետերեր	Առանցքային դեբիտորան ձևակազմ և երանց ընտանիքի անդամներ	Այլ կապակցված կողմեր
Հաճախորդներին տրված վարկեր						
Հունվարի 1-ի դրությամբ	0	11,004	0	0	13,876	0
Տարվա ընթացքում տրամադրված վարկեր	1,023,135	135,977	2,002,272	0	0	0
Տարվա ընթացքում մարված վարկեր	(520,697)	(112,360)	(8,267)	0	(2,821)	0
Այլ շարժ	0	0	(2,182)	0	0	0
Վարկերի մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, համախառն	502,438	34,622	1,991,823	0	11,055	0
Նվազեցում՝ արժեզրկման գծով պահուստ	(10,049)	(481)	(39,836)	0	(51)	0
Վարկերի մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, գուտ	492,389	34,141	1,951,986	0	11,004	0
Հաճախորդներին տրված վարկային գծեր						
Հունվարի 1-ի դրությամբ	0	0	0	0	0	0
Տարվա ընթացքում գուտ շարժ	0	89	2,810	0	0	0
Հաճախորդներին տրված վարկային գծերի մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	0	89	2,810	0	0	0
Նվազեցում՝ արժեզրկման գծով պահուստ	0	(2)	(56)	0	0	0
Հաճախորդներին տրված վարկային գծերի մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, գուտ	0	88	2,754	0	0	0
Վարկային գծերի չօգտագործված մասը	20,050	16,111	2,190	0	0	0
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ						
Հունվարի 1-ի դրությամբ	0	0	1,208,793	0	0	148,896
Տարվա ընթացքում տրամադրված ֆինանսական վարձակալություն	0	0	648,085	0	0	1,348,642
Տարվա ընթացքում մարված ֆինանսական վարձակալություն	0	0	(576,877)	0	0	(221,341)
Այլ շարժ	0	0	104,276	0	0	(44,240)
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, համախառն	0	0	1,384,277	0	0	1,231,956
Նվազեցում՝ արժեզրկման գծով պահուստ	0	0	(3,364)	0	0	(23,163)
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, գուտ	0	0	1,380,913	0	0	1,208,793
Ընթացիկ հաշիվներ						
Հունվարի 1-ի դրությամբ	561,136	25,534	1,281,317	57,763	21,760	671,891
Տարվա ընթացքում ընթացիկ հաշիվների գուտ շարժ	(50,175)	6,764	(570,025)	503,373	3,774	609,426
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	510,961	32,298	711,292	561,136	25,534	1,281,317
Ժամկետային ավանդներ						
Ավանդների մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	10,762,711	120,476	4,073,699	0	59,978	3,173,121
Ստացված ավանդներ	3,087,684	700,618	921,911	19,922,165	275,448	3,341,153
Մարված ավանդներ	13,857,651	457,997	4,193,327	(8,455,405)	(214,980)	(3,170,701)
Այլ	(7,256)	2,376	73,784	38,567	31	(63,280)
Ավանդների մնացորդը Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	0	360,721	728,500	10,762,711	120,476	4,073,698

(հազար ՀՀ դրամ)

	01/01/2025-31/12/2025			01/01/2024-31/12/2024		
	Բաժնետերեր	Առանցքային դեկավար անձնակազմի և նրանց ընտանիքի անդամներ	Այլ կապակցված կողմեր	Բաժնետերեր	Առանցքային դեկավար անձնակազմի և նրանց ընտանիքի անդամներ	Այլ կապակցված կողմեր
Այլ փոխառու միջոցներ						
Հունվարի 1-ի դրությամբ	0	0	0	0	0	0
Տարվա ընթացքում տրամադրված վարկեր	0	0	0	0	0	0
Տարվա ընթացքում մարված վարկեր	0	0	0	0	0	0
Պարտավորության փոխարկում սեփական կապիտալի (Ծան. 22)	0	0	0	0	0	0
Այլ շարժ	0	0	0	0	0	0
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	0	0	0	0	0	0
Ստորադաս փոխառություններ						
Հունվարի 1-ի դրությամբ	7,953,827	0	0	0	0	0
Ստացված ստորադաս փոխառություն	11,959,132	0	0	10,500,000	0	0
Մարված ստորադաս փոխառություն	7,458,753	0	0	0	0	0
Այլ ստորադաս փոխառություն	313,723	0	0	60,606	0	0
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	12,140,483	0	0	10,560,606	0	0
Վարձակալության գծով պարտավորություններ						
Հունվարի 1-ի դրությամբ	395,934	0	1,196,990	395,934	0	1,280,628
Ավելացումներ տարվա ընթացքում	836,443	0	748,667	0	0	4,376
Տոկոսների հաշվեգրում	161,418	0	185,471	0	0	68,537
Վճարումներ տարվա ընթացքում	(224,464)	0	(345,676)	0	0	(156,551)
Անկանխիկ գործարքներ	0	0	0	0	0	0
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,169,332	0	1,785,452	395,934	0	1,196,990
Այլ ակտիվներ	0	402	1,059,459	0	234	634,639
Ֆինանսական երաշխիքներ	0	0	294,404	0	0	550,800
Շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվություն						
Տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքով	23,135	3,148	17,027	0	272	0
Այլ տոկոսային եկամուտ	0	0	111,370	0	0	75,267
Վարկային կորստի գծով ծախս	(10,049)	(481)	(43,200)	0	51	(23,163)
Տոկոսային ծախս ավանդների և ընթացիկ հաշիվների գծով	(87,684)	(22,747)	(167,616)	(277,622)	(8,178)	(194,649)
Տոկոսային ծախս այլ փոխառու միջոցների գծով	(161,418)	0	(185,471)	(291,339)	0	0
Տոկոսային ծախս վարձակալության գծով պարտավորությունների գծով	(1,459,132)	0	0	(118,044)	0	(68,537)

Այլ կապակցված կողմերը ներառում են կազմակերպություններ, որոնց վերահսկող բաժնետոմսերը պատկանում են Բանկի բաժնետերերին, և նրանց ընտանիքի անդամներին:

Դեկավար անձնակազմի գծով կատարված հատուցումները հետևյալն են՝

	31/12/2025	31/12/2024
Աշխատավարձ և այլ կարճաժամկետ վճարումներ	482,741	336,756

(հազար ՀՀ դրամ)

32. Ֆինանսավորման գործունեության արդյունքում առաջացող պարտավորությունների փոփոխություն

	Ծան.	Բանկերից ստացված վարկեր	Թողարկված պարտավորությունների արժեքներ	Այլ փոխառու միջոցներ	Վարձավարության գծով պարտավորություններ	Ստորադաս փոխառություններ	Ֆինանսավորման գործունեությունից ընդամենը պարտավորություններ
Հաշվեկշռային արժեք 2023 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	17,18,19,20	5,059,016	5,964,869	7,934,059	1,754,993	0	20,712,937
Թողարկումից մուտքեր		26,301,320	8,701,212	7,549,195	570,541	7,892,600	51,014,868
Մարումներ		(22,498,888)	(1,083,344)	(1,376,657)	(455,655)	0	(25,414,543)
Արտարժույթային փոխարկումներ		(130,714)	(69,181)	(13)	0	38,675	(161,232)
Անկանխիկ գործարքներ		0	0	0	544,254	0	544,254
Այլ		(13,072)	138,955	55,798	211,330	21,931	414,941
Հաշվեկշռային արժեք 2024 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	17,18,19,20	8,717,662	13,652,511	14,162,383	2,625,463	7,953,206	47,111,225
Թողարկումից մուտքեր		92,281,572	15,971,593	7,617,381	1,103,087	10,500,000	127,473,633
Մարումներ		(80,288,382)	(1,703,140)	(2,350,692)	(654,860)	(7,027,678)	(92,024,752)
Արտարժույթային փոխարկումներ		(589,508)	(187,950)	(2)	0	(308,677)	(1,086,136)
Անկանխիկ գործարքներ		0	0	0	(75,741)	0	(75,741)
Այլ		909	785,069	129,578	416,721	1,027,678	2,359,956
Հաշվեկշռային արժեք 2025 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	17,18,19,20	20,122,254	28,518,084	19,558,648	3,414,670	12,144,529	83,758,185

«Այլ» տողում ներառված է տարվա ընթացքում թողարկված պարտքային արժեթղթերի, այլ փոխառու միջոցների, բանկերից ստացված վարկերի և վարձակալության գծով պարտավորությունների գծով վճարված և հաշվեգրված տոկոսների գուտ ազդեցությունը: Բանկը դասակարգում է վճարված տոկոսները որպես դրամական միջոցների հոսքեր՝ ստացված գործառնական գործունեությունից:

Անկանխիկ գործարքները ներառում են վարձակալության գծով պարտավորությունների ավելացումները և փոխառու միջոցների՝ Բանկի բաժնետիրական կապիտալի փոխարկման գործարքը (Ծան. 19, 20 և 22):

33. Կապիտալի համարժեքություն

Բանկի կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակներն են՝ համոզվել, որ Բանկի կապիտալը համապատասխանում է վերահսկողի կողմից սահմանված պահանջներին, և որ Բանկն ապահովում է ամուր վարկային վարկանիշ և ուժեղ կապիտալի ցուցանիշներ՝ իր գործունեությունը ամրապնդելու և բաժնետերերի շահույթը առավելագույնի հասցնելու նպատակով:

Բանկը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և իրականացնում համապատասխան ճշգրտումները տնտեսական պայմանների և իր գործունեության ռիսկերի փոփոխությանը համապատասխան: Կապիտալի կառուցվածքը պահպանելու կամ փոփոխելու համար Բանկը կարող է փոփոխել բաժնետերերին վճարվող շահաբաժինների գումարը, կապիտալը վերադարձնել բաժնետերերին կամ բաժնետոմսեր թողարկել: Նախորդ տարիների համեմատ նպատակներում, քաղաքականությունում և գործընթացներում փոփոխություններ չեն եղել:

Հայաստանի կենտրոնական բանկը սահմանում և վերահսկում է Բանկի կապիտալի պահանջները: